

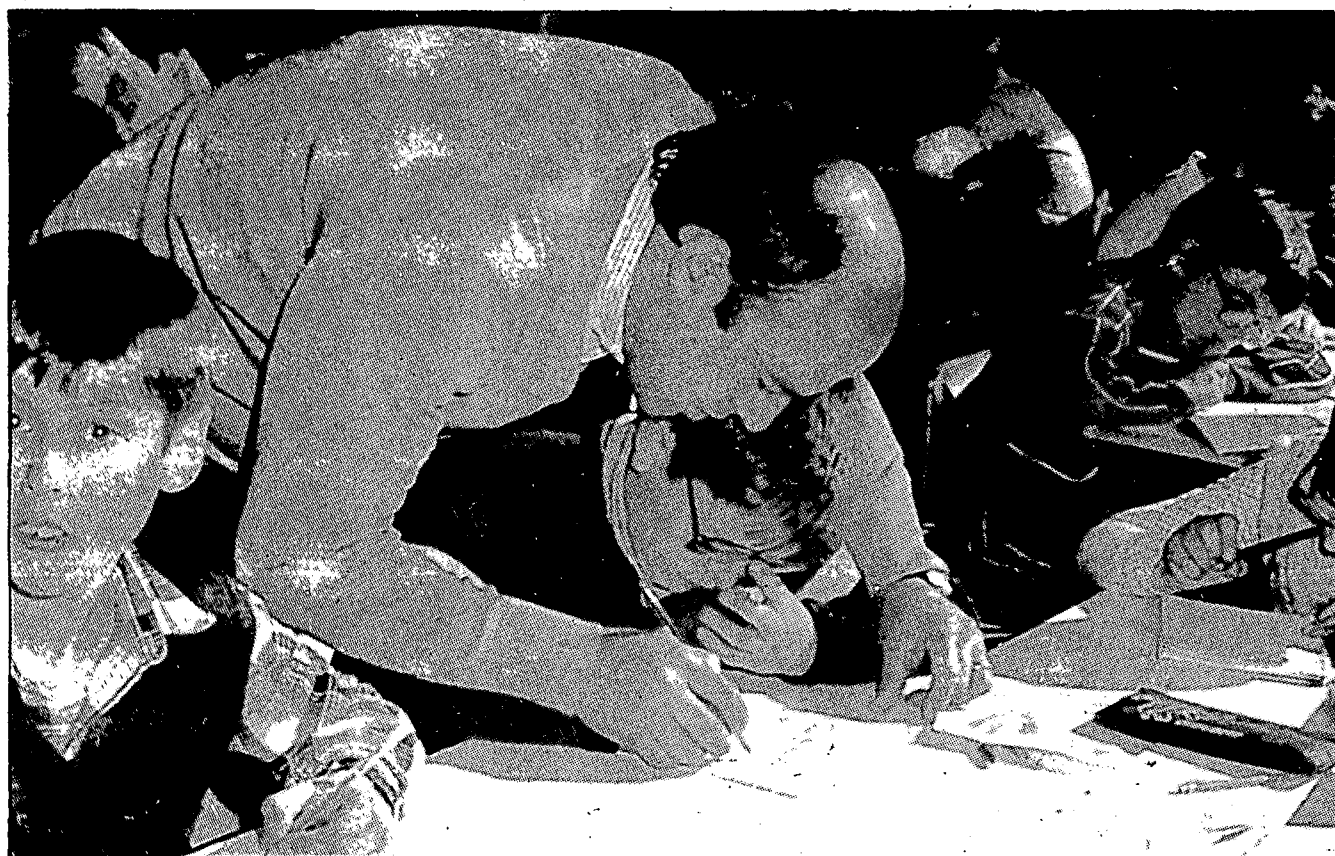
L'acord entre la Generalitat i el SIERC evita que les matèries optatives la desplacin

Canvi de panorama en l'ensenyament de la Religió

El dia 7 de juny fou una data significativa pel que fa a l'ensenyament de la Religió Catòlica a Catalunya ja que va quedar garantit en la implantació de la nova educació secundària. L'acord subscrit entre el Departament d'Ensenyament de la Generalitat i el Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament Religios de Catalunya (SIERC) potencia l'ensenyament d'aquesta matèria educativa i evita que sigui desplaçada per les altres matèries optatives, a partir d'un sistema que assegura l'equivalent a una tercera part de l'oferta comuna de religió en la proposta de crèdits variables de matèries relacionades amb la Religió. També preveu el desdoblament dels grups per duplicar les possibilitats d'oferta en franges horàries i trimestres diferents. Aquest acord també millora la situació dels professors de Religió.

El decret del Govern espanyol retornarà el valor acadèmic de l'assignatura de Religió

L'acord a Catalunya millora la situació dels professors de Religió

D'altra banda, el 14 de juny es va divulgar la notícia del compromís del Govern espanyol d'aprovar en els propers mesos un decret que introduirà canvis substancials en l'ensenyament de l'assignatura de Religió. Aquesta tornarà a tenir el valor acadèmic que tenia abans que l'anterior Executiu socialista aprovés dos decrets sobre cultura religiosa i alternatives a l'ensenyament de la Religió. A partir del nou decret, l'assignatura de Cultura Religiosa i Moral tornarà a puntuar en el currículum global de l'alumne, s'impartirà durant una hora a la setmana i els alumnes podran escollir entre l'ensenyament religiós (catòlic, protestant, musulmà i jueu —religions que tenen subscrit un acord amb el Ministerio de Educación y Cultura—) i una alternativa de Cultura Religiosa No Confessional. Aquesta mesura no entraria en vigor fins el curs 1997-1998.

Més informació a la pàgina 17 i al nostre editorial a la pàgina 2

SUMARI

8

Entrevista al secretari general del Concili, el bisbe Carles Soler i Perdigó

9

El Centre Català de Solidaritat, pel bisbe Josep M. Guix

IV

Realitat pastoral de l'Església a Albània, per Alfons Miralles

14

Equips de Pastoral Política: «Un temps de callar i un temps de parlar» (doc. núm. 7)

Editorial

Església i Estat

Alguns comentaris de premsa, relacionats amb l'Església i el govern actual de l'Estat, ens han sorprès per la seva duresa i, sobretot —és aquest el punt més delicat— per la tendència que mostren a evocar i a tornar a posar en circulació vells fantasmes del passat.

El tema principal és l'ensenyament de la religió a l'escola pública. Dues notícies han contribuït a donar-li actualitat. D'una banda, l'entrevista del president de la Conferència Episcopal espanyola amb el president del govern central, amb les declaracions del primer que auguren una millora de les relacions Església-Estat i, més en especial, de la religió com a matèria escolar. D'altra banda, a Catalunya, la signatura d'un acord entre la Conferència Tarraconense i la Generalitat que va en el mateix sentit, d'una manera concreta.

A partir d'aquí, hem pogut llegir atacs directes a l'ensenyament de la religió units, sovint, a una certa confusió:

molts no tenen prou clar que es tracta d'una assignatura impartida només a qui ho sol·licita i desconeixen, encara, les dificultats que han de superar els qui fan aquesta opció en el cas no infreqüent que les escoles els presentin una resistència més o menys passiva. Altres barregen la situació de l'escola pública amb la de l'escola privada —generalment concertada— la qual disposa d'un ideari que resol, d'entrada, la qüestió.

Però el més perillós és que alguns d'aquests comentaris fan al·lusió a èpoques passades i presenten la possibilitat *opcional* de l'ensenyament religiós escolar com una imposició que no respecta la llibertat dels alumnes. Més encara, hi ha qui s'apressa a pronosticar una aliança entre l'actual govern i l'Església al marge del model democràtic i en contradicció amb l'Estat aconfessional que sanciona la Constitució. Fins i tot la progressiva recuperació de la solemnitat del Corpus que té lloc d'ençà d'uns quants anys ha estat

explicada com una conseqüència d'aquella pretesa aliança.

Tothom coneix l'actitud de l'Església de la transició política fins avui, plenament favorable a l'ordenament democràtic de l'Estat i a la seva independència del mateix. No voldríem, evidentment, que possibles minories catòliques enyoradisses d'altres èpoques aprofitessin l'avinentsa d'un govern de centre-dreta per a sembrar confusió sobre una situació absolutament irreversible. Caldrà, en aquest sentit, que l'episcopat mesuri bé qualsevol declaració a fi d'evitar malentesos. Però caldrà, sobretot, que els adversaris de l'Església —tenen dret a ser-ho— s'estiguin de difondre judicis infundats que, ni que sigui sense un perill immediat, poguessin tendir a desestabilitzar l'actual situació d'integració de l'Església en la societat democràtica i d'Estat aconfessional. És dins aquest marc, i no en el de les referències històriques, que cal interpretar qualsevol legítima aspiració eclesial.

Tribuna

Uns trapencs, quan arriba l'hora de l'«a-Déu»... *

P. Christian de Chergé

Si m'arribava un dia —que podria ser avui mateix— que fos víctima del terrorisme, que sembla que vol afectar a hores d'ara tots els estrangers que viuen a Algèria, jo voldria que la meua comunitat, la meua Església, la meua família recordessin que he donat la meua vida a Déu i a aquest país.

Que entenguin que l'únic Amo de tota vida no haurà estat del tot aliè a aquesta fi brutal.

Que preguin per mi: seré trobat prou digne de formar part d'aquesta ofrena?

Que sàpiguen associar aquesta mort a tantes altres morts violentes, ocorregudes en la indiferència de l'anonimat.

La meua vida no té pas més valor que cap altra.

No és ni més ni menys valuosa.

I en qualsevol cas, no té la innocència de la infantesa.

Jo he viscut prou per saber que sóc còmplice del mal que, ja ho veieu, sembla que preval al món, d'aquest mal que a mi mateix m'ha atacat cegament.

Jo voldria, arribat el moment, tenir aquest instant de lucidesa que em permetés demanar perdó a Déu i també als meus germans de tota la humanitat, i ensems perdonar de tot cor a qui m'hagués atacat.

Jo no podria desitjar una mort com aquesta. Però em semblava important fer aquesta confessió.

No veig, en efecte, de quina manera em podria alegrar el fet que aquest poble que estimo sigui acusat de la meua mort, indiscriminadament.

Seria pagar un preu massa alt que algú anomenés tal vegada «gràcia del martiri», al que haurà estat el deure d'un algerià, com jo també ho sóc, sobretot si deia que actuava per fidelitat a allò que creu que és l'islam.

Sé el menyspreu que comportaria posar tots els algerians en el mateix sac.

Conec també les caricatures de l'islam que promou determinat islamisme.

És massa fàcil quedar-se tan tranquil identificant aquesta via religiosa amb els integristes dels seus extremistes.

Algèria i l'islam, per a mi, són una altra cosa, i tenen un cos i una ànima.

Jo he proclamat força vegades, crec, allò

que he vist i he sentit, allò que he rebut, i he retrobat sovint aquest dreturer fil conductor de l'Evangeli que vaig aprendre a la falda de la meua mare, la meua primera Església, i justament a Algèria, sobre el respecte que tenen els musulmans creients.

La meua mort, evidentment, semblarà donar la raó als qui em van titllar de seguida d'ingenu o d'idealista:

«Què diria, ara, què en pensaria?».

Doncs hauran de saber que, ara, haurà restat sadollada la meua punxant curiositat.

Doncs, ve't aquí que jo podré, si a Déu plau, fondre la meua mirada amb la del Pare per contemplar amb Ell els seus fills de l'islam tal com Ell els veu, il·luminats amb la glòria del Crist, com a fruit de la seva Passió, investits amb el do de l'Esperit, allà on la joia secreta serà cada dia establir la comunió i restablir la semblança, conjugant-la amb les diferències.

D'aquesta vida perduda, totalment meua i

totalment seva, jo en dono gràcies a Déu, que sembla haver-la volgut tota per a aquest *gaudiment* seu, envers tot i malgrat tot.

En aquest *agraïment* on totes diu, des d'ara, sobre la meua vida, jo incloc els amics d'ahir i els d'avui, i també a vosaltres, els amics d'aquí que esteu al costat de la meua mare i del meu pare, de les meves germanes i dels meus germans, i als altres, i us prometo el cent per u, d'acord amb el que ens han promès!

També a l'amic del darrer minut, que no sap el que ha fet.

Sí, a tu també et dedico aquest *agraïment*, i aquest «a-Déu», mentre et miro.

I que ell ens concedeixi a tots dos retrobar-nos, com a lladres feliços, al paradís, si plau a Déu, el nostre Pare. Amén. *Inch'Allah*.

* Aquest text el va trametre a la seva família, fa més de dos anys, el P. Christian de Chergé, prior de Notre-Dame de l'Atlas, dins un sobre tancat que deia, escrit a mà: «Quan arribi l'hora de l'«a-Déu»». El 24 de maig, els familiars del P. de Chergé, després d'obrir el sobre, van considerar que l'abast d'aquest text depassava l'àmbit familiar, i van declarar a «La Croix»: «No es pot fer cap més comentari sobre aquesta carta, ja que ens sembla que ella sola és un testimoni prou clar del compromís dels monjos de l'Atlas. Va ser escrita entre l'1 de desembre de 1993 i l'1 de gener de 1994, dates entre les quals es produí la primera visita del GIA al monestir».

Jo voldria, arribat el moment, tenir aquest instant de lucidesa que em permetés demanar perdó a Déu i també als meus germans de tota la humanitat, i ensems perdonar de tot cor a qui m'hagués atacat.

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, Marta Puyol, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilàrin Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badja, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Publicitat: Magda Revellat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggarí 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbò, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Húmet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

El nou sant canonitzat pertany a la Congregació de la Missió

Joan Gabriel Perboyre, missioner i màrtir de la fe

El dia 2 de juny, el papa Joan Pau II va canonitzar el primer sant de l'Església de la Xina, Joan Gabriel Perboyre, religiós paül. Tot i que en férem una referència en l'edició anterior de «C.C.», presentem una més àmplia nota biogràfica del sant.

Joan Sonet, C.M.

Joan Gabriel va néixer al poble de Montgesty (França) l'any 1802, essent el primer dels vuit fills d'una família camperola de profundes arrels cristianes, que també va donar a l'Església dos altres missioners paüls i dues filles de la Caritat. Joan Gabriel va entrar a la Congregació de la Missió l'any 1818. Ordenat sacerdot el 23 de setembre de 1826, va començar el seu ministeri com a professor de Teologia al Seminari de St. Floro dirigit pels fills de St. Vicenç de Paül i després durant cinc anys fou el responsable de la formació dels novicis de la Congregació de la Missió. El 2 de febrer de 1835 va veure satisfet el seu desig de ser destinat a les missions que els paüls francesos tenien a la Xina. «M'és impossible descriure el molt feliç que em sento», va escriure al seu oncle i també missioner paül Jaume.

Superades les moltes peripècies d'una tan difícil i llarga travesia, ell i els seus companys de viatge varen desembarcar clandestinament, a causa de la forta oposició del govern xinès a l'entrada de missioners europeus, primer a Java i més tard a Macao, des d'on després de tres mesos d'estudi de la llengua i costums

del país, va poder començar a evangelitzar amb entusiasme una cristiandat espargida pels extensos camps de missió vicencians. Quatre anys després és detingut, amb traïdoria per part d'un dels seus mateixos catecúmens que el va vendre per 30 monedes. «Seré feliç de morir per la meua fe» fou la reacció del zelós missioner.

La pujada del màrtir al seu calvari va ser llarga i dolorosa. Dut de tribunal en tribunal carregat de cadenes: suporta pacientment repugnants presons i els turments més dolorosos i refinats. Fins que s'acomplí el seu desig de ser com Crist en vida i en mort. Els detalls que ens han arribat del seu martiri, a través de testimonis presencials, revelen l'alt grau de fervor i alegria que coronaren la seva heroica entrega. Un divendres, l'onze de setembre de 1840, fou despullat i conduït a la plaça pública juntament amb uns malfactors; lligat de mans i peus a una creu, fou estrangulat. El seu rostre va adquirir una formosor més gran de quan tenia vida.

Representació catalana a la canonització

El diumenge 2 de juny, varen assistir a la canonització del nou sant paül un gran nombre de l'ex-

tensa Família Vicenciana estesa arreu del món que, segons l'actual superior general, P. Robert P. Maloney, sobrepassa àmpliament un milió de persones: 4.000 sacerdots, 28.000 Filles de la Caritat, 250.000 membres de l'AIC, 870.000 membres de la Societat

de St. Vicenç de Paül en 125 països i innombrables Grups Marianos Vicencians. Entre els pelegrins catalans a la Ciutat Eterna hi eren el superior de la casa provincial P. Pedro J. Gómez, en representació del provincial, P. Miquel Garcia, el rector i el vica-

ri de la parròquia de St. Sever i St. Vicenç de Paül de Barcelona, pares Àngel Mercè i Joan Sonet, amb un grup de feligresos.

El dia 27 del pròxim setembre, festa de sant Vicenç de Paül, l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Carles, a la parròquia del c/ Provença 212 dels PP. Paüls, presidirà una Eucaristia concelebrada amb els Paüls de la Província de Barcelona, conjuntament amb les Filles de la Caritat i membres de la Família Vicenciana. En l'acte solemne es beneirà un quadre del sant, de grans proporcions, pintat a l'oli per un feligrès de la mateixa parròquia.

Una nena petita, mentre li dona un petó a Joan Pau II, li treu el solideu blanc del cap, durant la visita que el Papa va fer a l'Escola de Natzeret de Roma el 8 de juny. Fou amb motiu dels 50 anys de l'escola, que va ser fundada el 1945 per millorar les possibilitats d'estudiar del poble

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs; servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

Sorteig Tradicional 1996

NÚMEROS PREMIATS

1r premi: Un cotxe PEUGEOT
106 kit - 3 portes

78.056

2n premi: Equip informàtic complet, Pc
Pentium, 8Mb memòria RAM i 540 al
disc dur, teclat i mouse, monitor color,
impressora d'injecció de tinta.

58.143

3r premi: Els tres Reis d'Orient de
producció artesanal,
(pessebre de mida gran).

65.078

Àlbums Disney:

42.077

42.635

56.966

51.065

64.241

27.315

27.149

25.227

11.174

68.267

Premi portada: 0433

AVÍS IMPORTANT

Durant el mes de juliol les
nostres oficines romandran
obertes només de 8 a 2 del
matí

**L'ASSOCIACIÓ D'AMICS
DE CATALUNYA CRISTIANA**
us desitja que passeu un
bon estiu

Pelegrinatges i viatges

*Els Amics de Catalunya Cristiana
us proposen d'anar:*

De l'1 al 15 d'agost

ESTATS UNITS i CANADÀ

- Costa est
- «Si voleu conèixer Nova York... És una ciutat de grans contrastos!»
- «Quebec, Toronto, Montreal, Ottawa... I la policia muntada del Canadà»

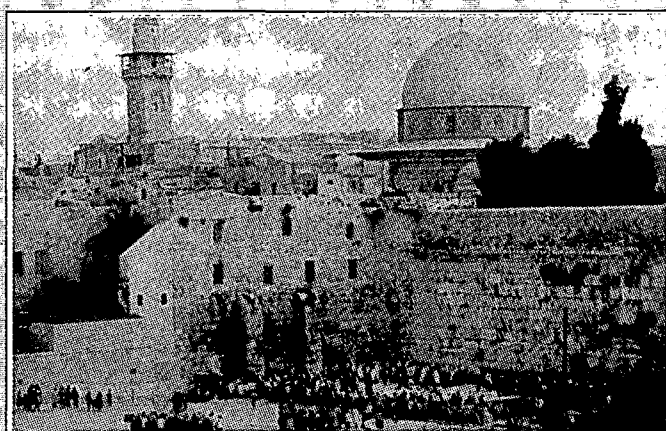
AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

50è PELEGRINATGE A TERRA SANTA

De l'1 al 8 d'agost

Són ja 50 els nostres pelegrinatges seguint la
tradició heretada dels Monjos de Montserrat i la
seva Escola Bíblica: ser «Pelegrins de la Paraula»

VENIU A CELEBRAR-HO!

Del 4 al 14 d'octubre TUNÍSIA

Països i antigues
Esglésies del Nord
d'Àfrica

VENIU A CONÈIXER MÓN I A FER-HO CRISTIANAMENT I EN CATALÀ

DEMANEU INFORMACIÓ

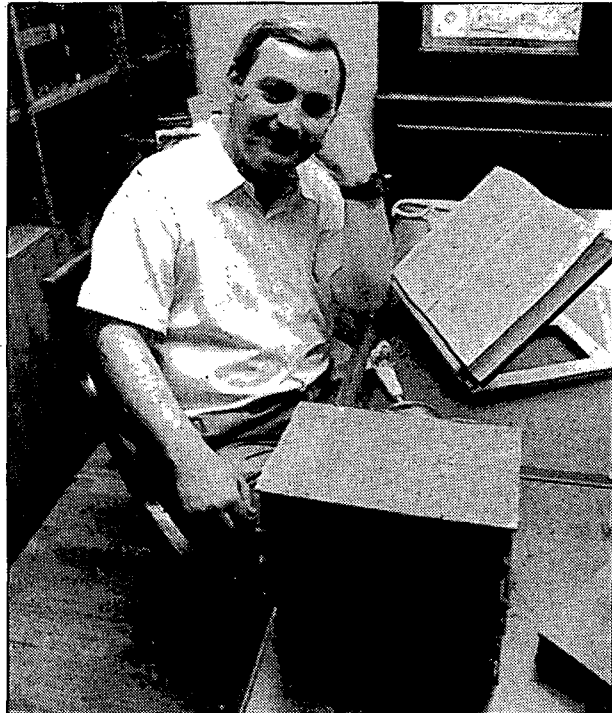
Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A 08010 BARCELONA
Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

Encara hi ha avui l'art antic de defensar la fe?

Internacional

Vittorio Messori explica les seves raons per creure

«Encara hi ha necessitat de l'apologia? Quina apologia necessita el cristià del tercer mil·lenni?». A aquestes preguntes respon Vittorio Messori, escriptor i periodista convertit al cristianisme, autor de «Llegendes negres de l'Església» i col·laborador del papa Joan Pau II en el seu llibre «Travessant el llindar de l'esperança». Resumim l'entrevista de Maurizio Blondet publicada al periòdic italià *Avvenire*, reproduïda per *Alfa y Omega*.

Vittorio Messori

Durant quinze segles —recorda Messori— els cristians varen poder viure sense el terme «cristianisme». Parlaven de «Cristiandat», d'«Església», «Cristianisme» entra en circulació en el segle XVI, i per casualitat; quan començà l'època dels ismes, de les ideologies. Però la fe no és un sistema, ni tan sols és una «matèria» per a les Facultats teològiques. És una trobada.

—Veritablement, volia que em parlés d'apologia.

—Llavors he de parlar no de temes religiosos, sino de mi: em pregunta quina és la raó de la meua vida.

Quan la fe em va venir al damunt, jo m'havia encaminat per una carrera d'intel·lectual laicista. A la laica Torí, estudiant en el Liceu laicista D'Azeglio; deixeble, a la Universitat de Galante Garrone, de Norberto Bobbio, de Luigi Firpo, els mestres de la cultura laica; jo treballava a les pàgines culturals de *La Stampa*. Ferme cristià per a mi, significava tancar-me expectatives de vida. I llavors, ple com estava de raciona-

lisme laic, em vaig preguntar: Com puc fer-ho per apostar la meua vida per l'Evangeli, una narració que podia ser una estafa o una il·lusió? Així va començar la meua carrera d'apologeta, cercant justificacions raonables per a la meua fe.

—L'apologia és defensa de la fe?

—No. L'apologia és defensa de la dignitat de la raó. Com deia el vell i oblidat Catecisme, la fe és do de la gràcia. La raó i la voluntat han d'adherir-s'hi després. Tot l'home en definitiva. No seria catòlic si cregués que jo, amb els meus llibres apologetics, dono la fe. La meua tasca, o aventura, ha estat intentar demostrar que acceptar Jesús no suposa prescindir de la raó. Miri, jo no sóc integrista; no entenc l'apologia com els apo-

logetes del segle XIX, que volien demostrar la veritat dels Evangelis com es demostra el teorema de Pitàgoras. És perillós, perquè ens duu a un «règim de cristiandat», on la virtut s'imposa pel Codi Penal, el «pecat» es fa «delit», com a la república de Savonarola. Els règims de la virtut comencen en la hipocresia i acaban en el terror. Hi ha un fil directe des de Savonarola a Robespierre.

—Hi ha algun apologeta proper a nosaltres?

—Jean Guitton. En escriure a *Le Figaro* el meu llibre *Hipòtesi sobre Jesús*, em va definir així: «Messori, el meu únic deixeble». Massa bo, però és veritat que d'ell he comprès que, sobre Crist, la raó és presonera de tres, i només de tres, hipòtesis: o Jesús és un home divi-

nitzat de manera abusiva, o és un «mite» (un mite d'alliberament, segons els marxistes) humanitzat en extrem, o be «tercera hipòtesi», que és irraonable apostar per qual-sevol de les dues primeres hipòtesis tan «racionals»: Guitton m'ha fet comprendre amb Pascal, que l'últim pas de la raó és admetre que hi ha coses que superen la raó.

—L'apologia és el camí raonable cap al misteri?

—Precisament per això, quan vaig entrevistar el cardenal Ratzinger no li vaig demanar que em fes un «informe sobre l'Església», sinó un informe sobre la fe, és dir, quines raons esgrimia qui té el càrrec institucional de defensar la fe. I quan he demanat entrevistar el Papa, no li he preguntat si es poden casar els homosexuals, o si les dones poden ser sacerdotses. Li ha preguntat: Vostè creu en Déu? Creu que l'Esperit Sant actua en l'Església?

—Hi ha preguntes impertinents?

—Sí, últimament, sacerdots i bisbes escriuen moltíssim d'ètica, de «l'opció política del cristià», d'economia, fins i tot, de cristianisme, però no de Crist. Parlen de les conseqüències de la fe, com la moral, però no de la fe; la donen per descomptat. És absurd. Precisament avui, tenir fe es l'acte inconformista per excel·lència. I anunciar la moral sense anunciar abans la fe, provoca el refús, no l'adhesió. La gent està farta d'escoltar prohibicions —preservatiu, divorci— i ni una sola paraula sobre les raons

de la fe. El veritable enemic de la fe, avui, no és el materialisme. En el fons mai no ho ha estat. El veritable enemic de catolicisme és l'espiritualisme sense més ni més.

—I això?

—Escriure llibres sobre els àngels, la «moda» dels àngels, és el ressorgir d'un antic vici gnòstic: els gnòstics sempre han tingut l'horror a la carn, a la matèria. I els bons cristians, avui, se senten inclinats a veure com a propers aquests superespiritualistes que parlen d'àngels, d'esperits purs. Per això és urgent una apologia cap a dins. Si no, s'obre la porta a l'«espiritualisme» dels nous gnòstics. Per exemple: l'exègesi bíblica catòlica «políticament correcta» ja no parla de la Resurrecció, sino «d'esperança pasqual». O també, l'ernorme esforç per reduir la fe a «paraula», quan és «carn», Eucaristia... Són intents d'espiritualitzar un fet escandalós.

—Un fet escandalós?

—Sí. Que Jesús, tot just, ressuscit, demana menjar als seus deixebles, quelcom que posar-se a la boca. Ho fa a posta, mostrant així que no ha ressuscitat un esperit, sino un Cos. Que ser cristià signifiqui, escandalosament, nodrir-se de la Carn i de la Sang del Senyor, horroritza els gnòstics. El que no esperem una eternitat de pur esperit, sinó la que el cardenal Biffi anomena la teologia dels «tortellini»: allà a dalt menjarem tortellini boníssims eternament, sense por al colesterol i sense nàusees.

Ajuda'ns a salvar una vida!

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE SOCI

☐ Sí a la vida, desitjo rebre el butlletí informatiu PRO-VIDA

Nom.....

Adreça.....

Població.....

Província.....

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - Bonaplata, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

Vittorio Messori va néixer a Sassuolo di Modena, Itàlia, l'any 1941. Es va llicenciar en Ciències Polítiques a la Universitat de Torí. Periodista de professió, ha treballat dins del grup del periòdic italià *La Stampa*. En el diari *Avvenire* ha publicat durant els últims anys, dues vegades per setmana, la columna *Vivaio (Vivero)*; i cada mes, en la revista de Jesús *El caso de Cristo*, un estudi sobre la historicitat dels evangelis.

Després de la *Hipòtesi de Jesús* (més d'un milió d'exemplars venuts a Itàlia i superades les vint edicions arreu del món) ha publicat diversos llibres, també d'àmplia difusió internacional. Va ser el periodista que va entrevistar i col·laborar amb Joan Pau II en el llibre de Pontífex: *Travessant el llindar de l'esperança*

Espanya

Barcelona, la primera diòcesi en recaptació contra la marginació

Càritas ret comptes del destí de les seves aportacions

MADRID.—L'any 1995 Càritas va invertir un total de 13.712 milions de pessetes en la lluita contra la marginació. La institució ha retut comptes del destí de les seves aportacions. Barcelona ocupa el primer lloc de les diòcesis espanyoles que ha assolit major nivell de recursos durant l'any 1995.

Càrites, amb motiu del Dia de la Caritat, que va celebrar coincidint amb la festivitat del Corpus Christi el dia 9 de juny sota el lema «Quan més dones, més tens. Dona!», organitzà arreu d'Espanya una col·lecta amb destí als programes d'assistència i rehabilitació entre diversos col·lectius especialment desprotegits.

Càritas aprofita aquesta celebració per retre comptes davant els seus donants anònims del destí que han tingut les seves aportacions al llarg del 1995. Aquest és l'objectiu de la publicació *Números con Rostro*, on es recullen les dades de les inversions realitzades per Càritas a través de la xarxa de les Càrites diocesanes d'arreu del país en l'últim exercici.

La principal partida econòmica dels prop de 14.000 milions de pessetes invertits per Càritas correspon a les accions d'Acol·lida i Assistència, que varen suposar gairebé 3.000 milions de pessetes. L'apartat dedicat a l'atenció a persones grans ocupa el segon lloc, amb 2.139 milions de pessetes, seguit de les inversions dedicades a Ocupació (1.171 milions), Transeünts (1.069 milions), Drogodependències (904 milions) i Coope-

ració Internacional (878 milions). En aquest repartiment dels fons gestionat per Càritas el passat any destaquen també les partides dedicades a la Infància (793 milions), Dona (570 milions), Família (473 milions), Immigrants (392 milions), Joventut (331 milions) Sida (269 milions) i Comunitat Gitana (187 milions).

Per diòcesis, les Càrites que disposaren de major nivell de recursos foren Barcelona (amb 1.262 milions recaptats) Madrid (1.179 milions), Pamplona (795 milions), San Sebastià (590 milions), Sevilla (582 milions) i València (488 milions). (SIC)

En una entrevista publicada en el diari «El Comercio»

Monsenyor Iniesta, partidari d'un Concili Vaticà III

GIJÓN.— Monsenyor Alberto Iniesta, bisbe auxiliar de Madrid, ha concedit al diari *El Comercio* de Gijón una interessant entrevista en

la qual, entre d'altres opinions, expressa el seu convenciment que «val la pena, és possible i és convenient» la convocatòria d'un nou

concili ecumènic. Monsenyor Iniesta assenyala que «seria bo un Concili Vaticà III com a símbol del nou mil·lenni. Els temps van molt de pressa i crec que no estaria de més que en cada segle hi hagués dos o tres concilis. Els problemes que es plantejaren al Vaticà ja estan resolts. Ara es presenten d'altres que tenen un altre caire. També cal no oblidar l'Esperit Sant, que mai no manqui en els concilis».

El prelat, de 73 anys, va visitar Gijón per presentar la ponència de clausura d'un cicle de conferències sobre santa Teresa organitzat per l'Ateneu Jovellanos de la ciutat asturiana.

Sobre el controvertit tema de l'accés de les dones al sacerdoci, el prelat assenyala en l'entrevista que «l'Església vol moure's en els fonaments del missatge de Crist. En el que ella creu que li han deixat les mans lligades, no es troba amb dret a deslligar-les. Ha de ser fidel en el que és fonamental del missatge. Potser si es trobés alguna solució que permeti ser fidels al missatge i als signes dels temps, jo crec que la jerarquia l'ac-

ceptaria. Potser en un concili, que tant de bo no estigui molt lluny, es pugui resoldre aquest afer. Però el problema no es només si la dona pot ser sacerdot, la qüestió està en si d'altres càrrecs han de ser necessàriament vinculats al sacerdots. Jo crec que en això estem lligats. L'Església donaria una imatge molt diferent». (E)

Mons. Carmelo Borobia, nou bisbe de Tarazona

TARAZONA.— El passat 24 de maig, el papa Joan Pau II va nomenar per a bisbe d'aquesta diòcesi Mons. Carmelo Borobia, fins ara bisbe auxiliar de Saragossa.

La designació d'un nou bisbe per a Tarazona ha estat rebuda amb gran alegria en una diòcesi massa acostumada a canvis de prelat i a llargs períodes de seu vacant. Ara estava orfa quan monsenyor Miquel Asurmendi va ser promogut a la seu de Vitòria.

Monsenyor Carmelo Borobia va néixer a Cortes (Navarra) l'any 1933 i va cursar els seus estudis als Seminaris d'Alcorisa (Terol) i Saragossa. Es va llicenciar en Filosofia per la Universitat Pontifícia de Salamanca.

Ordenat sacerdot l'any 1959, va regentar la parròquia de Cadreitas (Navarra) i molt aviat se'n va anar com a becari a Roma. Durant vuit anys va treballar en la secció espanyola de la Secretaria del Vaticà, des d'on va venir a Saragossa l'any 1978 per ser secretari general de l'arquebisbat.

El 1990 va ser nomenat bisbe auxiliar de monsenyor Elías Yanes. Actualment és membre de les Comissions Episcopals de Litúrgia i de Mitjans de Comunicació Social.

Immediatament després de fer-se públic el seu nomenament, monsenyor Borobia va adreçar una carta als seus nous diocesans en la qual fa saber el seu efecte i alegria per dur a terme la pastoral en un paisatge geogràfic i humà que li és particularment familiar i volgut.

Treballar per la defensa del patrimoni artístic, potenciar el monestir de Veruela i prestar especial atenció a les comunitats pobres i rurals són textualment, els tres principals objectius que s'ha marcat monsenyor Carmelo Borobia Isasa. (C.C)

EDITORIAL REGINA, S.A.
EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO-FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89. Tel. 322 17 11. Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

POTEAREAS.— A tot Espanya la processó del Corpus ha augmentat en assistència de fidels. A la localitat de Poteareas (Galícia) es congregaren milers d'assistents. A la fotografia, pas de la processó sobre les catifes de flors, elaborades durant la matinada.

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Entrevista al secretari general del Concili,
Mons. Carles Soler i Perdigó

Barcelona

La "recognitio" avala el document *Arrels Cristianes de Catalunya*

BARCELONA.— Ha trigat un any i un dia, però el bisbe auxiliar de Barcelona, Carles Soler i Perdigó, es mostra satisfet de l'arribada de la "recognitio" del Concili Provincial Tarraconense. Aquesta satisfacció també es fa evident en els altres membres de l'epis-

copat català. El Dr. Soler vol subratllar que «la "recognitio" no ha modificat res del que és substancial en les 170 resolucions, això és el que interessa» i destaca com a fet important l'aval que ha rebut la doctrina del document *Arrels Cristianes de Catalunya*.

Núria Oriol i Palarea

—La primera pregunta és obligada. Els dos obstacles més forts a la "recognitio" eren les dues resolucions, la 142 i la 105, que feien referència a uns continguts de tipus nacionalista. És que el fet català encara crea reticències?

—Les reticències seria injust atribuir-les exclusivament a Roma i als òrgans de la Conferència Episcopal espanyola, sinó que també han vingut de Catalunya. Som en una Església plural i no monolítica. Hi ha hagut reticències que han vingut des del Principat, que han donat gruix i arguments a les reticències que s'hagin pogut tenir allà...

No es pot desconèixer que els esclats dels nacionalismes, que ara anomenen «exacerbats», han agafat per sorpresa. Per exemple, en una de les darreres negociacions amb la Secretaria d'Estat del Vaticà, quan vam arribar a Roma tots els diaris parlaven de les declaracions independentistes de Bossi, al nord d'Itàlia, i l'ambient era d'alarma, perquè aquest nacionalisme separatista de Bossi fa uns anys era insospitable. A aquesta qüestió, més anecdòtica si vols, cal afegir que el context internacional i de l'Estat espanyol del 1995 no ens ha afavorit gens.

Les nostres propostes nacionalistes no tenen un aire independentista ni cap color polític. El que

això significa és que no ens identifiquem amb cap aspiració política, legítima en tot cas, i no anem en contra de ningú. Ara, l'Església no vol ni pot deixar de reconèixer una realitat i els drets inalienables de la mateixa que són el concepte de nació, de pàtria i de cultura que expressem en el document *Arrels Cristianes de Catalunya*. No ho hem pogut especificar de forma clara en la resolució 105, d'acord, però és manté en substància la urgència d'aprofundir aquest document, i això sí que ens interessa.

—La proclama de les resolucions es fa en una data ben significativa, el dia 29 de juny, sant Pere i sant Pau. Com es pensa dur a terme?

—Va semblar que era una data significativa i realista, ja que abans del 30 difícilment podríem tenir els textos que volem publicar. Seguirem el model de la primera proclama de la convocatòria del Concili. Totes les Esglésies de Catalunya llegiran el decret de promulgació de les resolucions conciliars durant la celebració eucarística, acompanyat d'una motivació i d'unes pregàries concretes. Abans realitzarem un treball d'ambientació, distribuïrem un cartell a totes les parròquies el diumenge anterior, anunciant aquesta nova i decisiva etapa del Concili, i també distribuïrem un fulletó que conté el missatge conciliar, un breu resum i explica-

ció de tots i cadascun dels quatre temes i que acaba anunciant el llibre que es publicarà.

—En total es publiquen quatre llibres i s'edita un vídeo.

—Sí, l'editorial Claret fa dues edicions, en català i castellà, dels dos llibres. Un és el llibre del Concili complet, en el qual s'inclouen tots els decrets de convocatòria, el missatge, l'apèndix amb les introduccions doctrinals (tant de l'etapa diocesana de reflexió com dels documents de treball del Concili), el missatge del Sant Pare, el discurs de l'arquebisbe de Tarragona, etcètera.

L'altre, de la col·lecció de *Documents del Magisteri* que edita la Conferència Episcopal Tarraconense, conté exclusivament les resolucions i el missatge. Aquesta serà l'edició de butxaca, molt més manejable.

D'altra banda, el vídeo és un reportatge catequètic de 20 minuts de durada.

—Després de rebre la "recognitio", quins canvis es notaran en la dinàmica de feina conjunta de les vuit diòcesis catalanes?

—Ara ens toca el joc de la quotidianitat. Entrem plenament en l'aplicació del Concili. El dilluns 10 de juny estava reunit el Secretariat Interdiocesà de Litúrgia, el qual té avançat —perquè no és una feina gens fàcil— els projectes que els demana el Concili sobre el tema del Directori o el del Devocionari Bíblic-Litúrgic.

També s'està preparant el Directori per a la Pastoral Parroquial i Arxiprestal. Ja s'han efectuat quatre sessions del Consell Pastoral Diocesà, en què s'ha reflexionat sobre els quatre temes conciliars i, a més a més, el Consell Episcopal hem d'acabar de concretar entre el mes de juny i primers de juliol el Pla d'Acció Diocesana d'Aplicació del Concili. Hi estem plenament ficats.

Amb tot, no excloc que els bisbats, si els sembla adient fer un acte significatiu, no el puguin fer. Ara com ara, però, tenim previst juntament amb els altres bisbats de

Per al bisbe Soler i Perdigó, ara s'entra de ple en el treball del post-concili

Catalunya l'acte del 29 de juny. D'igual manera, s'han planificat algunes celebracions extraordinàries a l'arquebisbat de Barcelona. Per exemple, s'estan celebrant a tot el Vallès unes assemblees de Càritas que tenen com a objectiu l'aplicació en el nostre àmbit del tercer tema, *La sol·licitud de les nostres Esglésies pels més pobres i marginats*. Han començat al Maresme i seguiran el curs que ve a la demarcació del Baix Llobregat, del Penedès i del Garraf i després continuaran a Barcelona. És l'aplicació del Concili, plena, completa i decidida.

—La Comissió que ha d'estudiar la personalitat jurídica (o solució jurídica, tal com indica el text definitiu de les resolucions) més apropiada per articular-se les vuit diòcesis de Catalunya, quin calendari ha posat?

—Aquesta Comissió ha de ser molt conscient que aquest tema ha estat la dificultat que ha retardat la "recognitio". Però també he dit diverses vegades que no ens han tapiat cap porta ni ens han fet retractar de res. Penso que la "recognitio" ens ha desvetllat i ha fet més urgent entrar en el debat de la conveniència de la regió eclesiàstica, prevista pel Codi del Dret Canònic, que és l'estructura més viable de totes les formes jurídiques contemplades.

—Hi ha membres de l'episcopat català i de l'Església catalana que no estan d'acord amb aquesta opció.

—S'ha de mirar la viabilitat de les altres fórmules. La fórmula de Conferència Episcopal necessita un pas previ: una entitat, una base es-

tructural que la sustenti, sigui una província o una regió.

El nom no fa la cosa. Mireu, en les resolucions conciliars nosaltres hem lluitat per obtenir el terme Conferència Episcopal Tarraconense, perquè aquest nom —i no és el nom el que ens interessava— reflecteix una realitat de 27 anys de treball en comú, representa l'esforç i la dedicació de moltes persones. Existeixen una sèrie de realitats promogudes i sostingudes per la Conferència Episcopal Tarraconense i ens semblava que no es podia esborrar aquesta història. El Concili ha suscitat i subratllat aquest fet i urgeix que es consolidi fins arribar al reconeixement de la seva personalitat jurídica. Tenim una realitat de fet, però no se'ns han acabat d'obrir prou les portes de bat a bat per trobar el reconeixement jurídic d'aquesta nostra realitat (ja sabeu que des de l'any 1983 el Codi Canònic indica que una Conferència Episcopal ha de coincidir amb un Estat, amb l'excepció d'Escòcia).

La Comissió té data de reunió. Amb tot, no és un assumpte que portin en exclusiva els seus membres, l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, el cardenal de Barcelona, Ricard M. Carles, el portaveu de la Conferència Episcopal Tarraconense, Lluís Martínez i Sistach, i jo mateix com a secretari del Concili, al marge dels altres bisbes. Tant en les reunions que hem tingut al llarg d'aquest curs, com la que tindrem al Brull el mes de juliol, serà un tema principalíssim que la Comissió debatrà en la plenària dels bisbes.

**CASA
GAY**

**SERVEI DE LLOGUER PER A
FESTES I BANQUETS.
CADIRES, TAULES, CRISTALLERIA,
VAIXELLA, ETC.**

ROGER DE LLÚRIA, 12 I 14
Tels. 318 14 95 - 301 67 31- Fax: 412 44 55

El Centre Català de Solidaritat

Vic

El Concili dóna nou impuls a una entitat que lluita contra la drogodependència

VIC.— Recentment, s'ha publicat el llibre «Un progetto per l'Uomo» de Don Mario Picchi, fundador del «Progetto Uomo» i del «Centre Italià de Solidaritat», que la «Fundació Sense Cadenes» ha traduït al català i n'ha confiat la publicació a l'Editorial Claret. Tanmateix, a causa de l'estat de salut del seu autor, aquest no va poder venir el dia 17 de juny a presentar-lo.

Josep M. Guix

Bisbe de Vic i president de la «Fundació Sense Cadenes»

La traducció catalana del llibre va precedir d'una presentació per la meua part com a president de la «Fundació Sense Cadenes», i va enriquir amb un apèndix redactat pel Dr. Narcís Martí sobre el «Centre Català de Solidaritat», del qual és director. Aquest centre respon clarament a una resolució del Concili Provincial Tarraconense, la nº96, que va ser aprovada gairebé per unanimitat i amb caràcter vinculant i prioritari, i fa esment de tres institucions: «Progetto Uomo», «Fundació Sense Cadenes» i «Centre Català de Solidaritat».

El Progetto Uomo va néixer en els anys 70, inspirat en els valors fonamentals de la persona i l'Evangeli. Després d'un període inicial de templeig, es va orientar especialment —no exclusivament— a combatre la drogodependència amb una sèrie de programes terapèutics anomenats «Progetto Uomo». En el llibre que acaba de publicar l'Editorial Claret es descriuen les línies fonamentals de la filosofia que inspira aquells programes terapèutico-educatius que han anat madurant al llarg dels anys.

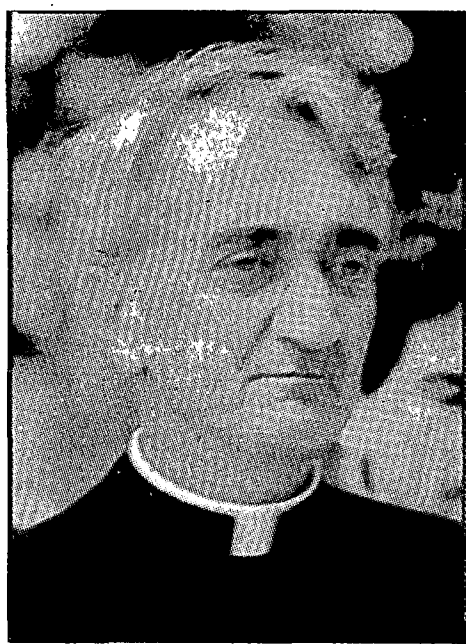
De la realitat romana, iniciada per Don Mario Picchi i un grup de col·laboradors, van derivar iniciatives en diferents països, també a Espanya, on el mes de maig de 1986 va néixer el «Proyecto Hombre» i va constituir-se la «Confederación Española de Programas Terapéuticos Proyecto Hombre», sota la presidència d'honor, amb caràcter vitalici, de Don Mario Picchi.

La «Fundació Sense Cadenes» i el «Centre Català de Solidaritat»

El mes de març de 1991, al Principat va cristal·litzar de manera oficial una iniciativa suggerida per Càritas Interdiocesana de Catalunya, i tant els bisbes com les Càritas diocesanes de les vuit diòcesis de la Tarraconense la van recolzar. El dia 11 de març se signava davant notari la carta fundacional de la «Fundació Sense Cadenes» i els seus Estatuts. Segons aquests documents, la Fundació té per objectiu la lluita contra tota mena de drogodependència, mitjançant l'acolliment i l'ajuda de tot tipus a les persones que es trobin en aquesta situació, amb preferència els més marginats, de cara a la seva plena reinserció social. La Fundació queda autoritzada a crear i desenvolupar serveis interdisciplinaris, que comprenen els camps educatius, mèdico-sanitaris, culturals, familiars, cívics i religiosos, tant per a la prevenció com per a l'eradicació de

l'enganxament a la droga. Per portar a terme aquestes finalitats, la Fundació pot acollir els diversos projectes que li siguin presentats i que el Patronat decideixi d'impulsar.

D'acord amb els suggeriments de Don Mario Picchi i dels responsables del CeIS de Roma, la «Fundació Sense Cadenes» va decidir de concretar i d'enregistrar el seu projecte contra la drogodependència com a «Centre Català de Solidaritat» (CeCaS), inspirat en el «Progetto Uomo». Simultàniament va ser creada una escola de formació per al personal socioterapeuta del Centre. Els alumnes, posteriorment, feien pràctiques a Itàlia (en especial a Bergamo i Pescara). Aquesta escola (Centre d'Estudis) té també com a objectius la divulgació dels continguts del programa, l'actualització de

Don Mario Picchi, fundador del Proyecto Hombre a Itàlia

coneixements, la facilitació de bibliografia, l'organització de cursos i seminaris per al voluntariat i les famílies, etcètera.

El 30 de setembre de 1991, s'obria a Tarragona el primer centre d'acolliment del CeCaS. Des de llavors, la xarxa del CeCaS ha anat estenent-se per tal d'atendre de manera adient les tres fases del programa educatiu-terapèutic (acollida, teràpia, reinserció).

En l'actualitat, els centres d'acolliment del CeCaS són a Tarragona, a Girona i a Barcelona. A Tarragona, a més del Centre d'acollida, hi ha un pis que alberga els drogodependents en fase d'acollida que no tenen familiars que puguin acompanyar-los. La comunitat terapèutica és a Cornudella del Montsant, no gaire lluny de Poblet. Aquí es desenvolupen els àmbits terapèutic, laboral i recreatiu dels membres de la comunitat amb l'ajut del personal sanitari i educatiu. La reinserció social es porta a terme a Reus

amb l'objectiu que l'usuari vagi deixant el programa i s'incorpori progressivament i de manera plena a la família i al món laboral. Pels centres d'acollida, hi han passat 253 persones (en l'actualitat n'hi són ateses 35); han format part de la comunitat terapèutica, 142 persones (en aquests moments n'hi ha 33) i, per reinserció, hi han passat 81 persones (avui, 29).

Hi ha nous projectes per anar multiplicant els serveis de la «Fundació Sense Cadenes» i acostar-los als possibles usuaris de les diverses comarques de Catalunya. Amb tot, un dels problemes principals és la manca de diners.

El «Centre Català de Solidaritat» i el «Proyecto Hombre»

La carta fundacional i els Estatuts de la «Fundació Sense Cadenes», aprovats per la Generalitat de Catalunya, estructuraven l'entitat com una fundació privada benèfica-assistencial amb un àmbit d'actuació a tot Catalunya. El seu patronat consta d'onze membres: un bisbe que representa tot l'episcopat català (és el president de la Fundació), un representant de cada una de les vuit Càritas diocesanes de Catalunya, un representant de la Unió de Religiosos de Catalunya i un particular. El Patronat és l'òrgan suprem de govern i d'administració de la Fundació, funcions que són exercides amb caràcter executiu per la Junta Rectora, que presideix el vicepresident.

Pot cridar l'atenció que el «Centre Català de Solidaritat» i el «Proyecto Hombre» siguin dues realitats independents, sense relació entre si, malgrat ser dues branques nascudes de la mateixa soca («Progetto Uomo») i mantenir ambdues bones relacions amb el CeIS de Roma. Això explica que l'Assemblea Conciliar en la mateixa proposta 96 ja esmentada manifesti que farà «tot el possible per tal que el diàleg entre el «Centre Català de Solidaritat» i la Confederació Espanyola del «Proyecto Hombre» doni fruits d'entesa i de col·laboració». S'han realitzat esforços en aquest sentit, principalment en dos moments: al principi de la iniciativa assumida per les Càritas i els bisbes de Catalunya i, l'any passat, arran de la petició de l'Assemblea Conciliar. Però al mateix temps que el Concili Provincial feia les dues peticions relacionades amb aquest tema, un membre qualificat del «Proyecto Hombre» va preparar un grup de persones i va fer les gestions necessàries per a obrir un centre a Barcelona o a la seva àrea metropolitana. Es va provar de frenar aquest intent amb tres arguments: l'existència i bona marxa a Catalunya de la «Fundació Sense Cadenes» i del CeCaS (inspirat en el «Progetto Uomo») i amb unes relacions excel·lents amb el CeIS de Roma, la voluntat del Concili Provincial de potenciar el CeCaS, el disgust de tot l'episcopat de Catalunya per aquesta inge-

rència deslleial, a la qual s'oposava.

De moment, la interferència no ha estat estroncada i la iniciativa del «Proyecto Hombre» finançada per Garzón, Cruyff i Del Olmo (inicialment ells no sabien res d'aquest litigi), ha seguit endavant i no ha estat possible d'arribar a un acord d'integració. En una visita a Cruyff, com a president de la «Fundació Sense Cadenes», vaig intentar d'explicar-li el contrasentit que suposa aquesta doble acció, que interfereix en un esforç de tota l'Església a Catalunya que s'inspira en les mateixes fonts i segueix el mateix mètode i la mateixa teràpia. Johan Cruyff va semblar que entenia el problema, amb tot, el temps dirà si tot es queda en bones paraules.

Mentre no s'aconsegueixi d'integrar aquestes dues versions del «Progetto Uomo» presents a Catalunya, el «Centre Català de Solidaritat» demana de no ser tractat com el germà bord de la família, a qui es nega, per exemple, qualsevol tipus de participació en els resultats econòmics dels partits de futbol que periòdicament s'organitzen a l'àmbit estatal per a ajudar el *proyecto home* contra la drogodependència. Per a més inri, el primer partit es va jugar al camp del F.C. Barcelona, quan encara l'única realització del *proyecto home* que hi havia a Catalunya era el «Centre Català de Solidaritat» de la «Fundació sense Cadenes». Doncs bé —ironies de la vida— l'únic centre que no va rebre ni un cèntim de la recaptació del partit va ser el català (posteriorment, potser com a fruit de la protesta presentada, es va rebre una petita quantitat del total aconseguit per la marató, a través de la Generalitat).

Malgrat tot, les relacions entre CeCaS i «Proyecto Hombre» no queden trencades; més aviat es troben en punt mort. Per part de la «Fundació sense Cadenes» es desitja que l'intent d'unir forces sigui més reeixit que fins ara. D'altra banda, la cúpula de la Conferència Episcopal Espanyola des de fa uns mesos manté un diàleg tens amb els dirigents de «Proyecto Hombre» i els exigeix que clarifiquin alguns punts ambigus. Són precisament aquests punts (encara que n'hi ha d'altres) els que fan que no hagi estat possible que les dues modalitats inspirades en «Progetto Uomo» i presents a Catalunya no s'hagin integrat en una sola realitat.

Aconseguida ja la «recognitio» del Concili Provincial, el curs vinent serà crucial per a engegar d'una manera oficial, però sobretot amb molta empena, l'aplicació de les seves resolucions. Tòtes són importants, però la que es refereix al «Centre Català de Solidaritat» té un matís especial: contribuirà a fer més visible l'aspecte universalment menys contestat i més simpàtic de l'Església-Poble de Déu que, com a «bon samarità», s'esforça a continuar en el temps i en l'espai l'obra de Jesús, que «va passar fent el bé» (Fts 10,38).

**Organitzada per la Fundació Joan Maragall
per avançar en el diàleg fe-cultura**

Barcelona

I Trobada de Centres Culturals Catòlics del Sud d'Europa

BARCELONA.— Del 30 de maig a l'1 de juny es va celebrar a Barcelona la I Trobada de Centres Culturals Catòlics del Sud d'Europa, organitzada per la Fundació Joan Maragall en col·laboració amb el Consell Pontifici de la Cultura.

Glòria Carrizosa

L'objectiu de la trobada va ser analitzar i posar a debat la situació eclesial i cultural de l'àmbit en què desenvolupen la seva acció diversos centres culturals catòlics de França, Itàlia, Portugal i Espanya. «Fa tres anys hi va haver una

trobada de centres de tot el món, però vam veure que era més convenient organitzar encontres per àrees culturals i centres similars. Per això ens hem reunit, per establir més vincles de relació i col·laboració amb aquests països del Mediterrani i per treballar per una inculcació de la fe cristia-

na», va explicar Antoni Matabosch, president de la Fundació Joan Maragall.

Hi van participar el cardenal Ricard M. Carles i el cardenal Paul Poupard, president del Consell Pontifici de la Cultura, així com els bisbes responsables de la cultura a Espanya i Itàlia; Mons. Antonio Vilaplana, de Lleó, i Mons. Egidio Caporello, de Mantua.

Pel que fa als centres assistents, distribuïts per països, són els següents: de França, el Centre Thomas More (Lyon), Centre la Baume-les-Aix (Aix-en-Provence), Centre Culturel Les Fontaines (Chantilly), Centre Catholique International pour l'UNESCO (Paris); d'Itàlia: Centro San Fedele (Milà), Coordinamento Centri Culturali Cattolici (Milà), Centro San Domenico (Bologna); de Portugal: GRAAL (Lisboa); de Malta: Institute for the Research of the Signs of the times; i d'Espanya: Instituto Fe y Secularidad (Madrid), Centro Pignatelli (Saragossa), Institut de Recerca i Estudis Religiosos (Lleida), Centre Passatge (Barcelona) i Fundació Joan Maragall (Barcelona).

D'esquerra a dreta: el cardenal Poupard; Josep M. Carbonell i Pere Lluís Font, membres de la Fundació Joan Maragall, i el seu president, Antoni Matabosch

TROBADES D'ANIMADORS DE CANT PER A LA LITÚRGIA

Montserrat - Estiu 1996

DIRECCIÓ MUSICAL

I TROBADA: 22-27 de juliol
Mª Teresa Giménez

II TROBADA: 29 juliol - 3 d'agost
Joaquim Sabater

III TROBADA: 5-10 d'agost
Lluís Vallmajó

IV TROBADA: 19-24 d'agost
Montserrat Lluveras

A TOTES LES TROBADES - Instructors adjunts:
Andreu Martínez - Gregori Estrada

COL·LOQUI

entre els participants de les Trobades:

Realitats d'animació del cant en la Litúrgia

Matrícula:

- 30.000.- ptes.
- Les peticions d'inscripció seran confirmades per escrit.

Informació:

- Secretariat d'Animadors de Cant per a la Litúrgia.
08199 MONTSERRAT (Barcelona) - El Bages-
Tel. (93) 835 02 51 (de 12.00 a 13.00), Fax (93) 828 40 49

Indiferència religiosa

En la seva intervenció inicial, l'arquebisbe de Barcelona va remarcar que la cultura ens ajuda a evangelitzar perquè l'home més que «sapiens» és «comunicans» i va afegir que el secularisme europeu no és irreversible.

Per la seva banda, el cardenal Poupard va indicar que la cultura és un punt d'inserció de la fe en el món. Segons ell, avui en dia ens trobem en una nova situació cultural en la que més que ateisme hi ha indiferència, així com un cert retorn del fet religiós però de caracter pagà.

El segon dia els diversos centres van exposar la situació cultural i religiosa en què es mouen i quins són els objectius i les activitats que desenvolupen com a resposta als desafiaments que l'entorn els planteja.

El darrer dia els participants van visitar el Museu d'Art Romànic de Catalunya. En la reunió conclusiva de l'Encontre es va decidir que els centres mantindran un intercanvi continuat de publicacions i programes i d'aquí uns dos anys se celebrarà una nova reunió organitzada pel Centro San Domenico de Bologna.

Declaracions del cardenal Paul Poupard, president del Consell Pontifici de la Cultura

«En la nostra societat hi ha un dèficit d'esperança»

El cardenal Paul Poupard, fundador i president del Consell Pontifici de la Cultura des de 1982, ha estat uns dies a Barcelona per participar en la I Trobada de Centres Culturals Catòlics del Sud d'Europa. En una pausa de l'apretat programa de les Jornades, el cardenal francès va fer unes declaracions a *Catalunya Cristiana* sobre les diverses situacions de fe-cultura que es donen en el món i la necessitat que l'Església aportí un missatge d'esperança als joves.

—«Quan parlem de fe i cultura ens trobem amb diverses situacions. Quan la cultura dominant és contrària a la fe, com ha estat el cas del marxisme-leninisme. Quan trobem un cas d'acollida màxima de la fe com és el que s'ha pogut constatar fa poc a l'Àfrica on hi ha una cultura tradicional que s'obre a la fe amb gran entusiasme. Per últim la situació que vivim a Europa on hi ha una cultura de la indiferència. Contràriament a les aparences, aquesta és una situació molt difícil per la fe perquè com deia

un membre de l'Església polaca: «quan érem combatuts responíem amb fidelitat i defensàvem la nostra fe». En canvi, en aquesta situació d'indiferència encara resulta més difícil fer cultura, perquè la cultura és la forma de ser, no n'hi ha sense feresa, no diré un sentit de superioritat però tampoc d'inferioritat i en canvi alguns cristians avui en dia se senten com marginats, tenen la impressió que el món camina sense ells. Han de tenir coratge per anar cap endavant».

—«Els joves viuen preocupats per la manca de treball, per les dificultats per obrir-se camí. Quin ha de ser el missatge de l'Església vers ells?».

—«L'aspecte més greu en l'actualitat és que hi ha un dèficit d'esperança. La gent jove mai no havia estat tan preocupada i angoixada pel seu futur. Penso que l'Església ha d'aportar un missatge d'esperança sobretot als joves indiferents, que vegin que hi ha un futur per a ells». (G.C.)

La Companyia de Maria tanca el col·legi de la Seu

LA SEU D'URGELL.— «Unificar esforços de l'escola cristiana» ha estat, segons manifesta la provincial de la Companyia de Maria Maribel Clemente, la causa determinant de la decisió de tancar el col·legi que l'orde religiós tenia, a la Seu d'Urgell, des del 1721.

Antoni Mirabet

La decisió «dolerosa», segons Maribel Clemente, s'ha pres en diàleg amb l'altra escola cristiana de la ciutat, La Salle. «En lloc de dues escoles cristianes mig buides, hem considerat millor oferir-ne una de plena». El col·legi La Salle absorbirà l'escola de la Companyia de Maria, inclosos els professors als quals se'ls respectarà l'antiguitat laboral.

També hi ha hagut altres causes. «Una escola més nombrosa —comenta Maribel Clemente— podrà oferir a l'Ensenyament Secundari Obligatori més possibilitats d'opció de cara als crèdits variables». També ha pesat la baixa demografia infantil i la insufi-

cient infraestructura per a dues línies. Els darrers deu anys la matrícula escolar del centre havia baixat el 24,7%. La matrícula del curs 1985-1986 va ser de 453 alumnes. La matrícula del darrer curs ha estat de 341 alumnes: 60 de pre-escolar, 226 de primària i 55 de BUP. També s'ha de tenir present la crisi de vocacions que afecta darrerament les famílies religioses. Fa deu anys treballaven al centre 13 religioses, en l'actualitat són 10.

El tancament del col·legi de la Companyia de Maria és un fet lamentat pels urgellencs. Moltes joves, avui àvies i mares, s'havien educat cristianament al centre i el recorden amb agraïment. Tenia influència en particular en tota la co-

marca i Andorra, solament l'inter-nat havia arribat a tenir 200 alumnes, la majoria de poblets de l'Alt Urgell, la Cerdanya, d'altres comarques de Catalunya i d'Andorra.

Els 275 anys de vida havien convertit el col·legi en una institució urgellenca. Simeó de Guinda, bisbe d'Urgell (1714-1737), va portar les dues fundadores a la ciutat, M. Irene Lluch i Anna M. Torres, religioses de l'Orde de Santa Joana de Lestonac, que treballaven a Barcelona. El jesuïta Josep Villarejo, a l'oració fúnebre pel bisbe Simeó de Guinda, va glossar l'activitat de les religioses: «Se cuidan de cultivar la juventud femenil en leer, en la doctrina cristiana, en el santo temor de Dios, en la devoción, buen porte, urbanidad y buena cortesía» (27.ag.1737). A la Companyia de Maria encara hi ha llevatpirinenc: un estol de vocacions que van germinar entre les aigües del Segre i del Valira. Un honor i una joia.

Col·legi de la Companyia de Maria a la Seu d'Urgell

Urgell

CARTA DOMINICAL

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El sacrifici dels trapencs d'Algèria

El toc de morts dels campanars de totes les esglésies de França, el dia de Pentecosta, va ser l'adéu de la comunitat cristiana i de tot el poble francès als set monjos trapencs assassinats a Algèria. Per a obtenir l'alliberament dels seus còmplices en el crim, els assassins van segrestar i degollar uns innocents, de qui el món reconeix que no feien sinó el bé. Mai no s'ha oposat el bé al mal amb tanta evidència. Ho comentava l'acadèmic francès D'Ormesson: «Vet aquí, de sobte, l'amor i l'odi posats a la llum més crua... Vanitat, la de la violència. Solitud, la de l'odi. La pregària dels set monjos i dels qui els ploren té molta més força que l'odi i l'estupidesa dels qui els han mort. No és pas la daga d'aquells que els van matar, sinó el somriure de les víctimes, allò que aporta un sentit a aquest món, que seria absurd sense l'amor. El sacrifici dels set monjos, que no han mort sinó d'amor, brilla amb esclat radiant al cel de la valentia i al cor de cadascú. Els assassins són els vençuts, i els monjos, els vencedors.»

Havien lliurat la seva vida a l'oració i als pobres; havien respectat la regla del silenci. No se'n coneixien ni els noms ni els rostres. El seu únic «delicte» era existir i respondre a la violència amb la caritat; a l'escalada de l'odi amb l'obstinació tranquil·la de l'amor. «El missatge més fort que podia donar França als algerians —diu Georges Suffert— són els set trapencs qui l'ha formulada. Sense dir cap paraula. Respectant fins a la fi la regla del silenci, han anhelat el retorn de la pau. I han acceptat lliurar-se per ella.»

Ho han fet des de la pau, des de l'amor i també des de la valentia i el sacrifici. Encara que el sacrifici no estigui gaire de moda al món d'avui.

N'hi ha d'altres que, des d'un anonimat total, també donen la vida a molts indrets. Vaig rebre fa poques setmanes la visita d'un home bo i heroic: Mons. Taban, bisbe de Torit, al Sudan meridional. La conversa era trista pels molts sofriments que transmetia, serena per l'esperit profundament evangèlic i esperançat, malgrat tanta persecució. El mateix Sant Pare els va dir: «El Sudan és un país d'esperança, Crist hi vencerà.» No fa gaires anys, vaig escriure cridant l'atenció envers el sud d'aquell país, oblidat per molts.

Al sud, hi ha dos milions de cristians. Al nord, la majoria és musulmana. La guerra civil hi va començar l'any 1983, perquè el govern de Khartum vol imposar l'islam a tot el país.

Però, tal com em va dir el bisbe i ho va recollir en un bon article «Catalunya Cristiana», la religió és una excusa; la guerra és motivada per raons econòmiques i racials. Al sud, hi ha petroli, or, urani, i diuen que, agrícola, «és la bossa del pa del món àrab». El resultat és de gairebé un milió de morts, esclavatge, tortures, desplaçaments massius. El bisbe mateix s'ha hagut de convertir en nòmada per a viure amb el seu poble.

Els catòlics no podem passar per alt aquesta persecució de catòlics que hom manté en el silenci. Un silenci ben estrany, donat que el món occidental i l'ONU prou que aixequen la veu demanant per altres bandes governs democràtics i que hi siguin respectats els drets humans.

Escola amb Residència
per a nois i noies a
partir de 12 anys

Educació Infantil

Primària i EGB

3r de BUP

COU

Cicles Formatius

Formació Professional

Administrativa i Comercial
Automoció
Electricitat i Electrònica
Hoteleria i Turisme
Informàtica de Gestió
Sanitària

Estudis Superiors de Turisme

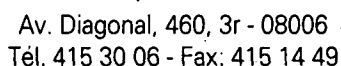
Informació i inscripcions:

Folch i Torres, 5-13
08240-MANRESA
Tel. (93) 872 69 88
Fax. (93) 872 85 81

Visiti'ns

BARCELONA

• **CAMP DE TREBALL PENITENCIARI.**— Els PP. Mercedaris organitzen un camp de treball per col·laborar a les diferents presons de Barcelona, on els participants poden formar-se com a voluntaris. Les activitats

• **EXERCICIS ESPIRITUALS A MONTSERRAT.**— L'Obra dels Exercicis Parroquials organitza dues tandes en complet recés. La primera, del **9 al 13 de setembre**, per a homes, dirigida pel P. Lluís Delsors, S.I. La segona, del **16 al 20** del mateix mes, per a dones, pel P. Pere Viscarri, S.I. Per a informació i

VIC

• **PARRÒQUIA DE SANT PERE APOSTOL.**— A Òdena. Festa Major. Dissabte, **29 de juny**, a les 19.00 h., repicament de campanes, i a les 20.00 h., missa solemne cantada. Diumenge **30 de juny**, a les 11.30 h., missa concelebrada, presidida pel vicari episcopal Mn. Joan Torra Bitlloch, que predicarà l'homilia. El Cor Artesenc, d'Artés, interpretarà els cants.

ORGANITZA: Renovació Carismàtica Catòlica **INFORMACIÓ:** Ramón i Ana Tel. 418 33 71

CATALUNYA + CRISTIANA c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88 - Fax: 490 20 35

Rússia: l'hora de la veritat

Oriol Camps

Quan aquestes notes arribin als nostres lectors, ja s'haurà celebrat la primera volta de les eleccions presidencials, que han de determinar si es continua o no pel nou camí polític, social i econòmic que va iniciar-se amb la perestroïka de Gorbatxev, el cop d'Estat regressiu i, finalment l'entronització de Ieltsin com a president de la Rússia sorgida de l'enderrocament de l'antic règim comunista.

Continuarà Ieltsin a la presidència? Es decantarà el cos electoral per Zuigànov, el candidat nostàlgic de l'antic règim? Certament que no es poden fer pronòstics, ja que l'opinió està molt dividida i l'experiència diu que els sondejos d'opinió no són gaire fiables. Recordem, recentment, el cas d'Israel on s'ha demostrat un equilibri de forces no gaire apte per una bona governabilitat.

A Rússia no es pot dir que les coses vagin bé i que es progressi en democràcia. Van bé per a una minoria, la que sorgeix sempre del fons dels desastres siguin econòmics o polítics. I ens inclinàrem, sense gaire esforç, per creure que les coses continuaran tal com estan, i que falta el pas del temps per anar consolidant un règim que va néixer més aviat amb sistema dictatorial que democràtic. Però la democràcia és com una criatura que ve al món desvalguda i que, en créixer, es va formant i consolidant. I falta, encara, que el temps faci oblidar els setanta i tants anys de dictadura comunista que, evidentment, eren bons per a una minoria, no pel conjunt dels pobles que es coneixia amb el nom de URSS...

De moment, les enquestes fan guanyador a Ieltsin. Però no massa clarament, i els esdeveniments, com els de Txetxènia, no van pas a favor seu. Però des del govern disposa de més mitjans propagandístics que els altres candidats, com per exemple la televisió oficial que s'ha volcat a favor seu sense cap mena de pal·liatiu. Tampoc és favorable a Ieltsin el terrorisme que

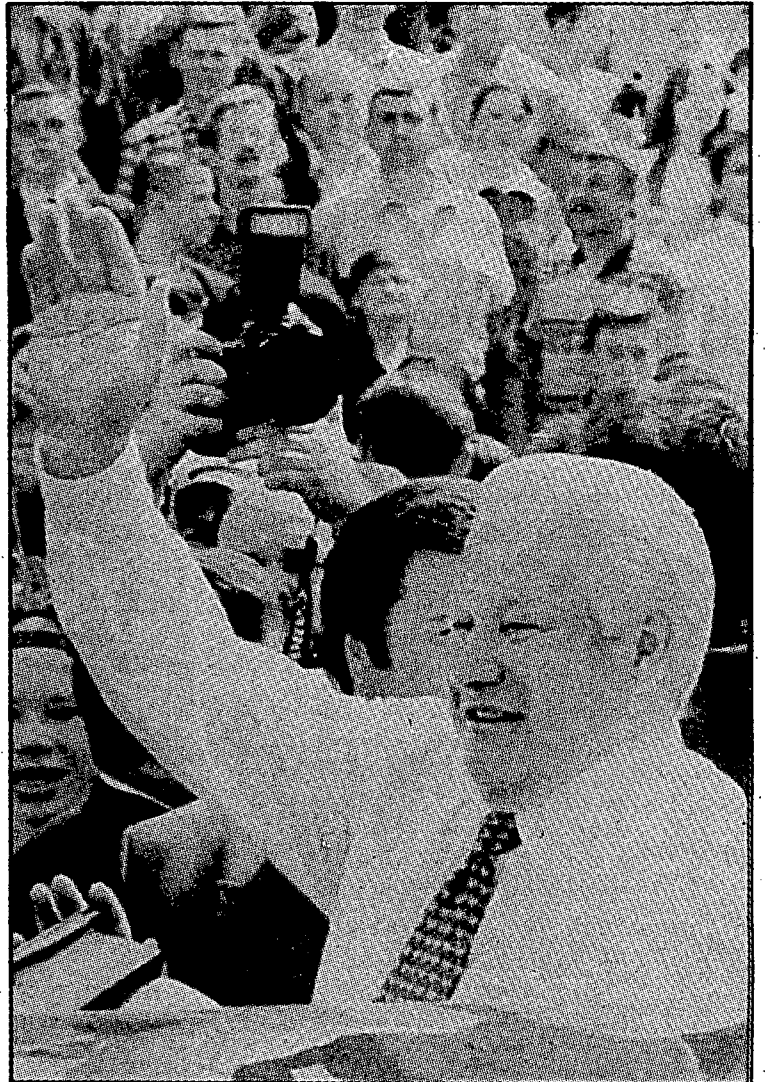
ha fet acte de presència durant la campanya electoral amb un atemptat al metro de Moscou que ha costat la vida a quatre persones i n'ha ferit un bon nombre. Qui manega els fils del terrorisme? No hi ha, de moment, resposta.

Si amb la primera volta electoral Ieltsin fos elegit, s'aclaririen molts aspectes de la política russa de cara al futur. La seva política no seria tan vacilant com és ara. El perillós d'aquestes eleccions és que s'hagi de recórrer a una segona volta, que no afavoriria a ningú, i podria posar en perill la futura i necessària estabilitat.

Altra vegada les vaques boges

L'afer de les «vaques boges» continua fent gastar tinta i notícies per als informadors. Perquè, una vegada més, la Gran Bretanya sembla que sortirà amb la seva, i deixarà Europa a la seva sort, amb el perill que la malaltia anglesa s'estengui arreu del vell continent. I és que Anglaterra ha anat fent cas omís de totes les advertències, i ni el diguem-ne bloqueig a què han estat sotmesos alguns productes derivats del vacum s'han deixat de vendre o exportar. El govern britànic està forcejant l'aixecament del bloqueig de les seves exportacions càrniques, i segons sembla l'im-

Boris Ieltsin no ha deixat cap racó de Rússia en la seva campanya electoral. Aquí el veiem en un acte a la ciutat siberiana de Novosibirsk

Simpatitzants del Sinn Féin es manifesten pels carrers de Belfast, escenificant amb caretes al primer ministre anglès, John Major, i al recalitrant líder unionista, el reverend Ian Paisley

porta molt poc el perill que això representaria. Anglaterra només veu els seus perjudicis econòmics. Li importa molt poc, segons sembla, els perjudicis sanitaris que pugui causar a l'exterior. Anglaterra ha demostrat els seus menyspreu pels altres, i fins i tot amenaça en bloquejar les decisions que en aquest afer, o en qualsevol altre, adopti el Consell d'Europa...

Caldrà que la Unió Europea es mostri ferma en aquest afer. Perquè en cas contrari demostraria la fragilitat d'aquest ens, i també, i això seria més greu, que no passa de ser una utopia.

La Unió Europea no pot ser un instrument a l'albir de la Gran Bretanya i els seus interessos. Pesen molt més els interessos de tota la resta dels seus components.

Negociacions sobre el futur de l'autogovern a l'Ulster

Miquel Àngel Codina

Belfast va ser l'escenari on la setmana passada va tenir lloc l'inici de les negociacions més importants en els darrers trenta anys sobre el futur de l'Ulster, amb la presència dels primers ministres del Regne Unit i Irlanda, John Major i John Bruton, respectivament. L'obertura de les converses de pau, en les quals estan representats nou dels deu partits polítics amb més gran pes específic a la província britànica —és a dir, els més votats en les eleccions del 30 de maig passat—, es van caracteritzar fonamentalment per l'absència del Sinn Féin, braç polític de l'Exèrcit Republicà Irlandès (l'ilegal IRA). Els Governos de Londres i Dublín van vetar el Sinn Féin com a interlocutor

fins que els terroristes republicans declarin una nova treva —la darrera va ser trencada el 9 de febrer d'enguany. El futur de l'autogovern a l'Ulster és en joc a la taula negociadora. L'objectiu és pacificar i reconciliar l'Ulster, on el conflicte armat s'ha cobrat més de 3.000 vides en aquest últim quart de segle.

Els dirigents republicans, amb Gerry Adams al capdavant, van reivindicar davant centenars de periodistes el seu dret a participar en les converses de pau. «Hem vingut aquí —va afirmar Adams— a representar els qui ens han votat a les últimes eleccions demanades pel govern britànic per accedir a les negociacions. Som aquí per protagonitzar la pau, no per protestar; som aquí per prendre part en el repte col·lectiu de construir un acord per a la pau». Amb l'absèn-

cia del Sinn Féin, s'ha perdut una oportunitat històrica per aplegar tots els actors del conflicte en la taula negociadora, des de la partició de l'illa d'Irlanda l'any 1921. En aquests 75 anys, gairebé cada dècada, catòlics i protestants han intentat resoldre les seves diferències polítiques mitjançant les armes.

Les properes setmanes l'agenda de treball inclou el nomenament d'un comitè que coordini les negociacions, presidit pel general canadenc John de Châtelain, la presentació per part de cada partit de la seva posició de sortida, la creació del subcomitè que supervisarà el desarmament, i l'aprovació de les normes de procediment. S'ha encetat una nova fase per posar en marxa el procés de pau a l'Ulster.

Un temps de callar i un temps de parlar

EQUIPS DE PASTORAL POLÍTICA I COMUNICACIÓ

Document de treball núm. 7

Juny 1996

Fidel a un esdeveniment tradicional, el cardenal Martini va adreçar, el dia 6 de desembre de 1995, amb motiu del dia de sant Ambrós, patró de Milà, un discurs a la ciutat que ha estat objecte d'amplis comentaris a Itàlia i a Europa. La mateixa *Catalunya Cristiana* se n'ha fet ressò temps enrere.

Cal situar el text en el doble pla que li correspon: el de la situació política i social italiana i, també, el de la política en general. Aquesta doble condició fa atractiu el document de Martini com a material de treball i de reflexió en les nostres coordenades específiques, molt diferents de les italianes. És un discurs molt ric que es presta a múltiples comentaris. El que ara proposem s'adreça a la nostra realitat, bo i pretenent d'arribar a algunes conclusions concretes.

TEMPS DE CALLAR I TEMPS DE PARLAR

Acudint a Qohèlet 3,7 i citant sant Ambrós en la seva explicació del salm 43, Martini subratlla que «hi ha un temps adequat per a tot: un temps de callar i un temps de parlar». Amb altres paraules, cal discerniment. La situació actual reclama de l'Església que digui clarament sobre quins temes pensa callar perquè no són de la seva immediata competència, i sobre quins determina parlar, perquè afecten la seva missió.

Davant aquesta necessitat d'elecció, el Cardenal utilitza, per discernir, el discurs de Joan Pau II a la darrera Assemblea de l'Església italiana, reunida a Palerm i, en concret, dos punts que considerem essencials, perquè defineixen les coordenades de l'Església i dels col·lectius catòlics en la vida política. Són aquests:

a) «L'Església no ha de comprometre's amb cap opció d'alineament polític o de partit, com, d'altra part, tampoc no ha d'expressar cap preferència sobre les diverses situacions institucionals o constitucionals que són respectuoses amb l'autèntica democràcia»

El Papa recorda una vegada més la llibertat d'opció de partit dels cristians i el no compromís de l'Església amb cap etiqueta. Ser catòlic no pressuposa optar per un partit de dretes, de centre o d'esquerreres; no comporta ser monàrquic o republicà, autonomista o indepen-

dentista. Els únics límits són que les solucions siguin autènticament democràtiques —i alhora conformes amb la veritat i el bé dels ciutadans. En conseqüència, i amb independència de l'etiqueta que llueixin, sobretot si la posició política és pretesament cristiana, els discursos i les opcions reduccionistes de la democràcia o oposats a ella han de ser exclosos (els oposats) o contestats críticament (els reduccionistes) pels membres de l'Església.

b) «Tot això no té res a veure amb una "diàspora" cultural dels catòlics, és a dir, amb la pretensió, de banda d'aquests, que qualsevol idea o visió del món és compatible amb la fe»

El segon eix del sistema de coordenades és també clar i concret: hi ha una concepció global catòlica que no es pot subalternar a qualsevol proposta política, ja que aquesta haurà de guardar coherència amb el cos doctrinal de la fe.

EL NOSTRE PASSAT IMMEDIAT I LA NOSTRA SITUACIÓ ACTUAL

Aturem-nos un moment aquí per a considerar ambdós criteris en funció de la nostra realitat passada i present.

Pel que fa a l'Església que és a Catalunya, durant aquest segle, la primera qüestió —la del compromís amb una opció política determinada— mai no ha necessitat una especial atenció, perquè pràcticament no s'ha produït. No en l'actual règim democràtic, perquè el seu intens —desfermat en ocasions— pluralisme intern ho fa impensable i també perquè, des de fora, cap opció política, ni tant sols aquelles que poden sentir-se més o menys inspirades per la concepció cristiana, no ho ha reclamat. Aquí tampoc no hi ha hagut en el passat —malgrat l'existència històrica d'Unió Democràtica de Catalunya— un partit democratacristià estretament vinculat a l'Església i partidari de la unitat política dels catòlics. Tant és així que la Unió Democràtica històrica, la de la clandestinitat i la d'abans de la transició, tenia la prohibició expressa d'acceptar eclesiàstics com afiliats.

La temptació, però, i més que la temptació, sí que va existir en una doble direcció. Va procedir del

camp del marxisme amb «Cristians pel Socialisme», en la mesura que, en la pre-transició, hom intentà reduir l'opció dels catòlics a un sol àmbit polític. I brollà també del camp individualista, amb una variada mescla dels que podríem anomenar «Cristians per al Conservadurisme» (amb un fort accent liberalcapitalista), en la mateixa proporció que algunes opcions partidàries, reals o preteses, tingueren com a objectiu mantenir un *statu quo* econòmic-social immobiliària i avantatjós.

No cal dir que aquesta constatació seria insuficient si hom no re-

i en la vigència i pràctica de l'afirmació que tota idea i visió del món resulten compatibles amb la fe. Aquest estat de coses, amb o per desorientació de la gent, es produeix, entre altres dades i utilitzant paraules del propi Martini, davant «d'una certa afàsia de l'Església, com si no sabent molt bé què dir, hagués elegit callar, i s'hagués quedat a la finestra mirant com evolucionen els esdeveniments». En aquest sentit, es podria dir que una part de l'Església catalana viu ignorant encara una realitat molt considerable —la de la política—, com si en relació a ella no tingués també un paper obligadament evangelitzador.

El cardenal Martini ha parlat d'una certa afàsia de l'Església, com si no sabent què dir, hagués elegit callar, i s'hagués quedat a la finestra mirant com evolucionen els esdeveniments

cordés alhora —i a nivell, en aquest cas, de la societat global espanyola— el fenomen del franquisme que, associat amb amplis sectors de l'Església, va operar una reducció extrema, ja que no únicament vinculava l'Església a una opció política, sinó que també, cosa extremadament greu, negava simultàniament la llibertat, «l'autèntica democràcia».

Pel que fa a la realitat catalana dels nostres dies, hem de situar necessàriament l'atenció i el discerniment en el segon punt esmentat, el de l'existència en el nostre cas d'una real «diàspora cultural»,

COM FER-NOS-HI

No és aquesta una situació desitjable. Per tant, caldria cercar la forma d'evolucionar en sentit evangèlic cap a posicions de major coherència i compromís. Però, com fer-nos-hi? Gràcies a Déu, no ens manca guiatge eclesial autòcton. Pensem, per exemple, en els principis, criteris i directrius d'«Arrels cristianes de Catalunya» (1985) i del recent Concili Provincial Tarraconense (1995). No ens en manca tampoc a nivell de l'Església que és a Espanya: recordem «Constructores de la paz» (1986) i

«Católicos en la vida pública» (1986). Farem bé d'afegir-hi, però, el decàleg que el Cardenal milanès, en la seva homilia, proposa i que a continuació resumim:

1) Mirar el procés de la (post) modernitat tot detectant-ne la fragilitat i ambigüitat, d'una banda i, d'altra, l'espai que conté per a valorar la llibertat de l'home i per a lloar Déu, d'altra.

2) Fer el que s'ha anomenat l'«opció religiosa», és a dir, atorgar prioritat a Déu, aprofundint aquella essencial dimensió religiosa que ha d'animar l'actuació cristiana en el cor de les mediacions mundanes i que empeny a cercar i consolidar aquella amistat en l'àmbit polític que atorga prioritat a l'home sobre tota opció de partit.

3) Ser conscients, com a comunitat cristiana, del nostre patrimoni social i caritatiu i ser més sensibles amb els pobres (quart i tercer Món), formint així un model anticipant de la pròpia intervenció pública.

4) Exercir la dimensió política de la caritat servint la comunitat política des de la tradició cultural i civil cristiana, la Doctrina Social de l'Església i els testimonis (passats i presents) de la dita caritat política.

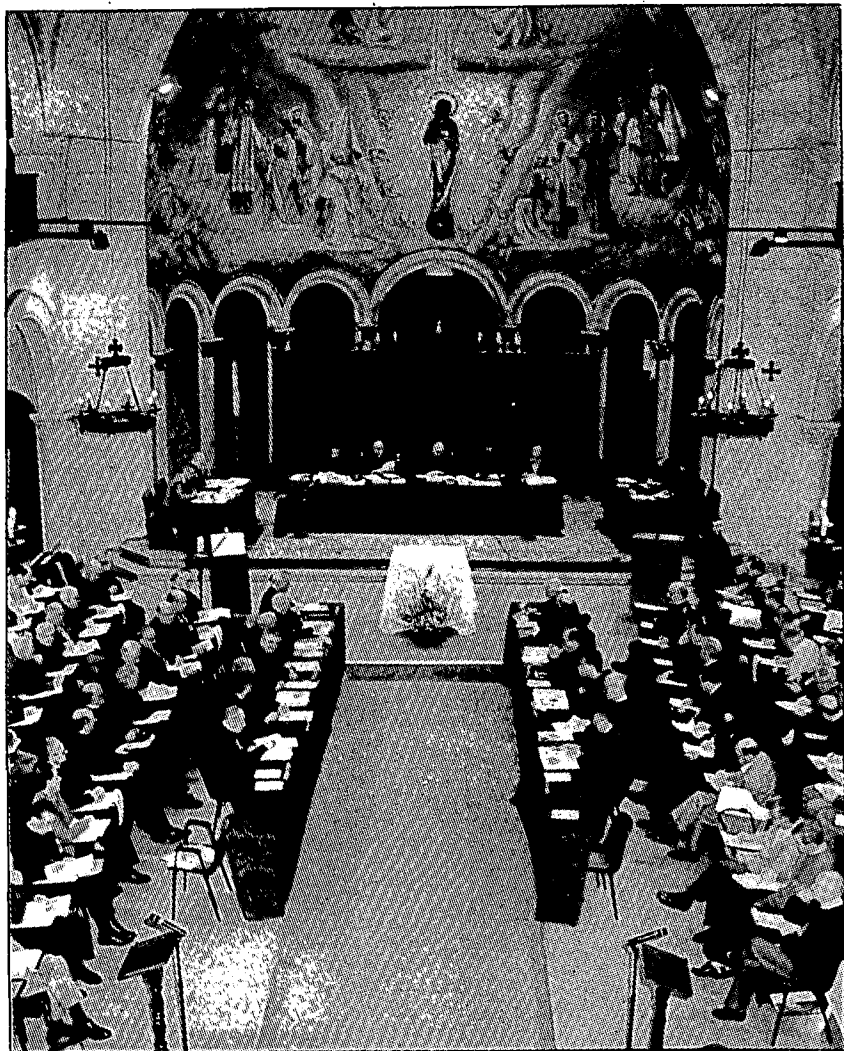
5) Practicar el mètode de la gradualitat o maduració mitjançant una tasca de mentalització que es proposa de convèncer dels valors cristians i una tasca de traducció legislativa que cerca de consensuar-ne l'aplicació possible.

6) L'esmentada tasca de traducció dels valors en propostes polítiques requereix l'ús de camins graduals i el refús del tancament estèril. Cal dialogar, consensuar pacientment, cercar la mediació antropológicoètica millor possible en cada cas, bo i mantenint sempre la coherència amb la pròpia fe.

7) Cercar dins l'Església instàncies de diàleg comunitari entre els germans cristians que militen en opcions polítiques diferents.

8) Fer sorgir d'aquestes instàncies criteris fonamentals cada vegada més concrets amb vista als discerniments polítics, centrant-se en els àmbits de la feblesa, dels valors en perill i dels temes principals: persona, vida, família, ensenyança, solidaritat, justícia i pau.

9) Formar-se des de la Paraula de Déu, la litúrgia i la pregària, i deixar-se formar amb vista a una

El recent Concili Provincial Tarraconense ens ha marcat un guiatge eclesial autòcton per avançar amb major coherència i compromís en el camp polític

comunitat de relacions fraterne,
fortes, perdurables; de mútua ac-
ceptació i de recíproc perdó.

10) Remarcar l'especial importància i el paper determinant del laicat. Laics madurs i responsables, lliures per a assumir riscos calculats i acceptadors de la creu de Jesucrist.

Constatem també amb agraïment al Senyor que aquest decàleg no sols no ens és aliè doctrinalment, sinó que, a més, el compartim de manera global en l'ordre dels fets. Rellegim-ne, per exemple, el setè punt i evoquem acte seguit el tre-

ball dels nostres «equips de pastoral política i de comunicació» en la II Jornada (18.V.96) de Martí Codolar, on un grup de cristians políticament compromesos en les diverses opcions partidàries del país testimoniejaren sobre «com viuen la fe cristiana en la vida política quotidiana».

Resumint, ens cal, com a Església, callar quan es tracta d'opcions directament partidàries (cosa que ja fem), i parlar i actuar quan estigui en joc la salvaguarda de la dignitat humana i la vigència de la resta dels principis ètics que han de regir la vida política. Cosa que hem de fer amb més claredat, lliurament i constància.

Els equips i «C.C.»

Amb una periodicitat mensual, els equips insereixen el seu document de treball junt amb les aportacions rebudes a *Catalunya Cristiana*.

El mètode general de treball dels equips es pot resumir així:

- 1.— Descriure una temàtica cercant allò que són els seus components essencials.
- 2.— Analitzar-la amb la voluntat d'arribar a conclusions.
- 3.— Concretar les conclusions i veure si donem peu a iniciar alguna iniciativa.

En els equips som conscients que el que volem fer no és una feina «tècnica» sinó de l'Esperit. Per això, us proposem començar totes les reunions amb una pregària ben preparada.

**Feu arribar les vostres iniciatives,
conclusions, anàlisis i comentaris a
Equips Cristians de Pastoral Política
i Comunicació,
Catalunya Cristiana
c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona**

Anàlisi

1. Com a creient, t'interesses pels programes polítics concrets de cada partit a l'hora de decidir el teu vot?
2. Hi ha algun partit que, per la seva orientació, hagi de ser radicalment exclòs des de l'opció cristiana?
3. Has trobat algun partit el programa del qual estigui amb sintonia total amb la visió cristiana de la política?
4. La fe pot impulsar vers opcions polítiques diverses. Coneixes alguna declaració de creients que justifica l'articulació fe-opció política concreta?
5. Hi ha cristians militants en opcions polítiques diverses que tenen por de manifestar-se com a creients. En coneixes casos concrets? Lamenten aquesta por? La justifiquen?
6. Tradicionalment, en el nostre país s'identifiquen les opcions polítiques «dretanes» amb persones creients, conservadores; les «esquerranes», amb laïques i progressistes; avui, té fonament aquesta identificació?
7. Quins són els elements del pretès «conservadurisme» i del pretès «progressisme»? Aquests elements responen a la denominació?

Elements de reflexió

1. Hi ha qüestions de l'àmbit polític envers les quals l'opció cristiana ha de ser la de callar

per prudència?

2. Què en penses de l'afirmació que no s'han de «barrejar» vivència cristiana i opció política?
3. A què obeeix la por d'alguns polítics a manifestar la seva fe: inseguretat en la seva opció creient? Temor a no ser comprés? Por a perdre el prestigi o els vots?
4. Quines raons hi haurien per a justificar la continuïtat en la militància d'un creient en una opció política en contradicció amb alguns valors cristians?
5. El creient militant polític, s'ha de conformar amb orientar la seva acció des d'una ètica humanista renunciant a la dimensió transcendent?
6. Quines creus que han de ser les prioritats, des del punt de vista cristià, en l'opció política?
7. L'Església (magisteri) ha d'orientar la tasca política? Quins documents del magisteri coneixes que tractin aquesta dimensió?
8. Des de la teva opció política, què fas per a formar-te com a creient i com a polític?
9. Com t'emmiralles en els 10 punts del decàleg del cardenal Martini?

Propostes per a l'acció

Analitzar algun programa polític, una determinada acció de govern o la declaració d'algun polític, cercant-hi la sintonia o no amb l'opció cristiana.

Fer arribar les conclusions als interessats i als Mitjans de Comunicació Social.

EMAÚS LLIBRES PER A RECOMANAR I LLEGIR
Per a aquest estiu (i sempre)

Proposta:

- 1) D'aquesta llista dels vint primers volums de la col·lecció EMAÚS, **assenyaleu** els que vulgueu per llegir (o regalar) aquest estiu. Són llibres d'unes 70 pàgines, de lectura àgil. Publicats també en castellà.
- 2) **Fotocopieu** aquesta pàgina i envieu-la al CPL.
- 3) Si en demaneu **cinc** o més volums, teniu un descompte del **20 per cent** (i enviament gratuït).
- 4) Si voleu **tota** la col·lecció, hi ha una **oferta especial**: 9.375 ptes. (i enviament gratuït).

Sr/a.....
(nom i coanoms)

que viu:.....
(carrer i número)

..... telèfon: (...)

Vol rebre:

Advent: El Senyor ve (2a edició) *(Josep Lligadas)*
 Maria, la primera cristiana (2a ed.) *(Josep Aldazábal)*
 La missa, el diumenge, la vida *(Joaquim Gomis)*
 Paraules de Jesús a la creu *(Joan Guiteras)*
 Celebrar Jesucrist jove *(Consuelo Prados)*
 La litúrgia a través dels segles *(Joan Llopis)*
 Eucaristia i fraternitat *(Josep Aldazábal)*
 Nadal, Déu amb nosaltres (2a. ed.) *(Josep Lligadas)*
 El camí quaresmal *(Rufino Grández)*
 Llum de Crist, la Pasqua *(Alberto Iniesta)*
 El cristià i la malaltia *(José C. Bermejo)*
 L'escolta de la Paraula *(Joan Llopis)*
 Sant Pere, deixeble de Jesús *(Josep Aldazábal)*
 Cartes a set esglésies *(Armand Puig)*
 Per què vaig a missa els diumenges *(Vint-i-un cristians)*
 L'eucaristia, ens educa en la fe? *(Xavier Basurko)*
 El sermó de la muntanya (2a ed.) *(Hilari Raguer)*
 Tenim carta de Déu *(Xosé A. Miguélez)*
 Maria a la vida familiar *(Card. Narcís Jubany)*
 Les dones a l'evangeli de Marc *(Teodor Suàu)*

[illegible]

Despeses d'enviament: 300 ptes.

Sistema de pagament: ☐ reembossament
☐ taló adjunt (en enviar-nos aquesta butlleta de comanda) *(no envieu gir postal)*

OFERTA ESPECIAL. Vull rebre els **vint volums** publicats al preu especial de **9.375 ptes.** i despeses d'enviament gratuïtes. ☐ (feu una X a la casella oportuna)

CENTRE DE PASTORAL LITÚRGICA

Rivagenevra, 6, 7è.(matins) — 08002 BARCELONA

tel (93) 302 22 35 — Fax (93) 318 42 18

Fan una lectura absolutament negativa de l'Església actual

«Espai obert»: un fòrum que reuneix cristians crítics i descontents

BARCELONA.— Un grup constituït per una cinquantena de cristians de l'àmbit intel·lectual i polític català va donar el seu suport al manifest que presentava el grup «Espai obert» en l'acte que va tenir lloc el dissabte 1 de juny a les Cotxeres de Sants i que va reunir unes 150 persones, la majoria gent gran. La intenció del fòrum segons els convocants és la de constituir un punt de trobada on hi hagi cabuda per a les comunitats cristianes que ells

creuen marginades i per a experiències innovadores dins de l'Església que ells anomenen oficial.

El manifest fundacional, publicat a continuació, interpreta el Concili Vaticà II en base a les idees particulars que sobre l'Església tenen els seus autors. «C.C.», encara que no comparteix aquesta visió tan negativa i criticista de l'Església, no ha volgut deixar d'informar-ne.

Marta Puyol

Espai Obert: Manifest

Les esperances suscitées a l'Eglésia catòlica pel Concili Vaticà II s'han diluït. Han triomfat les orientacions conservadores. S'ha produït una marginació sistemàtica de les persones i de les experiències que volien ser conseqüents amb l'obertura conciliar. La restauració és visible en tots els camps: la teologia, la litúrgia, la pastoral i l'espiritual. El control de l'autoritat eclesiàstica és tan efectiu que el discret pluralisme que es manifestava durant el Vaticà II ha desaparegut. Sembla com si tots els cristians compartissin les posicions conservadores, i el que és més greu, sembla que els cristians que es distancien de les posicions oficials són menys cristians i han de ser marginats de la vida de l'Església catòlica.

Manca de reconeixement del pluralisme

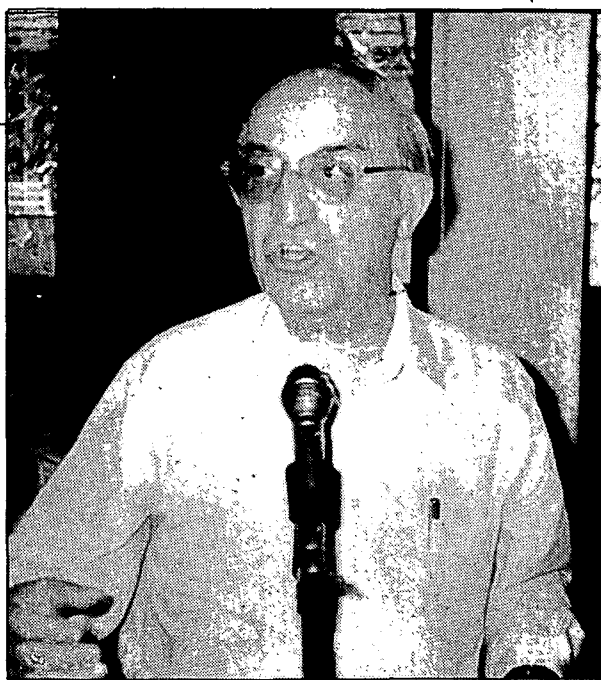
Si el pluralisme legítim queda substituït per una sola doctrina, si l'exercici de l'autoritat eclesiàstica no té en compte els drets de les persones i de les comunitats cristianes, si els interessos de la institució passen al davant de la vocació de servei de la societat, el model d'Església que es va configurant s'assembla cada vegada més al que caracteritza les societats tancades. Actualment, el risc d'una deriva sectària és preocupant. S'hi ha d'afegir també una sacralització desmesurada de l'autoritat i un centralisme comparable amb aquell que han practicat els sistemes polítics totalitaris. El sistema de selecció i nomenament, de bisbes, a tot el món, és un exemple del que no s'hauria de fer si optéssim per un model més evangèlic i més fraternal.

Aquest context genera en molts cristians actituds de desil·lusió. En els ciutadans pro-

voca desinterès per l'oferta religiosa cristiana. Les veus oficials de l'Església catòlica no connecten bé amb el tarannà de la majoria de ciutadans. L'Església oficial reacciona de dues maneres quan constata l'ambient de crítica o d'indiferència que l'envolta. Per una banda, denuncia les perversions de les societats contemporànies que impedeixen l'acolliment dels valors proposats per l'Església. L'Església oficial es torna a presentar com a espai exclusiu de valors d'humanització i salvació. Li agrada constatar la crisi de les ideologies, la crisi de les democràcies, la crisi de valors. Ho aprofita per oferir antigues seguretats. Per altra banda, exposa la teoria del retorn al sagrat que en la pràctica vol dir l'acolliment de formes d'espiritualitat poc compatibles amb la maduresa psíquica i el sentit crític. Les massives concentracions organitzades per l'autoritat eclesiàstica tenen més a veure amb les tècniques de l'espectacle que amb el desvetllament espiritual.

Creació d'espais de recerca i d'opinió

No seria bo que les veus de l'Església oficial aconseguissin el monopoli de l'expressió d'opinions cristianes. No seria bo, sobretot, que les persones i les comunitats cristianes deixessin d'assajar formes de vida creient innovadores. Algun dia l'Església oficial haurà de rectificar moltes de les orientacions actuals. Ja des d'ara convindria crear espais de recerca i d'opinió que

Mn. Josep Bigordà fou l'únic capellà present i promotor de l'encontre i del manifest crític

prepararessin la nova etapa de l'Església catòlica. Es tracta de respectar les autoritats eclesiàstiques però exercint el dret a dissentir i innovar. Es tracta de mirar enfora del món creient i de mirar cap al futur.

Proposem, per tant, crear un espai obert i una xarxa de relacions que permetin desenvolupar idees i experiències innovadores per a la vida cristiana en la nostra societat. Les finalitats de l'espai obert són la recerca, la informació i l'expressió d'opinions de cristians interessats en un model d'Església que, inspirat-se en les grans intuïcions del Vaticà II, sigui capaç d'oferir idees, símbols i valors que expressin adequadament l'evangeli en el nostre temps, tinguin en compte la sensibilitat de la cultura moderna i preparin les orientacions de les comunitats cristianes per a les properes dècades.

El servei de la diversitat

L'«Espai obert» no és un front contra altres grups de creients que opten per altres

posicions. Tampoc, no és un front contra les autoritats eclesiàstiques, no pretén organitzar cap estructura eclesiàstica paral·lela. És un servei a les autoritats i a les estructures existents mantenint opinions diverses quan la consciència de les persones o dels grups ho faci necessari. En tot cas, la preocupació bàsica és la de contribuir a expressar la fe i la vida cristianes de manera que siguin significatives per a la gent del nostre temps. La institució eclesiàstica no respon adequadament ni a les interpel·lacions que vénen de l'exterior, ni a les que vénen de l'interior de les comunitats cristianes. «Espai Obert» és un grup de recerca i opinió més preocupat per la recepció del missatge cristià en la nostra societat, i per donar veu a les comunitats cristianes marginades, que per les preocupacions de l'ordre eclesiàstic. Amb bon humor obrim un espai de diàleg lliure i ens arrisquem a expressar opinions que poden ser qualificades de desordre per part de les institucions eclesiàstiques. Estem convençuts que un desordre assenyalat serà positiu per a l'evangelització.

M. Josefa Amell, Antoni M. Badia i Margarit, Frederic Bayer, Oleguer Bellavista, Sebastià Benet, Roser Bofill, Jordi Bosser, Jaume Botey, Joan Casañas, Montserrat Coll, Miquel Coll i Alemany, M. Teresa Crespo, Josep Delàs, Xavier Espar, Josep M. Gasch, Joan Gomís, Anna Gudiol, Antoni M. Güell, Francesc Lahosa, Josep Lligadas, Joan Llopis, Jaume Lorés, Joan Majó, Jordi Maragall i Noble, Fèlix Martí, Miquel Martí, Josep M. Martorell, Maria Martorell, Oriol Martorell, Enric Masllorens, Pilar Mercadé, Raimon Panikkar, M. Àngela Pasquel, Ricard Pedrals, Núria Pomés, Jordi Porta, Manuel Ribas i Piera, Teresa Roca, Frederic Roda, Tulió San Martino, Núria Sastre, Jaume P. Sayrach, Agustí de Semir, Roser Solanic, Frederic Vázquez.

Algunes intervencions destacades

Un cop finalitzada la lectura del manifest es va passar a un torn d'intervencions sota el tema general de: *Està en crisi l'Església catòlica?*

El primer torn de paraula va ser per a Fèlix Martí, director del Centre Unesco de Catalunya, que va dir que les nombroses identitats cristianes expressaven les inextinguibles meravelles del misteri de Déu i del

misteri de la Trinitat i va afegir que «en aquest model els bisbes esdevindrien un símbol del consens entre totes les comunitats cristianes. Els bisbes no exercirien el poder a l'estil dels governants del món. Els bisbes serien representants públics de les diverses tradicions cristianes i de les diverses comunitats concretes de base territorial o especialitzada, i el bisbe de Roma esde-

vindria símbol de consens entre totes les comunitats cristianes. Tots plegats recrearien el caràcter sacramental profund de la seva funció».

Seguidament la presidenta del Col·lectiu de Dones en l'Església, M. Josefa Amell, va parlar de la marginació de la dona en l'Església destacant el fet que l'espai eclesial no podia quedar al marge de les aspiracions de

reconeixement que les dones plantegen arreu, tot i que actualment les dones es mouen en un món que s'ha obert a elles i que està afavorint la seva aparició en un món públic i va remarcar que «el problema que plantejem les dones no vol ser considerat seriosament per la jerarquia eclesiàstica. Les res-

postes recents del Vaticà sobre l'ordenació sacerdotal femenina són una bona mostra de la negativa de fons».

Els mitjans de comunicació de l'Església fan autopropaganda

El sacerdot i periodista Josep Bigordà va parlar sobre l'Església i els Mitjans de Comunicació i va comentar que els valors profundament democràtics que hi ha a la societat civil i que són per a l'enaltiment de l'home i per a l'enaltiment de la comunitat humana no hi havia perquè rebutjar-los d'entrada, a l'enaltiment de la comunitat eclesial; i per tant va dir que creia que en l'Església havia de ser el mateix i que calia ser honestos. Bigordà va afegir que arreu hi ha mitjans que són de l'Església o de grups

molt vinculats a l'Església que volen ser mitjans d'informació, de comunicació i d'opinió, fet que va qualificar amb l'adjectiu *chapeau*. Referint-se una altra vegada als mitjans va dir que «la temptació més freqüent és que aquests mitjans siguin d'autopropaganda, de censura, de pensament dogmàtic o autoritari i mitjans no de comunicació sinó d'incomunicació (...) En els mitjans eclesials es parla de *comunió*, però aquesta queda reduïda normalment a una comunió amb l'autoritat i això no és la comunió total d'aquesta Església de la qual cantem lloances i en la qual molts de nosaltres ens sentim vinculats».

L'ex-ministre, Joan Majó, va explicar que creia profundament en la necessitat de participació dels cristians en la vida política, però que no veia cap necessitat de la participació en ella de l'Església. «Tinc la sensació que en aquests moments l'Església està

molt preocupada per participar en la vida política, i voluntàriament o involuntàriament, crea dificultats de vegades de tipus inconscient en la participació dels cristians en la vida política, quan massa sovint qualifica d'una manera massa negativa l'autoritat política».

Bisbes més a prop del poble

Sebastià Benet, escriptor, va titular la seva intervenció *Les fragilitats del Concili Català* i en el transcurs d'aquesta va afirmar que «si els bisbes de Catalunya haguessin estat capaços d'estar més en contacte amb el poble, amb la realitat, de parlar amb la gent d'una manera natural sense haver d'esperar audiències que costen molt d'obtenir, el Concili, potser, no hauria estat necessari perquè les coses s'haurien arreglat bastant soles. Però, els bisbes, això no ho van saber

fer». D'altra banda, referint-se al Concili va remarcar que era especialment interessant el primer epígraf del primer tema, anomenat el davantal del Concili, perquè recollia que era important l'acceptació de la diversitat de models d'evangelització, per una banda, els que buscaven certes es de l'altra, els que s'estimaven més el risc. «Jo diria que Espai Obert s'apunta a la segona opció, però veiem que en general l'Església institucional, tot i que es recull en el Concili, no hi està massa implicada».

El professor, Pere Lluís Font, va demanar a l'Església que tingués «més atenció a la realitat perquè no sigui tan escandalós el fossat entre l'oficial i el real, no solament en referència a la matèria moral i especialment en matèria sexual i familiar, que és el punt més obvi, sinó en el fet que aquest allunyament es dona també cada vegada més en el camp de les creences».

S'ha signat un acord a Catalunya i sortirà un decret ministerial a Espanya

Queda garantida l'oferta de la Religió a l'ESO

BARCELONA.—El divendres 7 de juny se signava l'acord entre el bisbe auxiliar de Barcelona i president del Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament Religios de Catalunya (SIERC), Joan Enric Vives i el conseller d'Ensenyament de la Generalitat, Joan Maria Pujals, que garanteix l'efectivitat de l'oferta de la Religió en la nova educació secundària. Una setmana més tard, el 14 de juny, es va divulgar l'anunci del Govern espanyol d'aprovar un decret llei per retornar el valor acadèmic de la Religió a les escoles públiques.

Núria Oriol i Palarea

Aquestes dues iniciatives, amb pocs dies de diferència, canvien el panorama curricular d'aquesta matèria. En tot cas, però, el bisbe Vives considera que «resta pendent a tot l'Estat espanyol que es reconegui el valor de l'ensenyament de la Religió per als nostres escolars, que crec que anirà per una alternança amb coneixements de cultura religiosa i ètica, considerant aquesta àrea entre les fonamentals o comunes».

Encara que l'entrada en vigor del decret ministerial no seria efectiva fins el curs 1997-1998, tot apunta que aquesta decisió és fruit de l'entrevista que el dimarts 4 de juny van tenir Monsenyor Elías Yanes, president de la Conferència Episcopal espanyola, i el president del Govern, José María Aznar. Eugenio Nasarre, secretari general d'Educación y Formación Profesional del Ministerio de Educación y Cultura, va confirmar que en els propers mesos el Govern aprovarà un decret llei que tornarà a donar a l'assignatura de Religió el valor que tenia abans que l'anterior Executiu socialista aprovés

dos decrets sobre cultura religiosa i alternatives a l'ensenyament de Religió. Aquests decrets van provocar una gran polèmica per incloure entre les alternatives a la Religió diversos jocs com el *parchís*, a més de l'ètica o la cultura clàssica. Amb el nou decret, l'assignatura de Cultura Religiosa i Morals s'impartirà durant una hora a la setmana, es podrà escollir entre ensenyament religiós (catòlic, protestant, musulmà i jueu) i una alternativa de Cultura Religiosa No Confessional. La repercussió que aquesta normativa pugui tenir a Catalunya dependrà del redactat final del decret. Segons Nasarre, aquesta decisió «respon a una demanda social perquè cada any, les famílies ho demanen de forma majoritària».

Assegurar l'ensenyament de la Religió a Catalunya

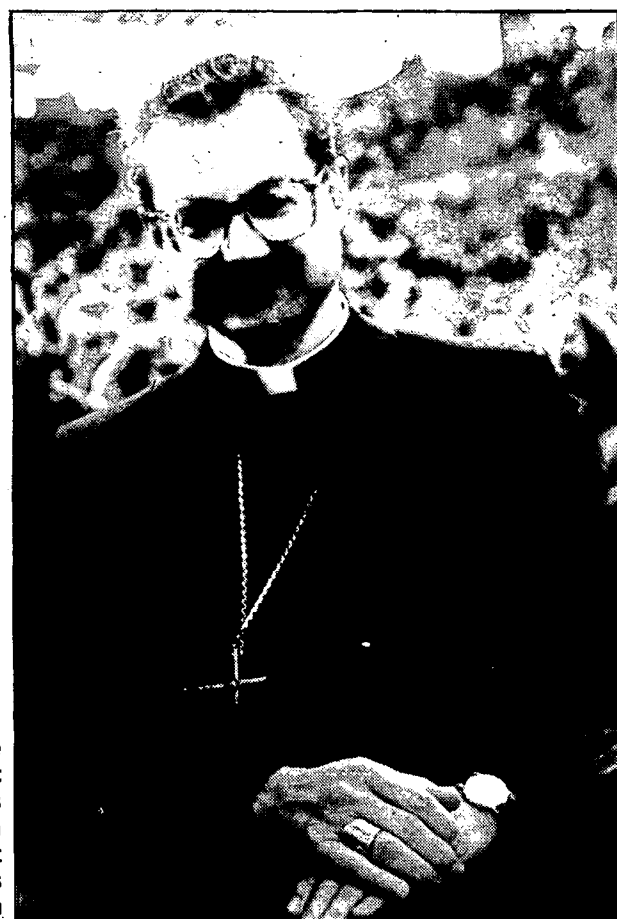
D'altra banda, l'acord entre la Generalitat i el SIERC, (fruit de llargues converses tal i com afirma el bisbe Vives) vol assegurar l'exercici efectiu del dret dels pares a escollir l'ensenyament religiós que vulguin per als seus fills

(article 27 de la Constitució) en el marc de la implantació de l'educació secundària obligatòria (ESO). És una manera de potenciar la religió catòlica i evitar que sigui desplaçada per altres matèries optatives.

El Departament d'Ensenyament «conscient d'alguns dubtes i possibles desajustament que la configuració curricular de l'ESO havia suscitat en relació al l'ensenyament de la Religió, pretén evitar que l'oferta de crèdits variables, que a Catalunya cobreix el 30% del currículum educatiu de l'ESO, entri en col·lisió amb l'ensenyament de la Religió Catòlica que, tot i tractar-se d'una matèria comuna, s'imparteix en la mateixa franja destinada als crèdits variables».

El pacte subscrit preveu el possible desdoblament dels grups per duplicar les possibilitats d'oferta en franges horàries o trimestres diferents, de manera que els alumnes disposin de les màximes possibilitats d'elecció, sense que aquesta pugui fer-se en detriment de la Religió, tal i com expressa el punt 6 de l'acord. Per a cada línia d'ESO s'incorporarà una oferta de crèdits variables de matèries relacionades amb la Religió, equivalent a una tercera part de l'oferta comuna de religió. A més a més, el Departament d'Ensenyament fixarà la dedicació lectiva del professorat d'aquesta matèria a l'inici del curs en funció de la demanda expressada pels alumnes i reafirma la condició de membres del claustre a aquest col·lectiu docent.

El bisbe Joan Enric Vives considera que aquest acord és positiu

«Millora substancialment la situació dels professors de religió catòlica en l'Ensenyament públic», explica el bisbe Vives, els quals passen a tenir la consideració plena de professors del centre i poden impartir altres assignatures si tenen la titulació adient. Tal i com subratlla el prelat: «Volem contribuir a una millor informació i educació sobre el fet religiós i la cul-

tura cristiana i sobre com incideixen en la història, l'art i els costums del nostre país», i afegeix, «tots tenim fam de Déu, per això, en els anys de formació escolar, els alumnes han de ser ajudats a accedir a una autèntica cultura religiosa. Esperem que siguin més les famílies responsables que demanin l'ensenyament de la Religió Catòlica per als seus fills».

Cantoral

Cantoral amb 275 cançons. Hi ha dues edicions: una amb solfa i lletra i una altra solament amb la lletra.

Repertori, a l'abast dels fidels, per a participar en les celebracions litúrgiques.

Venda a les llibreries religioses.

Cassette

UNA VEU EXULTANT

Totes les cançons les trobareu enregistrades en 17 cassettes o CD.

CD NOVETAT

Ciència

FRANCESC NICOLAU

Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia
de Catalunya

El planeta Terra i la seva història

11. Estructura del globus terrestre

Un cop sabuts volum i massa de la Terra, una simple divisió ens diu quina és la seva densitat mitjana, que resulta ser cinc vegades i mitja la de l'aigua; més exactament 5,515. És la més alta de tots els planetes del sistema solar. Ara bé, sabem que les roques de la part més superficial tenen una densitat que va de 2,5 a 2,9. Això vol dir, lògicament, que les capes més profundes hán de tenir densitat superior a 5,5, sent com és aquest el valor mitjà de la de tot el conjunt. I com seran aquestes roques mes pesades? Hi haurà a la Terra una densitat creixent de mica en mica de manera contínua a mida que ens hi endinsem o bé hi haurà capes ben diferenciades de densitats diferents? Aquesta qüestió ja se la va proposar Suess i hi va donar una primera resposta, que després s'ha pogut concretar més i amb major seguretat. Em direu: com fer-ho si no podem endinsar-nos a les profunditats terrestres? Els terratrèmols han vingut al nostre ajut: com que les ones sísmiques es propaguen a distinta velocitat segons els materials que travessen (quan són més densos les ones van més de pressa), dels moviments sísmics més intensos, que es perceben a tots els observatoris del món, a partir del temps que triguen a ser detectades es pot deduir, amb una bona aproximació, la densitat de les roques per la velocitat amb què les han franquejat. Un canvi sobtat de velocitat en un punt concret hi correspondria un canvi de constitució litològica. Amb aquesta base s'ha arribat a la conclusió que el globus terrestre té tres regions ben diferenciades: escorça, mantell i nucli. Resumirem el que se'n sap:

L'escorça

És la part més superficial. Consta de tres zones distintes: la que prové de la sedimentació dels detritus d'altres roques: *capa sedimentària* o *detrítica*, que no cobreix tot; la *capa granítica* o *sial*, rica en silicats d'alumini que aflora en molts llocs on no hi ha capa sedimentària i la *capa basàltica* o *sima*, amb abundància de silicats de magnesi, que es troba sota les anteriors i cobreix tot el mantell. On s'acaba l'escorça? A la discontinuïtat dita de Mohorovicic. Que sota la capa basàltica hi ha un canvi sobtat («discontinuïtat») de densitat de materials que de 2,9 passa a 3,3, se sap des del 1909. El geòleg croat Andrija Mohorovicic (1857-1936) ho va deduir de l'estudi de les ones del terratrèmol que, a dit any, hi hagué als Balcans: davall de la capa basàltica n'hi havia d'haver una de més rígida i densa. Això ha estat confirmat per totes les observacions posteriors. A quina profunditat es troba? A uns 40 km de mitjana, però depèn dels llocs: a sota les grans serralades pot arribar a més de 70 km, però és molt més prima a les grans conques oceàniques, on l'escorça es redueix pràcticament a la capa basàltica, que en alguns punts té només uns 8 km de gruix o potser menys.

El 1960 els americans, amb ganes d'obtenir mostres del mantell, intentaren foradar l'escorça pel fons del Pacífic. En digueren «projecte Mohole» (contracció de «Moho», en lloc de Mohorovicic, i «hole», forat), però no ho aconseguiren. Quan ja havien arribat a més de 6 km de profunditat les màquines es feren malbé i era massa car fer màquines noves. Hem de dir, doncs, que fins ara no hem aconseguit cap mostra dels materials que hi ha sota l'escorça.

La massa total de l'escorça només constitueix un 1% escàs de la de tot el planeta.

El mantell

És la zona compresa entre la discontinuïtat de Mohorovicic i la de Gutenberg. Té uns 2.860 km de gruix, cosa que ens diu que arriba fins a la profunditat de 2.900 km. Comprèn el 67-68% de la massa de tota la Terra. Té una densitat que va de 3,3 a 5,5.

Que a 2.900 km hi ha un altre canvi brusc de velocitat de les ones sísmiques se sap des del 1913: el geòleg alemany Beno Gutenberg (1889-1960) va comprovar que les ones sísmiques transversals (que se sap que no es propaguen en un medi líquid) s'esvanien totes a aquesta profunditat.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

(Rom 1,20)

Aquí, doncs, ha de començar una part de matèria fosa, probablement metàl·lica: el nucli.

Però ara en sabem més coses, del mantell: a una profunditat compresa entre 70 i 150 km, les ones sísmiques que havien augmentat la velocitat a partir de la discontinuïtat de Mohorovicic, aquí comencen a reduir-la. Què hi passa. Que les roques ja no són tan rígides! Per què? El calor intern de la Terra les deu fer pastoses. Ara s'anomena «astenosfera» («asthenés», dèbil, en grec) aquesta capa que deu acabar a uns 200-300 km més avall, on la velocitat de les ones torna a créixer. Pel que fa a la nomenclatura: avui dia s'anomena «litosfera» («lithós», pedra) el conjunt d'escorça i part rígida superior del mantell, o sigui la part de damunt de l'astenosfera. Abans litosfera i escorça es prenen com a sinònims. La part del mantell de sota l'astenosfera s'anomena «mesosfera» («mesos», mitjà, del mig). Però segons una altra nomenclatura el mantell es divideix en *mantell superior*, fins als 700 km, i *mantell inferior*, ja que a 700 km també s'ha descobert una discontinuïtat (si bé poc marcada) que anomenen de Ripetti.

El nucli

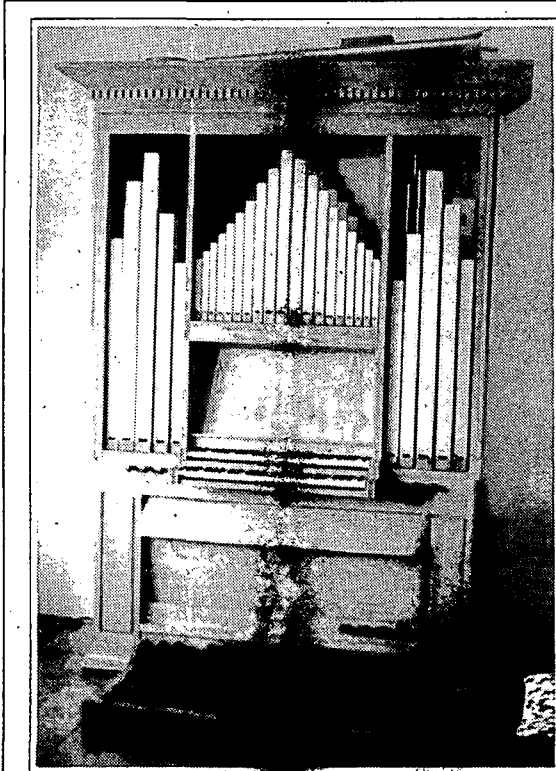
És la part més interna, que va des de la profunditat de 2.900 km fins al centre. Comprèn un 31-32% de la massa terrestre. Comença amb una densitat de 9,8, davall mateix del mantell que aquí la té de 5,5. I arriba, al punt central, a 13,6. Dins del nucli s'ha observat que hi ha també una altra discontinuïtat: a 5.100 km de profunditat. S'anomena de Wiechert, o també de Wiechert-Lehman. Separa, clarament, el *nucli extern*, líquid, de metall fos, del *nucli intern*, sòlid. En un principi la composició que s'establí per al nucli era totalment metàl·lica: un 94% de ferro i un 6% de níquel. D'aquí el nom amb què també es designa: *nife*. Però ara, després d'haver fet càlculs, tenint-hi en compte l'enorme pressió que suporta, hom creu que, a més de la part metàl·lica, indiscutible, conté a més, barrejats, un 20% d'altres elements com silici, sofre i algun més.

Tot això que hem dit són conclusions força fidedignes que s'han anat obtenint de mica en mica amb una certa seguretat. Però, és clar, les xifres no són del tot exactes, només aproximades. I encara hi resten molts interrogants que no s'han dissipat. Per exemple, com origina la Terra el seu camp magnètic. És clar que ha de produir-se per la rotació del nucli metàl·lic. Però com? N'hauréu de parlar més endavant.

III Festival Internacional de Carilló de Barcelona

Com en anys anteriors se celebrarà el Festival Internacional de Carilló al Palau de la Generalitat de Catalunya, els dies 20, 21, 22, 23 i 24 de juliol a les nou del vespre. Hi prendran part destacats carillonistes dels Països Baixos, Nova Zelanda, França, EUA, Portugal, i també, de Barcelona.

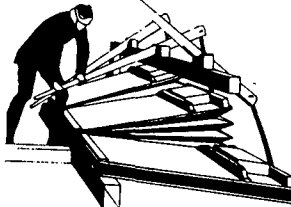
Aquest Festival ha anat assolint ressonàncies mundials, tant pels importants concertistes que aquest any hi són convidats —Boudewijn Zwart d'Amsterdam, Timothy Hurd de Wellington, Stéfano Colletti d'Orchies, Jeff Davis de Berkeley, Milford Myhre de Florida, Abel Chaves de Mafra i Anna Maria Reverté de Barcelona—, com per la selecció dels programes presentats. Obres de Bach, Mozart, Schubert, Scarlatti, Nees, Zwart, Sors, Granados, Tàrrega, i d'altres. (M. Dolors Coll)

A & K ORGANOS DE VIENTO S.C.P.

Antón Llauredó Klaus Fischer

CONSTRUCCIÓ D'ORGUES

- Manteniment, afinacions i reparacions.
- Pressupostos sense compromís.
- Restauració d'instruments històrics.
- Orgues per a acompanyament i continu lloguer.
- Més de vint anys d'experiència i la qualitat pròpia de la nostra feina, són una sòlida garantia.

C/ Planeta, 12 - 08012 Barcelona. Tel./Fax (93) 237 65 69

El llibre de la setmana

Mestre de viatgers

Cristóbal Sàrrias

- Fa anys, el valencià Juan de Timonedà va escriure un llibret de contes que intitulà *Sobremesa y Alivio de caminantes*. Es comprèn que els qui travessaven la península amb les velles carraques estirades per mules, tinguessin necessitat d'entretenir-se amb lectures més o menys breus, algunes vegades picants, gairebé sempre entretingudes. L'autor d'*El Patrañuelo* no podia tenir els ulls oberts a allò que amb prou feines podia endevinar-se al seu voltant a través dels núvols de pols, i intentava distreure's, i distreure els companys de viatge, explicant mil històries inventades o facecioses, per tal que els llargs i fatigosos itineraris no resultessin un autèntic calvari. I contenen les cròniques que ho assolia.

El xilè Luis Sepúlveda, que ja ens va sorprendre fa uns anys amb el seu magnífic llibre *El viejo que leía novelas de amor*, acaba de publicar uns relats bellíssims i, un cop més, sorprenents, recollits en el llibre *Patagonia express*.

El viatger Luis Sepúlveda no necessita llibres per entretenir-se i alleujar fatigues. En el seu llibre ens explica com ha recorregut algunes etapes de la seva vida, i ens ensenya l'art de viatjar, encara que sigui per carreteres impossibles, o en mitjans de locomoció inimaginables, sense haver de recórrer als artificis de l'evasió de la realitat, gràcies a l'especial anestèsia d'un llibre, més o menys suggestiu.

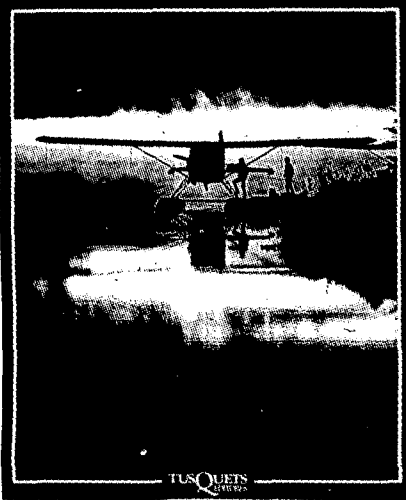
És bo tenir davant dels ulls les pàgines d'un text ben escrit, però potser cal aprofitar l'ocasió dels viatges per saber llegir en la naturalesa per on fem camí, i observar els qui són companys d'itinerari, encara que sigui en la ruta vers enlloc. *Patagonia express* és el llibre escrit per un mestre de l'art de viatjar, encara que no estiguem subjectes a la

peripècia a la que s'haurà hagut de sotmetre el seu autor?

Els apunts que ha recuperat Sepúlveda d'un racó oblidat de la seva entranyable taula de treball —un gruixut tauló de forner heretat— són breus notes sobre esdeveniments que marcaren la seva vida. La figura de l'avi iconoclasta, el seu pas per presons i les tortures, la travessia de la terra inhòspita de la Patagònia, l'arribada als orígens a l'andalús poble de Martos; són tres etapes importants, en les quals el viatger

Luis Sepúlveda PATAGONIA EXPRESS

colección andanzas

Sepúlveda no deixa escapar res. I ens ho descobreix amb una brillantor inusual, sobretot quan parla de coses relativament intranscendents.

Les trapelleries de l'avi anticlerical, o les audàcies del pilot que ho arrisca tot amb el seu vell estri volador, són com aquell «ventall de cedros» que feia aire a Juan de la Cruz. Hi ha un sabor a lírica profundament humana, i una transparent qualitat d'estil fluid, directe, poètic, capaç de percebre allò que té de vibració íntima qualsevol gest humà o qualsevol racó de la naturalesa. I el llarg episodi de les presons, les tortures i els exilis, són la demostració del que és capaç d'evocar, amb justa duresa uns moments que podien haver-lo marcat amb un seriós ressentiment. I tanmateix, no és així. Per acabar amb la tornada als orígens, al casal familiar, junt al germà de l'avi que féu les amèriques, i un emocionant i senzill: «Mujer, trae vino, que ha llegado un pariente de América».

Llegir *Patagonia express* és una delectança, sense reticències. El que té de rerefons ideològic —el té— no impedeix l'agradable de la seva lectura encara que no s'estigui d'acord amb alguns matisos. Però Luis Sepúlveda assoleix que el seu llibre es llegeixi de tirada, i es deixi amb el desig de tornar a començar la seva lectura, perquè és l'entrada a l'ambient d'un cop d'aire fresc, i amb olor de terra fresca i flor del camp, com en un trenc d'alba primaveral.

Luis Sepúlveda,
Patagonia express, Tusquets,
Barcelona 1996, 178 pàg.

També hem llegit...

* José Ramón Julio Martínez Márquez, «Ramoncín», *El nuevo tocho cheli. Diccionario de jergas*. Temas de hoy, Madrid 1996, 325 pàg.: «Ramoncín» edita un altre llibre en el qual recull el vocabulari de la tribu cheli. Un «totxo» que interessarà als que siguin afeccionats a les «jergas». I potser també perquè ens puguem assabentar del que parla molta gent jove amb la que convivim en el metro. No és res de l'altre món, però pot preocupar als puristes de l'idioma castellà. Però hom es pregunta, qui fa l'idioma, els tècnics o el poble?

* David Pagès, *Històries de casa nostra*, El Bassegoda, Flaçà 1996, 165 pàg.: Vint-i-quatre narracions sorgides de l'ambient popular de Catalunya. El sabor popular s'uneix a moltes lliçons d'història: Per estimar més, i millor, la nostra gent.

La sardana i la dansa

Aplecs

Josep Ventura

En el programa sardanista que s'emet cada setmana per *Catalunya Ràdio*, del qual sóc responsable, informem sobre un nombre molt important d'actes que s'organitzen arreu del país. L'acte sardanista més important i més ric és l'aplec, un gran espectacle tant per als qui ballen sardanes com per als qui en són espectadors.

Es tracta d'una manifestació a l'aire lliure, en grans espais, en la qual no hi ha límits a la participació. S'hi poden intercalar altres manifestacions populars pròpies de l'indret on se celebra. Poden gaudir-ne tant els més grans com la gent més jove.

Els aplecs generals es complementen amb altres anomenats d'ermita, que es remunten a segles enrera, molt abans dels actuals aplecs sardanistes. Són trobades sardanistes que s'organitzen en l'amplíssim rosari d'ermites existents al país, en les quals es fa present la devoció cristiana de molta gent d'aquest país.

Premi Pallars de Música d'Arrel Tradicional

El Departament de Cultura, a través de Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, juntament amb el Consell Comarcal del Pallars Jussà, i l'Ajuntament de la Poble de Segur y el Centre Artesà Tradicionari de Barcelona, convoquen el Premi Pallars de Música d'Arrel Tradicional de l'any 1996.

El tema de la convocatòria d'aquest any és la composició lliure, adreçada a dotar de repertori musical la formació instrumental Cobla de Tres Quartans, per així estimular-ne constitució i pervivència.

El jurat estarà format per músics i especialistes vinculats a la cultura tradicional y popular. Les obres seleccionades s'interpretaran en directe el dia de la votació i el lliurament del premi, que tindrà lloc a la Poble de Segur (Pallars Jussà), el divendres 5 de juliol al vespre, durant el concert inaugural de la 7a Trobada de Música Tradicional al Pallars. (C.C.)

EL MENÚ DE LA SETMANA

1er. plat

EMPEDRAT

Ingredients:

60 gr. de mongetes blanques seques, o 200 gr. cuites
30 gr. de bacallà sec
100 gr. de tomàquet per amanir
unes rodanxes de ceba tendra
8 olives, mig ou dur
5 gr. d'oli, vinagre i sal

Preparació:

Bulliu les mongetes blanques en aigua i sal (prèviament posades en remull unes 10 hores), escorreu-les i refredeu-les. Col·loqueu una capa de mongetes, una de tomàquet a trossos petits, una capa de ceba a rodanxes molt fines i una capa de bacallà esfilagarsat i rentat amb aigua, repetiu novament totes les capes i guarniu-ho amb l'ou dur picat i amb les olives, amaniu-ho amb la vinagreta d'oli, sal i vinagre barrejats, és un plat excel·lent per servir molt fred.

2n. plat

DAURADA A L'ALFÀBREGA

Ingredients:

150 gr. de daurada
5 gr. de mantega
alfàbrega fresca

Preparació:

Poseu els filets de daurada en una font per a forn, saleu-los i salpiqueu-los amb alfàbrega fresca, doneu-los la volta de manera que l'alfàbrega quedi dessota, poseu la mantega sobre els filets i fiquen-ho en forn calent 15 minuts.

Postre

GELATINA DE LLIMONA

Ingredients:

8 cullerades de suc de llimona
un quart de litre d'aigua
10 gr. de sucre
2 culleradetes de maicena

Preparació:

Barregeu el suc de llimona amb l'aigua, el sucre i la maicena en fred, poseu-ho a calentar fins que comenci a bullir remenant contínuament, aboqueu-ho calent en un bol, serviu-ho molt fred.

CAVA:

**Rovellats Chardonnay
Brut Nature, Anyada: 1993**

ROVELLATS
CAVA

Cinema

Antes y después (Before and After)

Director: Barbet Schroeder. **Guió:** Ted Tally. **Intèrprets:** Meryl Streep, Liam Neeson, Edward Furlong. **110 min.**

J.M. Aresté
(Aceptensa)

Per a la família Ryan hi haurà sempre un abans i un després després de la mort violenta de la promesa de Jacob, el fill adolescent. La fugida del noi de la justícia fa augmentar les sospites sobre l'autoria del crim. Policia, advocats, mitjans de comunicació, no tenen dubtes pel que fa a l'afer; però els pares i la germana petita es debaten torturats pel pensament de què Jacob pugui ser un assassí. Admetent aquesta possibilitat, han de decidir fins on poden arribar per salvar el noi de la presó.

Dues postures lluiten per imposar-s'hi. Una, la defensa de Jacob costi el que costi, tot i que sigui culpable, enganyant si cal. Una altra, la veritat nua: confiar en la innocència del noi i en què es farà justícia. Ambdues es basen en l'amor i tenen implicacions morals. La pel·lícula es mou en un terreny de calculada ambigüitat. Per a la consciència individual —sembla dir-se—, d'acceptar la veritat com a tal és l'única solució; els problemes vénen quan falla el sistema legal.

Barbet Schroeder (*El misterio von Bülow, El sabor de la muerte*) parteix d'una novel·la de

Rosellen Brown on es combinen de manera sabia elements de *suspense* amb la descripció de les relacions familiars. Per donar-li forma cinematogràfica compta amb un prestigiós guionista: Ted Tally, guanyador de l'Oscar per *El silencio de los corderos*.

Antes y después ofereix un excel·lent punt de partida, on es dibuixa d'allò més bé l'angoixa de la família. Després l'acció es fa més lenta, i el pes de mantenir l'interès recau en el repartiment: les actuacions són bones, sobretot les de Meryl Streep i Edward Furlong. D'aquesta manera s'amaguen algunes debilitats argumentals, com la presència del cotxe amb proves acusatòries en el garatge familiar, massa important com per deixar-ho de banda. També, si el film se centra en el *després*, es troba a faltar una més gran definició de l'*abans*, del qual només s'ofereixen uns lleus apunts.

Crònica televisiva

La família i un més

Miquel Àngel Codina

En els últims decennis la televisió ha comportat tota una revolució dins el camp de les comunicacions socials i, sobretot, dins la vida familiar. Avui dia, és pot considerar com un *membre* més de la família; un membre, però, controvertible i inanimat, que és alhora font d'actituds i opinions, de valors i models de comportament. Ara bé, de quin tipus? Tot i que la televisió —de contingut didàctic i (in)formatiu— pot enriquir la vida familiar, cal tenir en compte que també pot tenir-hi efectes negatius. Per exemple, pot contribuir a l'aïllament dels membres de la família, fent que cadascú se submergeixi en els seus móns-particulars, impeding les autèntiques relacions interpersonals. La petita pantalla ha esdevingut la mirada i la consciència de la gent, i això origina una imatge deformada de la realitat. Fins i tot, arriba a condicionar —d'una manera o d'una altra— la nostra jornada diària, ja sigui personal, laboral, familiar, etc.

Karl Popper, gran pensador del nostre segle, va escriure el següent sobre la influència de la televisió en l'educació de la mainada: «estem educant els nostres infants en la violència per mitjà de la televisió i els altres mitjans de comunicació». Entre els riscos de presenciar les mostres més comunes de violència televisada, hi ha l'aprenentatge de la consciència violenta i el fet de tornar-se menys sensible a les seves conseqüències negatives. Que la violència exhibida a la televisió és nociva psicològicament i emocionalment per a les persones, majorment si són infants i adolescents, és quelcom que ja s'ha estudiat i demostrat. Per tant, ara ens podríem preguntar, com cal resoldre aquesta situació? El desinterès i la manca de sensibilitat generals per aquesta qüestió fan que qualsevol projecte o hipòtesi de treball se'n vagin en orris.

Recentment va tenir lloc a Barcelona la conferència *Família i Mitjans de comunicació*, a càrrec d'Alejandra Vallejo-Nágera, llicenciada en Ciències de la Informació, especialitzada en Psicologia aplicada a l'àmbit del consum i la publicitat, i autora del llibre *Mi hijo ya no juega, sólo ve la televisión*. S'hi exposà que és difícil que iniciatives proposades pels pares i educadors pel que fa a la programació prosperin, atès que aquesta es defineix per la audiència. Així mateix, cal no usar la televisió com a premi o càstig, la televisió no substitueix els pares en el procés de l'educació, i l'abús d'aquest mitjà pot produir un bloqueig en la capacitat de pensar de l'infant. Unes conclusions significatives.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 03.45 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 07.30 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer*.

11.00 *La Misa*: amb la participació de la Coral Maria Auxiliadora de Mataró (Maresme, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Sor Carme; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Esglésies de Catalunya*.

Dilluns 16.45 *Pueblo de Dios*.

TV3

Dissabte 08.10 *Signes dels Temps*: estarà dedicat a *Els joves i el lleure*. Quatre joves d'ambients diversos parlen del temps de lleure, de la diversió, dels caps de setmana, de com celebren la seva fe. Una conversa diferent en total llibertat. En el programa també oferirem els espais habituals de comen-

tari de l'actualitat eclesial i d'entrevista sobre esdeveniments de la vida de l'Església i en concret de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense. El programa acabarà amb l'Evangeli del diumenge; (director: Ramon Safont-Tria).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 21/6 20.30 *Creure avui*: Espai Cultural: *Els sants dels nostres avis*. Informatiu i Agenda; (director Ramon Safont-Tria).

DI 24/6 13.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 28/6 20.30 *Creure avui*: Taula rodona: *La pastoral obrera de tota l'Església*; (director Ramon Safont-Tria).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus*. (Directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general*. (Directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*.

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*.

RÀDIO

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:
de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

23.57 *Mirant endins.*
00.00 *Punt i Cora.*
01.30 *Dietari de música i músics.*
Ràdio Vaticana.
Espurna d'alba.

Dilluns

22.00 *Aquí Ràdio Estel.*
22.30 *Diàleg d'Església.*
23.00 *Panorama de cinema.*
00.03 *Anem per feina.*
00.30 *Cova de clàssics.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dimarts

22.00 *Paraules d'amor.*
23.00 *Temps d'acció.*
00.03 *Versió original.*
00.30 *Perfil.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dimecres

22.00 *Sons i Ressons.*
22.30 *Converses amb la ciència.*
23.00 *Panorama Cultural.*
00.03 *Els veïns de l'escala.*
00.30 *Nit d'Estels.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dijous

22.00 *Més enllà del temps.*
22.30 *Tal dia com aquell.*
23.00 *En família.*

00.03 *Temps de paraula.*
00.30 *Selecció musical.*
01.00 *Última sessió.*

Divendres

22.00 *Set dies a l'Església.*
22.30 *A Cel Obert.*
23.00 *Encantats de conèixer-lo!*
00.03 *Calaix de sastre.*
00.30 *Fila 7.*
01.00 *Paraules de música.*

Dissabte

22.00 *A cor obert.*
Pedra angular.
22.30 *Contemporània.*
23.00 *Cova de Jazz.*
00.03 *Negra nit.*
00.30 *Les novetats a cau d'orella.*
01.00 *Paraules de música.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia Catedral.*
22.00 *Raons per viure.*
22.30 *Mosaic.*
23.00 *La Gran Via.*
23.30 *Blue Velvet.*
00.03 *Amb molt de gust.*
00.30 *Estel de colors.*

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge

09.00 *Músiques místiques: Christus, cantata bíblica*, de Respighi;
Dos moviments orquestrals de l'oratori «Christus», S3, de Liszt; *Christus factus est, motet*, de Bruckner.
11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge

15.05 *Paraules de vida: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe* (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal.*

De dilluns a dijous

21.00 *El Espejo.*

Divendres

21.00 *La linterna de la Iglesia.*

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.
09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.
10.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Divendres

17.38 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: Gerardo González, periodista i redactor en cap de la revista «Mundo Negro»; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)

Diumenge

08.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)

Divendres

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanísticoreligiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM107.3)

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: **Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio**, i també: **Alforja Ràdio** (FM 104.3) diumenge 09.00h. **Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.20h. **Cadena Cope-Reus** (OM 1.143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten:

Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també: **Calafell Ràdio** (FM 107.7) dissabte 12h. **Ràdio La Canonja** (FM 102.3) divendres 20h. **L'Espluga FM Ràdio** (FM 107.4) dissabte. **Ràdio Falset** (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h. **Ràdio El Morell** (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h. **Ràdio Montblanc** (107.0) diumenge, a partir de les 11 h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (FM 107.5) dissabte 13h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h. **Ràdio La Vilella Alta** (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1.143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Costumari Cristià* (explicacions a costums i tradicions de l'Església per Joan Baburès), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (a càrrec de Pere Carreras). Alguns d'aquest apartats canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Costa Brava (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) diumenge 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h*. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio la Vall** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.1 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Santa Coloma de Farners** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès-Cassà de La Selva** (92.8 FM) dissabte 19.30h.
*(Inclòs dins el programa parroquial local).

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «godspel» i espiritual negra des dels seus inicis fins a l'actualitat; amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ràdio Arenys de Mar (diuenge 9.05h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 9.30h). **Ràdio Besalú** (divendres 21.00h). **Ràdio Les Planes** (divendres 20.00h). **Ràdio Palafrugell** (dimecres 14.15h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ràdio Arenys de Mar (dissabte 18.00h). **Ràdio Arenys de Munt** (dissabte 8.30h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 10.00h). **Ràdio Besalú** (dissabte 21.00h). **Ràdio Calella** (dissabte 16.00h). **Ràdio l'Escala** (divendres 18.25h). **Ràdio la Vall** (diuenge 13.00h). **Ràdio Les Planes** (dissabte 15.00h). **Ràdio Palafrugell** (dilluns 14.15h). **Ràdio Sta. Coloma de Farners** (dimecres 22.15h). **Ràdio**

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)

Diumenge

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)

Dissabte

De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6)

Dimecres

De 23.00 a 24.00h. *SOS pregària:* una hora de pregària des de casa vostra, units per una mateixa sintonia.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona).

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiari.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Sant Joan les Fonts (diuenge 11.30h). **Ràdio Sarrià de Ter** (divendres 18.30h). **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diuenge 9.30h.

LA PARULA DEL BISBE: Micro-espai setmanal de 5 minuts de durada presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten:

Ràdio Calella (107.9 FM) diuenge 11.00h. **Ràdio Malgrat de Mar** (107.4 FM) diuenge 11.10h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diuenge 9.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.05h*. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diuenge 10.15h*.

* Inclòs dins el programa parroquial setmanal.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal de 55 minuts de durada; que compta amb temes d'actualitat cristiana, humana i social. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres (1269 AM i 88.0 FM) (dilluns 21.05h.).

TARDA DE TOTS: en aquest programa s'inclourà un espai dedicat als temes d'informació religiosa que coordinarà Àngel Rodríguez. L'emet:

Onda Rambla Girona (89.9 FM) divendres 17.05h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual de 30 minuts de durada. Es tracta d'un espai de debat sobre temes d'interès, moderat pels periodistes Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten:

Cope Figueres, Ràdio Arbúcies, Ràdio Banyoles, Ràdio Besalú, Ràdio Palafrugell, Ràdio Les Planes, Ràdio Sarrià de Ter i Ràdio Shalom de Palau Sacosta, Ràdio Salt.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música (96.7 FM) Girona- (101.5 FM) Maresme: diuenge 11.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diuenge 9.00h. **Cope Figueres** (1269 AM) diuenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diuenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diuenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diuenge 9.05h. **Ràdio Shalom de Palau Sacosta** (106.6 FM) diuenge 11.00h. **Ràdio 1 de Ràdio Ramon** (738 AM-93.3 FM) diuenge 8.15h. **Top Gironès de Cassà de la Selva** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars**, i també: **Ràdio Súrria** (FM 107.8) diuenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

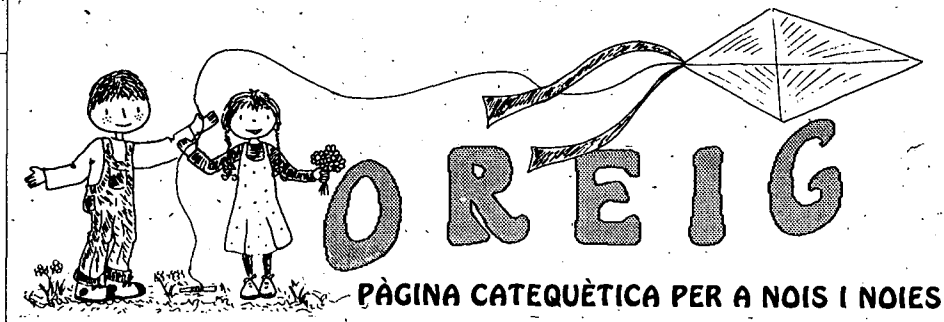
FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diuenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diuenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet FM107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diuenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diuenge 12.00h. **Ràdio Ulldesona** (FM 95) diuenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten: **Ràdio Pirineu** (Puigcerdà, FM89.8) diuenge 09.30h. **Ràdio Seu** (FM 107.2) diuenge 9.00h. **Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 13.00h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

AMICS DE DÉU

Sant Antoni de Pàdua, religiós, 13 de juny

—Escolteu vosaltres, peixos del mar i del riu, la paraula de Déu, ja que els infidels heretges no volen escoltar-la.

Entristit per l'apatia del poble davant dels seus sermons, sant Antoni va parlar així a les criatures marines a les costes de Rímini, port italià del mar Adriàtic. Una gran multitud de peixos es van immobilitzar súbitament i, treient llurs caps fora del'aigua, van romandre en perfecta quietud i ordre.

La multitud, estupefacta davant del que veia, es va reunir amb un entusiasme incontenible al voltant del clergue franciscà i, d'aleshores ençà, li va ser molt difícil a fra Antoni conservar sencer el seu hàbit, ja que la gent disputava amb ansietat per aconseguir un tros de la seva vestidura.

Havia nascut a Lisboa l'any 1195 i fou batejat amb el nom de Ferran. Va orientar la seva vida religiosa ingressant a l'Orde dels Canonges de Sant Agustí on va rebre una bona formació teològica. La contemplació de les despulles de cinc màrtirs franciscans, arribades del Marroc, l'inflamà en el desig de fer-se ell també franciscà i predicar l'Evangeli entre els musulmans. Llavors va ingressar a l'Orde de sant Francesc, a qui va conèixer personalment, i rebé el nom d'Antoni.

Es va embarcar cap el Marroc, però una malaltia el va fer retornar. Les tempestes van portar la nau que el duia a Portugal cap a les costes d'Itàlia, país que, juntament amb el sud de França, es va convertir en el camp d'acció fins al final de la seva vida. Predicà contra les heretgies dels càtars i albigeos i, amb l'exemple de la seva vida, la solidesa del seu ensenyament i la seva exquisida caritat va aconseguir la conversió de molts d'aquests heretges.

Èsgotat per la seva intensa activitat, va morir a les portes de Pàdua el 13 de juny de 1231. Fou canonitzat el dia de Pentecosta de l'any següent, fet que posa de manifest la veneració i fama de santedat que el poble ja li tributava en vida.

FEM CATEQUESI

La infantesa i joventut de Jesús (2)

Després de vuit dies d'haver nascut, Jesús va ser circumcidat com els altres nens jueus i, perquè era el primogènit, va ser presentat al Temple, tal com ens ho explica l'evangelista sant Lluc a 2, 22-40.

Sant Mateu, al seu Evangeli ens explica que, després del seu naixement, uns Mags d'Orient, guiats per una estrella van arribar a Betlem per adorar el Nen Jesús i li van oferir com a regals or, encens i mirra. D'aquí podem extreure dos ensenyaments: que Jesús va venir a salvar tots els homes (no solament els israelites) i que, com els mags, hem de cercar-lo a la nostra vida. L'estudi ens ha de servir també per atansar-nos a Déu (vegeu Mateu 2, 1-12).

Ple d'enveja, el rei Herodes va voler matar tots els nens més petits de dos anys a Betlem i la seva comarca. Per aquest motiu, sant Josep va haver d'emigrar amb la Verge Maria i el Nen Jesús a Egipte, on van viure fins a la mort d'Herodes. Després van retornar a Palestina i anaren a Natxaret, on Jesús va passar la seva joventut (Mateu 2, 13-23).

Sant Lluc resumeix així la «vida oculta» de Jesús: «Vivia amb els seus pares a Natxaret, on creixia en saviesa, estatura i gràcia davant Déu i els homes» (Lluc 2, 52).

PELS CAMINS DE LA BÍBLIA
David, rei de Jerusalem

Després de la mort de Saül, David va ser proclamat rei. Va conquerir la ciutat de Jerusalem i fou la capital del Regne. Féu portar l'Arca de l'Aliança amb les tauletes de la Llei, i la va posar dins d'una tenda de campanya. I ell es va construir un palau.

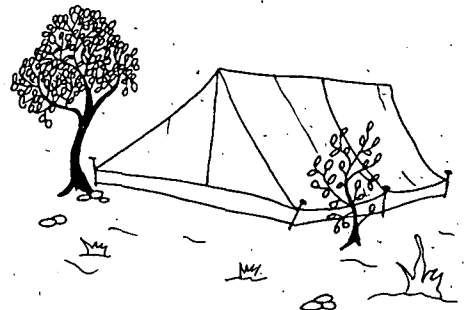
Tanmateix no li semblava bé que ell visqués tan acomodat al seu palau, i Déu dins una simple tenda de campanya. Per això va pensar fer un temple per a Déu. I així ho digué al profeta Natàn.

Però Natàn, en somnis, va sentir la paraula de Déu:

«Digues a David: Tu em vols edificar una casa? Sóc jo qui t'edificaré una casa, uns successors i un d'ells em construirà un temple. La teva casa, o sigui la teva dinastia, es mantindrà per sempre davant meu, i el teu tron romandrà ferm.»

Això volia dir que d'un dels descendents en sortiria el Salvador promès des del principi.

En certa ocasió David va obrar malament, però es va penedir de tot cor i Déu li va perdonar el seu pecat.

QUÈ ÉS L'EUCARISTIA

Ens acomiadem

Quan s'ha acabat la comunió, el sacerdot torna a l'altar o a la seu, i, des d'allí pronuncia la darrera pregària. Després beneeix a tothom invocant la Santíssima Trinitat, tot fent el senyal de la creu, i el diàca —o el mateix sacerdot— acomiada l'assemblea: «Aneu-vos-en en pau.»

Amb això es vol significar que la celebració s'ha acabat, i que hem de portar a la nostra activitat de cada dia tot el que hem vist i sentit al voltant de la Paraula de Déu i de l'Eucaristia. I per tal de rebre ajut i força per viure evangèlicament se'ns dona la benedicció.

Cadascú surt de l'església amb el cor renovat, i amb més ganes de ser com Jesús, ben fidels a la voluntat de Déu, més creients i més capaços d'estimar com el Mestre ens ha ensenyat amb les seves paraules i el seu exemple.

«Ningú no estima tant com el qui dona la vida pels seus amics», diu Jesús. A missa renovem sacramentalment aquesta donació que féu Jesucrist de la seva Vida per nosaltres, els seus amics. Com ens estima Déu!

VOCABULARI CATEQUÈTIC

Altar. Taula de pedra o fusta sobre la qual se celebra l'Eucaristia. En les religions no cristianes, monuments disposats per oferir sacrificis als déus.

Altar major. L'altar que hi ha al presbiteri de l'església.

Sagrari. Tabernacle en forma d'urna o capsa feta amb materials nobles i sòlids on es guarda el Crist sacramentat.

L'Oriol i la Laia
per Xesc

Passatemps

COMPRO segells, monedes, postals i objectes antics. Tel. 357 83 94.

SECRETÀRIA 33 anys, soltera, llarga experiència, cerca treball de responsabilitat sense regatejar esforç. T. 203 48 29.

RESIDÈNCIA y acollida diürna àvies. Excel·lent zona. Parc Collserola. Vacances, caps de setmana o permanent. Truqueu al 203 97 40, Isabel.

MESTRA de Primària busca feina o
dóna classes particulars. Montse. T.
436 39 91

TINC CURA persones grans. T. 311
83 34.

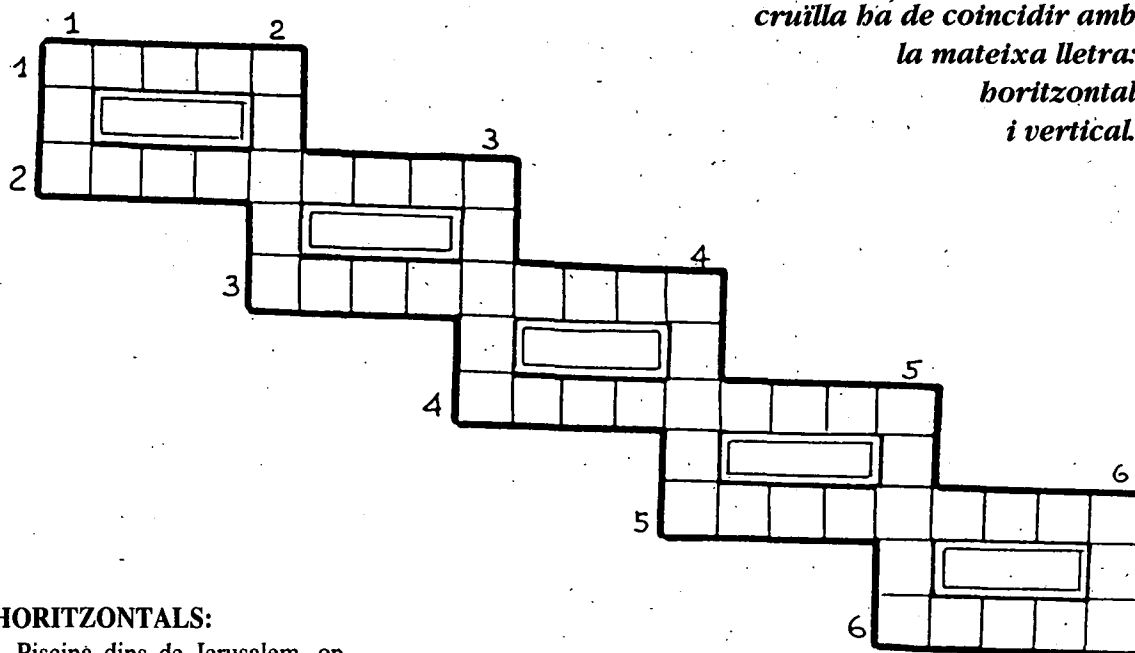
TINC CURA persones 3a. edat. T.
430 83 60.

ENCREUATS

per Rosa Collell

L'ESCALA

Horitzontals i verticals, amb la corresponent definició, i cada cruïlla ha de coincidir amb la mateixa lletra:

HORITZONTALS:

1. Piscina dins de Jerusalem, on Jesús va fer anar al cec de naixement.
2. Secció de notícies en un diari, ràdio o TV.
3. Discreció, elecció, lliure albir.
4. Acció d'inhumar.
5. Prompte a prestar serveis als altres.
6. Dona canonitzada.

VERTICALS:

1. Gana de dormir.

2. Casella o quadre d'un tauler d'escacs.
3. Començament.
4. Durada i successió de les coses.
5. Porció d'orina expel·lida.
6. Si fa no fa.

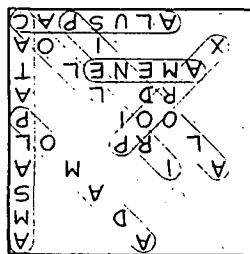
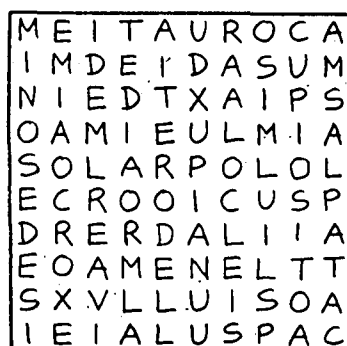
Solució:

Horizontals: 1. Siloe 2. No-ticiari 3. Causiment 4. Inhu-mació 5. Servicial 6. Santa.

Verticals: 1. Son 2. Escac 3. Inicl 4. Temps 5. Orins. 6. Lia.

per Montserrat Albert

ELS MEDICAMENTS S'ADMINISTREN DE DIVERSES MANERES. BUSCAR 7 DIVERSITATS

Enema. Xarop. Capsula. Pindola. Po-
mada. Col-liri. Cataplasma.

ESCACS

per Jaume Mora

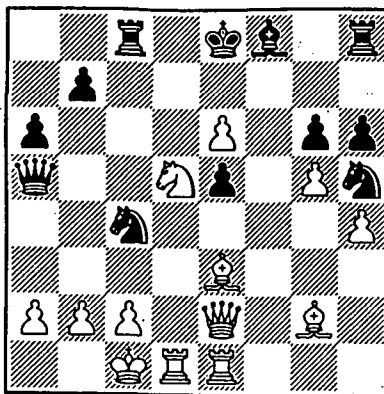

Diagrama 643

Blanques juguen

Solució al diagrama 642

1 CxP Px C, 2 T3CD CxA, 3 TxP+ R2T, 4 T5T+ 1-0

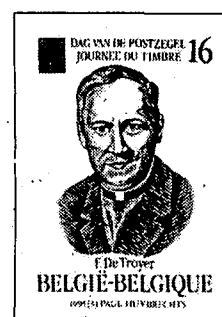
JEROGLÍFIC

per Núria Albert

T'ESPEREM A LES VUIT

FILATÈLIA

per Enric Graupera

FRANZ DE TROYER

Bèlgica va recordar el 1995 al gran filatelist a pioner en la part temàtica, el pare Franz De Troyer. Neix a Nivone el 7 de juny de 1914. Volia ser missioner però la seva salut no li va deixar, llavors va entrar al seminari l'any 1939 i es va ordenar capellà. Quan era vicari de Gant (1947) es va interessar pels segells i per la seva temàtica. Una de les seves col·leccions més rellevants va ser *La història de l'Església*. Va ser comissari de la Federació Reial Belga dels Cercles Filatèlics. Va morir a Gant el 21 de febrer de 1977.

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret S.A	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps.(enfrent n. 31)	08023	Barcelona
Kiosko Baldini Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi, LL
Kiosko Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Maria Cabayol Magrinyà	Nou, 3 (La Riera de Gaià)	43762	Tarragona
Punt Press	Pl. Corsini, 5	43001	Tarragona
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona
San Pablo Difusión	Via Laietana, 38	08003	Barcelona

Reserveu el vostre exemplar, ara!

NOTA
6 ND

Solució al 873

Escombra, sil.
És com Brasil.

UNA REALITAT QUE NO TROBARÀS ALS DIARIS

LA VIDA I EL POLS DE LA COMUNITAT CRISTIANA A CATALUNYA

Per veure la realitat del que passa al teu voltant, a l'Església i al món,
per poder-hi reflexionar i aprofundir en el missatge de l'Evangeli.
Llegeix el setmanari que t'ho dirà tot de la vida dels cristians.

Nom Adreça.....
Població D.P. Província..... Tel

☐ Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
☐ " " " " " " semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant
☐ domiciliació bancària ☐ xec nominatiu que adjunto

(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

Data..... Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa..... Agència.....
Adreça.....

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua
subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat				Oficina			DC		Compte			

Data..... Signatura del titular del compte/l-libreta

Fes-te'n subscriber

CATALUNYA + CRISTIANA

Puiggari, 5-7, 08014 Barcelona - Tel. (93) 4905988

afinant

Zoom

Desmond Tutu, arquebisbe anglicà d'El Cap a Sudàfrica i premi Nobel de la Pau 1984, anuncia el 2 de juny, davant 10.000 persones, la seva renúncia al càrrec. El seu successor és l'arquebisbe Winston Ndungane, al qual abraça en la foto. Mons. Tutu ha acceptat una càtedra de teologia a Geòrgia (Estats Units) i pensa escriure un llibre de memòries. Tutu ha estat un dels grans apòstols de la pau, al costat de personalitats com Martin Luther King, Dom Helder Camara, Mare Teresa de Calcuta, etc. Ningú no es creu, però, que la seva veu deixi de servir la veritat i la justícia com sempre ha fet.

Llindar

Adoració, contemplació, silenci

En un llarg article publicat a *L'Osservatore Romano* (28 de maig), Max Thurian denuncia alguns dels mals que pateix avui la litúrgia catòlica. Fa uns mesos ho feia també en un excel·lent article el cardenal Godfried Danneels: «Com entrem en la litúrgia?» (*La documentation catholique*, 2 de febrer). Alguna cosa no funciona en les nostres celebracions litúrgiques. «El gran problema de la litúrgia actual (desafecció pel culte, enuig, manca de vitalitat i de participació) —diu Thurian— deriva del fet que la celebració ha perdut el seu caràcter de misteri que afavoreix l'esperit d'adoració. Hom assisteix a una inflació de paraules, d'explicacions, de comentaris, d'homilies massa llargues i mal preparades que deixen poc lloc a la contemplació del misteri celebrat».

Cal recordar que Max Thurian fou co-fundador, amb el germà Roger, de la comunitat de Taizé i que la litúrgia de Taizé es basa precisament en aquest esperit contemplatiu i d'adoració. Es la bellesa de les seves celebracions el que atreu als joves. La litúrgia de Taizé respira contemplació, adoració i silenci. Allí no hi trobarem massa explicacions ni tampoc, per emprar l'expressió de Max Thurian, una «vana agitació comunitària». És lògic que l'ex-pastor protestant i actual sacerdot catòlic descobreixi en la nostra litúrgia catòlica —almenys en algunes aplicacions concretes de la mateixa— aquests greus defectes.

En el seu article, Max Thurian, una vegada més, es lamenta del neo-clericalisme que disposa a caprici dels textos de la pregària litúrgica «per modificar-los segons la seva fantasia o per raons teològiques personals», menyspreant així el dret dels

fidels de rebre la litúrgia «en la seva integritat com un do de Crist i de l'Església». D'aquest neo-clericalisme, afegiria jo, en participen també alguns grups de laics. N'hi ha que confonen el participar activament en la litúrgia amb la possibilitat de fer-se amb el micròfon....

Segons Thurian en certs llocs s'hauria caigut també en greus errors pel que fa a la disposició de l'altar, del sagrari, dels setials dels celebrants, il·luminacions violentes, despullament excessiu d'ornaments. Celebrar de cara al poble no hauria d'impedir l'orientació contemplativa de tota l'assemblea envers el lloc que simbolitza la presència del Senyor. La il·luminació de l'Església és un aspecte important: «res és més desfavorable a la pregària que una llum violenta que no deixa cap lloc al silenci visual». Massa sovint, escriu també, «les esglésies són concebudes avui com sales polivalents o amb l'únic objectiu de reunir l'assemblea per a la litúrgia». Això fa que «esdevinguin com mortes al final de les celebracions, sense convidar els fidels a entrar-hi per recollir-se en la pregària». A casa nostra hauriem de parlar, a més, del greu problema de les esglésies tancades durant el dia.

La secularització, que en un cert sentit tant lamentem, no sempre és un agent exterior el que la introdueix. Llegint Max Thurian ens adonem que potser algunes de les condicions que l'han fet possible entre nosaltres vénen d'una inadequada —i alguns dirien que nefasta— pedagogia pastoral.

Manuel Valls i Serra
director

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Tolerància a l'Església

Som prou tolerants, a l'interior de la comunitat eclesial? Aquesta és una pregunta que probablement tots contestaríem més aviat negativament, sense que això signifiqués que estem d'acord. En realitat tothom és capaç de tolerar molt d'alguns i poc d'altres. Som alhora comprensius i poc comprensius, segons la mena de febleses humanes que trobem pel camí.

Em faig aquesta pregunta perquè alguns indicis em fan témer que no ho som prou de tolerants. Ja sabem que tolerar-se, en el sentit reductiu de suportar-se, és poca cosa. La tolerància que ens interessa no és indiferència, sinó respecte al procés de l'altre i presumció que hi ha sempre elements de veritat i de bondat en el seu capteniment. I ganes de copsar-los. Entesa cristianament, la tolerància s'identifica amb aquella caritat de la qual diu sant Pau que «no s'irrita ni es venja, no s'alegra de la mentida, sinó que troba el goig en la veritat, tot ho excusa, tot ho creu, tot ho espera, tot ho suporta» (1a Cor. 13, 5-7).

No sempre ens resulta fàcil de conjugar tolerància i conviccions. Tolerar no vol dir deixar de testimoniar i d'anunciar la nostra fe: «No m'avergonyeixo de l'Evan-

No sempre ens resulta fàcil de conjugar tolerància i conviccions. Tolerar no vol dir deixar de testimoniar i d'anunciar la nostra fe: «No m'avergonyeixo de l'Evangeli que és poder de Déu per a salvar tots els qui creuen» (Rm 1,16)

geli que és poder de Déu per a salvar tots els qui creuen» (Rm 1,16).

Aquest aspecte, que concerneix tot el poble cristià, l'accentuen d'una manera especial els qui tenen a l'Església la missió d'ensenyar. No poden deixar de fer-ho: «Nosaltres no podem deixar d'anunciar el que hem vist i sentit» (Act. 4,20). Això no vol dir, però, que ho puguin fer de qualsevol manera. Menys, encara, avui que el sentit de la tolerància és especialment viu. Cal alliberar la doctrina —en la mesura del possible— d'opinions personals, culturals o generacionals que, en rigor, no hi pertanyen. Cal, també, no perdre de vista cada rostre humà que s'amaga darrera d'algunes generalitzacions: la gent d'avui, els no creients, els divorciats... Cal, sobretot, «un gest i un llenguatge capaços de comunicar la tendresa i l'amor de Déu» (Concili Tarraconense, 4). M'explicaven d'un afectat de sida, ben atès per cristians, que va dir: «L'Església ara m'estima com a malalt; abans, però, no em va estimar com a homosexual». S'endevina, en aquesta percepció, la dificultat, ja esmentada, de conjugar-ho tot.

Tampoc, des d'un altre angle, no es pot exercir la crítica eclesial de qualsevol manera. També en els delerosos de canvis radicals hi ha factors personals, culturals i generacionals que cal destriar de les exigències de la fe. També els cal aguar cada rostre humà que s'amaga darrera d'algunes generalitzacions: Roma, la jerarquia, la institució... I cercar el gest i el llenguatge capaços de comunicar la tendresa i l'amor de Déu.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La llibertat, el do més gran

Parlo a un grup de joves. El tema és la moralitat dels actes humans. Necessàriament la conversa ha de començar amb una visió antropològica: la dignitat de l'home. Dignitat que li ve pel fet que el Creador el féu a la seva imatge i semblança. La persona humana és una icona de Déu! Per això la dignitat, és a dir, un valor que la fa intangible i que li dona un preu tan gran que no té preu. Ja s'entén; em refereixo al respecte absolut que mereix tota persona. Quina dignitat tan gran la que Déu ens ha donat!

Recordeu el gran relat de la creació a Gènesi 1? Déu, amb la seva paraula omnipotent, va creant els espais i posant-hi els diversos elements. La poètica i tendra narració, repentinament, fa com un salt literari. Pren aires de sublimitat. Déu vol fer quelcom molt

gran i noble: la persona humana. «Els creà home i dona». L'obra creadora ha assolit la seva culminació. Tota està destinada a aquest home i aquesta dona que són la imatge de Déu. La tornada del relat és certa: Déu va veure que tot era ben fet i bo!

La persona està dotada de la raó i de la voluntat. La suma d'aquestes dues facultats és la llibertat. Aquesta és la riquesa de l'home. La seva sort i el seu risc. El gran do de Déu als humans, éssers que estima profundament per si mateixos. La llibertat! Res ni ningú podrà ofegar-la. El mateix home l'haurà d'acréixer apostant per la veritat i el bé. La llibertat! Té una conseqüència: la responsabilitat. Lliures i responsables. Un do amb cara i creu. Un do que, com a tal, s'ha d'agrair estimant el bé i el bé, la veritat i la veritat.

Impromptu

Oriol Camps

Racismes

Com més ens volem omplir la boca amb paraules de pau, d'antiracisme, d'igualtat entre els homes (i les dones, no cal dir), més dificultats sorgeixen perquè el somni sigui realitat, i més clar es veu que la cosa només és patrimoni d'uns quants idealistes il·luminats, sigui de bona voluntat... o de conveniència, que són els que fan soroll de buit.

Llegint el diari la cosa no es veu gens clara, encara que les informacions facin música interessada. Als Estats Units, els racistes, no s'ha sabut mai si són minoria abundosa o majoria escassa, però que són i actuen implacables, s'han dedicat per les terres del Sud, a destruir i incendiar esglésies que els negres, pacientment, s'havien construït...

I no manca la protesta, això sí, del mateix president Clinton que, indignat, o fent-lo, ha declarat que «això s'ha d'acabar»... i per acabar-ho ha enviat dos-cents agents de policia més als llocs afectats...

Em fa l'efecte que no gosen emprendre l'única solució que té el problema: l'educació. Una educació de l'esperit que és el que manca als Estats Units, que són el gran imperi de la matèria. Però això als governants ianquis els és un problema massa complex, i no acaben d'entendre que aquelles eines que varen importar de l'Àfrica, els esclaus, són tan homes com els blancs, amb els mateixos drets i deures.

No s'hi val, senyor Clinton, a limitar la qüestió a un simple afer d'ordre públic. Cal anar més a fons!

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

El Sr. Roldán no s'aclareix

Aquestes darreres setmanes els mitjans informatius abastament s'han fet ressò del volum de declaracions del Sr. Luís Roldán davant tribunals de justícia. Sembla que tothom està d'acord que no s'aclareix. Ja serà prou que s'aclareixin els fiscals, els jutges i les més altes instàncies judicials del país!

Un moment en el qual el Sr. Roldán no té idees clares és quan per provar la seva crítica situació a la presó, cita i comenta textos bíblics. Davant el jutge Moner, l'ex director general de la Guàrdia Civil, revelant enfadat les implicacions d'altres polítics de primera fila en el GAL, digué: «...ja es varen rentar les mans els dotze apòstols». I comentant la trista situació actual a la presó, va manifestar adolorit: «El meu Viacrucis no és de dotze estacions, sinó de moltes més...».

No sabem si quan el Sr. Roldán era petit anava a doctrina o a la catequesi, com diem ara. En tot cas qualsevol alumne de BUP que en un examen de Religió hagués confós els apòstols amb Ponç Pilat —el qui realment es va rentar les mans davant les autoritats jueves— hauria estat suspès. De passada sabem que els apòstols no es rentaren les mans, sinó

que els hi rentaren els peus.

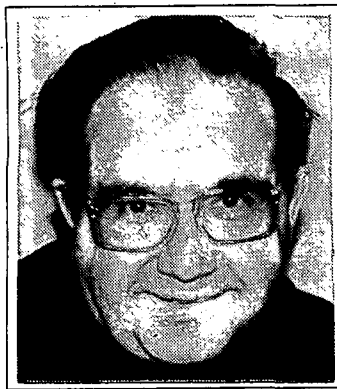
Pel que fa a la pràctica del Viacrucis, per bé que darrerament en algunes comunitats cristianes s'hi ha afegit una nova estació —la de la Resurrecció de Crist— sempre aquesta tradicional devoció ha estat composta de catorze estacions i no de dotze. És clar que si ell en passa tantes, tampoc no ve d'una.

No desitjo pas que la via dolorosa de l'empresonat il·lustre sigui pitjor que la de Jesús, però dubto que la seva situació actual sigui tan dramàtica com el calvari cruent del Salvador.

Per altra banda, Jesús fou assotat, condemnat a mort i clavat a la creu per haver-se fet Déu, mentre que el Sr. Roldán ha estat empresonat per presumptes estafes de milers de milions.

Jesús, sense deixar de ser Déu, s'humilia i es fa home com nosaltres. Luís Roldán s'enorgulleix i vol fer-se déu del diner, essent un home com nosaltres.

Que el Senyor, Déu compassiu i benigne —lent per al càstig, ric en l'amor— l'ajudi a portar la creu, fent-ne camí de redempció i de salvació. Les confusions en matèria bíblica són meñudalla —*peccata minuta*— que tothom li perdona.

FERRAN
BLASISacerdot
de la
Prelatura de
l'Opus Dei

El voluntariat

En la nostra societat es produeixen dos fenòmens humans paral·lels, amb característiques, en part iguals i en part diferents, i tots dos legítims i lloables.

Per una banda, l'autonomia en la vida de molta gent jove, les dificultats econòmiques generals, i un cert afany d'anticipar el que haurà de ser més tard la normal activitat laboral, porta moltes persones a cercar treballs a temps parcial, remunerats, que no sempre tenen una reglamentació precisa, com ara el tenir cura dels infants quan s'absenten les persones de la família —la simpàtica feina dels cangurs—, el de vetllar persones grans durant la nit, o acompanyar-les a fer gestions o compres. Les dues parts contractants es posen d'acord, directament, o a través d'algun intermediari, i voluntàriament es presten mútuament un servei.

Per un altre costat, es dona la multiplicació dels voluntaris, els quals, per principi de manera desinteressada, estan disposats a rendir una ajuda a les persones que ho necessiten, o en ambients tocats per la marginació social. És la posada en pràctica del desig de solidaritzar-se amb els altres, o de compartir, per raó de la dimensió social de la persona, que moltes vegades es realitza de manera natural i espontània, en la proximitat amb els altres, per motius de parentiu, veïnatge, de caritat.

És certament un incentiu per a l'esperança el fet de veure aquesta disponibilitat de tanta gent de tota edat, que sap trobar temps lliure: no solament persones jubilades o en atur, o d'altres que no tenen unes especials obligacions familiars, sinó també de joves treballadors o estudiants, i professionals de tot tipus.

Un contacte amb els necessitatsos —ensems que proporciona una ajuda efectiva als qui es troben afectats per alguna de les formes de la pobresa material, cultural o espiritual—, contribueix a la més completa formació del qui voluntàriament fa aquella feina.

Tanmateix, l'experiència ensenya que, en una societat com la nostra, que també ofereix caires polèmics, sovint sorgeixen conflictes, en la realització d'aquestes tasques. No rarament la persona que ha començat amb abnegació un servei desinteressat, veu apuntar en ella altres motivacions menys altruistes. I algun cop passa que un oferiment a alguna entitat social, benèfica, hospitalària, cultural, amaga la intenció de forçar la transformació de la pràctica d'aquella forma de voluntariat, en una relació laboral estable, amb una reclamació davant la magistratura.

I a la inversa, hi pot haver entitats que, per aquest camí del voluntariat, pretenguin tenir un personal al qual no cal pagar, i que reuneix unes qualitats de dedicació i d'eficàcia que no sempre es troben en una comuna relació laboral.

També pot succeir que grups de nois i noies de bona voluntat, de famílies benestants, amb un oferiment generós, interfereixin en la feina de persones que l'efectuen professionalment, i per necessitat de guanyar-se la vida. Pensem en el cas d'aquells artistes polivalents: pallassos, músics, il·lusionistes, que són contractats en festes d'infants o en les residències d'ancians. I en aquests casos s'ha de procurar no fer una competència deslleial, i tenir en compte drets adquirits o situacions creades.

En algunes ocasions, es podria obviar el problema, considerant el treball del voluntari com el d'un aprenent, i posant-lo al costat d'un mestre en l'ofici, perquè el dirigeixi i el formi. I òbviament, la prudència farà pensar també en la conveniència de concertar assegurances que responguin a eventuais responsabilitats en casos d'accidents, malaltia, etc. I si es tracta de menors, s'haurà de tenir l'autorització —preferiblement, per escrit— dels pares o tutors dels qui s'ofereixin per a una determinada labor.

Però, per més que en alguns moments puguin sorgir conflictes —normalment petits—, a l'hora de conjuminar els explicables interessos personals i col·lectius, la veritat és que hi ha camp per córrer per a tothom.

I com que el dret, segueix sempre la vida, es veurà necessària una reglamentació d'aquestes activitats, la qual, si és comprensiva i humana, no les obstaculitzarà, sinó que les estimularà, i haurà de prevenir les dificultats que puguin presentar-se.

Seria bo que en el fòrum de l'entera societat hi hagués un debat ampli sobre el tema, en benefici de tots, en què hi pogués intervenir tothom, a través de les organitzacions no governamentals (les ONG), de les vies polítiques, dels mitjans de comunicació social, i de totes les relacions que espontàniament es produeixen en la societat. S'hauria de conscienciar tothom dels fruits d'aquestes activitats i de la necessitat de jugar sempre net: ho mereixen una institució tan noble, com la del voluntariat, i la dignitat de les persones a les quals es pretén assistir.

JORDI BASSAS I
RIBALTA

Escriptor i teòleg

In dubio pro innocente

Deu fer un parell d'anys, vaig assistir com a espectador a un debat televisiu que tractava sobre les dificultats de ser catòlic. Recent la publicació de la *Veritatis Splendor*, es van debatre molts temes relacionats amb la moral. L'avortament no hi podia faltar, i com a rèplica a una reflexió feta des del públic, un dels membres de la mesa de convidats —no en diré el nom— va fer aquesta afirmació amb contundència: «L'embrió no és una persona humana».

Confesso que allò em va sonar, i encara em ressona a les orelles, com una cosa extemporània, com el vestigi d'un passat on encara es discutia si les dones o els negres tenien ànima. En un món on fins i tot es comencen a plantejar els possibles «drets dels animals», resulta que la postura «progressista» és negar de forma absoluta qualsevol dret al *nasciturus*. L'argument es maquilla, això sí, amb l'al·lusió dels drets de la dona a disposar del seu propi cos; dret que no es fa extensiu, és clar, a l'embrió de sexe femení.

La definició escolàstica de persona era *rationalis naturae individua substantia*, és a dir, una individualitat de naturalesa racional. Això ha dut a especular en la modernitat que el concepte de persona no és científic, sinó filosòfic, o, en tot cas, jurídic. Per tant, el criteri modern atorgarà la personalitat només al qui estigui capacitat per assumir drets i obligacions. Però, aleshores què passa quan hi ha incapacitat per assumir les obligacions? Si aquesta incapacitat pot justificar l'avortament, per què no l'eliminació dels ja nascuts amb greus deficiències?

Siguin quins siguin els criteris per determinar la personalitat de l'individu, hi ha un fet que la ciència no pot negar: des del moment de la concepció, la vida en gestació és autònoma i específicament humana. Per tant, com a mínim, el benefici del dubte empara qualsevol discussió sobre el tema. Aleshores, si admetem com a vàlid el principi jurídic *in dubio pro reo* («en cas de dubte, sempre a favor de l'acusat»), per què hem d'anul·lar el principi quan la innocència és manifesta? Proclamar el principi *in dubio pro innocente*, podrà fer riure a un jurista, però, per desgràcia, és un principi conculcat sense escrúpols en la legalització de l'avortament.

Es poden tenir drets sense tenir obligacions? Si la resposta és negativa, no és exagerat dir que la cultura de la mort té tota la base jurídica per ser implantada. Ja no és només el *nasciturus* qui està mancat de drets, sinó també qualsevol forma de vida humana en estat deficitari. Quan el subjecte dels drets no és la pròpia vida humana en la seva condició específica de *natura rationalis*, hi ha teoritzacions sobre la persona que poden resultar molt perilloses.

Respir

Miquel Estradé

Un altre diàleg

El vaig sentir fa temps. El contingut de la conversa, no el recordo. Recordo, això sí! que la cosa no arribà gaire lluny, vull dir que no va passar res que no es pogués arreglar. El fet és que un va dir en un to de seguretat una cosa i un altre li va replicar amb una certa vehemència: «Això que vostè diu, no és veritat». La resposta, enfadada, va ser en forma de pregunta: «Així vostè em té per un mentider?». La rèplica, suau, fou: «I ara! De cap manera, Déu me'n guard». «Però si em diu que no és veritat el que dic...». I aquí hi ha el punt dolç, en la resposta, també suau, del primer: «Vostè creu que sí que és veritat, per això no és cap mentider!». Dic que és el punt dolç, perquè el qui diu coses que no són veritat, coses falses, no sempre ho diu per enganyar, sinó sovint per ignorància. Ara penso que potser algú s'estima més que li diguin mentider que ignorant!

Humor

Temple de Sant Miquel Arcàngel, a la població de Pentar

Realitat pastoral de l'Església a Albània

Llum i esperança d'un país

L'associació internacional Ajuda a l'Església Necessitada, associació pública i universal depenent de la Santa Seu, va enviar el passat mes de maig una delegació integrada per 4 persones de Catalunya, Alemanya, França i Itàlia per informar sobre la situació a Albània. Aquest equip va prendre nota del fruit que han donat les ajudes enviades i ha après que el que és veritablement important és reconstruir les persones des de la fe, la fe de l'Església, la fe en Crist. Per això cal seguir reconstruint: temples, escoles, oratoris, monestirs, etc. que l'antic règim va destruir.

Alfons Miralles i Bellera

Ajuda a l'Església Necessitada

Hi ha dos trets essencials per destacar en el caràcter dels albanesos: el gran i profund respecte per l'hospitalitat, i la fidelitat a la paraula donada. En canvi, en el nostre viatge a Albània, vam poder constatar com un règim totalitari pot minvar de manera gairebé il·limitada aquests principis bàsics en implantar la llei de la supervivència o la llei del més fort, introduint a més a més el terror en el cor dels seus habitants. Sense bases morals, és impossible fundar la vida del demà, per això l'Església d'Albània que tant ha sofert mereix el nostre respecte i suport.

En el nostre viatge constatem que, efectivament, Déu és Emmanuel (Déu amb nosaltres) i cap règim totalitari ha pogut aniquilar del tot la bondat que hi ha a l'interior de les persones.

UNA MICA D'HISTÒRIA

L'any 1967, amb la nova constitució, Albània es va declarar el primer estat ateu del món. La persecució religiosa va ser total i creure es va convertir en un crim d'estat. La pena per dir: «lloat sigui Jesucrist» en beneir la taula, consistia en 7 anys de reclusió. La població estava subjecta a minucioses investigacions, ja que cercaven i recloïen tot aquell que fos creient. Va quedar

prohibida tota activitat religiosa i els temples van ser confiscats.

Albània ha sofert més que qualsevol altre país en l'antic bloc oriental, que a poc a poc ressorgeix de les ruïnes. La vida creix a bon ritme, arriben les ajudes internacionals, s'han fet i es fan coses però queda per millorar la infraestructura del país: xarxes viàries adequades, aigua corrent, línies telefòniques i electricitat, semàfors... i per suposat, reconstruir les seves esglésies i monestirs.

El paper de l'Església en la reconstrucció del país és de gran importància, ja que ha d'ajudar les persones en el seu procés de maduració, a aprendre a formar-se i a formar d'altres, i així reconstruir la societat. Les persones formen i ajuden la societat la qual, al mateix temps, ha d'ajudar les persones.

Amb aquest motiu se'n va anar de viatge de reconeixement una delegació d'Ajuda a l'Església Necessitada (A.E.N.)

20 DE MAIG: INICI DEL VIATGE

Ens en vam anar de Roma amb don Diego Milano, representant d'A.E.N. a Itàlia, cap a Rinas-Tirana, on ens esperava el nunci apostòlic Mons. Ivan Dias, que ens va ajudar a complimentar els papers i ens va convidar a menjar a casa seva. Després ens vam trobar amb el pare Emmerich Tempfli, membre de la nostra associació a Königstein (Alemanya) i Didier Rance, director d'A.E.N. a França.

21 DE MAIG: TESTIMONI DE L'ODI DESENCADENAT CONTRA LA RELIGIÓ

Viatge a Daij amb don Zef Simoni, bisbe auxiliar i vicari general, i trobada amb don Giorgio Simoni, rector del temple de Sant Josep i primer sacerdot consagrat; als 56 anys, després de la caiguda del règim. Arrestat i condemnat per dir la veritat, va esperar 30 anys per poder ser ordenat. Va sofrir directament les conseqüències de l'odi desencadenat contra la religió. L'any 1981, després de la mort del primer ministre, es va canviar el sistema de persecució ja que no s'empresonava però sí que es torturava. Don Giorgio ens comenta que no necessiten un gran temple, sinó un temple digne, i ens ensenya el projecte.

Entre les moltes visites fetes aquest mateix dia cal destacar, en el viatge a Yuban, la que vam fer a la parròquia de Santa Anna, construïda en dos anys, que ha comptat amb 20.000 dòlars d'A.E.N. També en el viatge a Guri Izi, la visita al temple en reconstrucció regentat pels pares jesuïtes. Vam tornar a Scutari i vàrem menjar al seminari dels pares jesuïtes, que molt amablement ens ensenyaren les seves estances. A la biblioteca, el 95 per cent dels llibres són en italià, la resta en francès, anglès, albanès, etc... Visita als fonaments del que serà el temple de Sant Nicolau i per últim el convent dels pares franciscans; en temps de persecució, l'esmentat convent es va convertir en presidi i va donar cabuda a 700 presos.

22 DE MAIG: DIFICULTATS GEOGRÀFIQUES PER EXERCIR LA PASTORAL

Anem amb Mons. Roberto Ashta a la seva diòcesi de Pulati, ens ensenya a Precal el nou temple, juntament amb la residència de les religioses del Nen Jesús. Els treballs no

han finalitzat i es realitzen a mà i amb material propi a fi d'evitar costos de transport i maquinària.

Visitem l'escola a Kyry, en aquest llogarrec mengem i a la tarda ens dirigim a una altra escola situada a Santa Dreay i veiem, no molt lluny del camí, l'antic temple completament destruït. Més tard, visitem el nou temple de Sant Esteve a la vall de Bre Lum, construït amb les aportacions d'A.E.N. El sacerdot té a la seva atenció 6.000 fidels i ens comenta la gran dificultat que suposa atendre tothom en aquesta zona tan muntanyosa.

Tornem a Scutari. El trajecte és sumament difícil per la manca de carreteres en condicions. En arribar a l'arquebisbat scopem amb Mons. Zef Simoni, amb el qual canviem impressions sobre les experiències del dia.

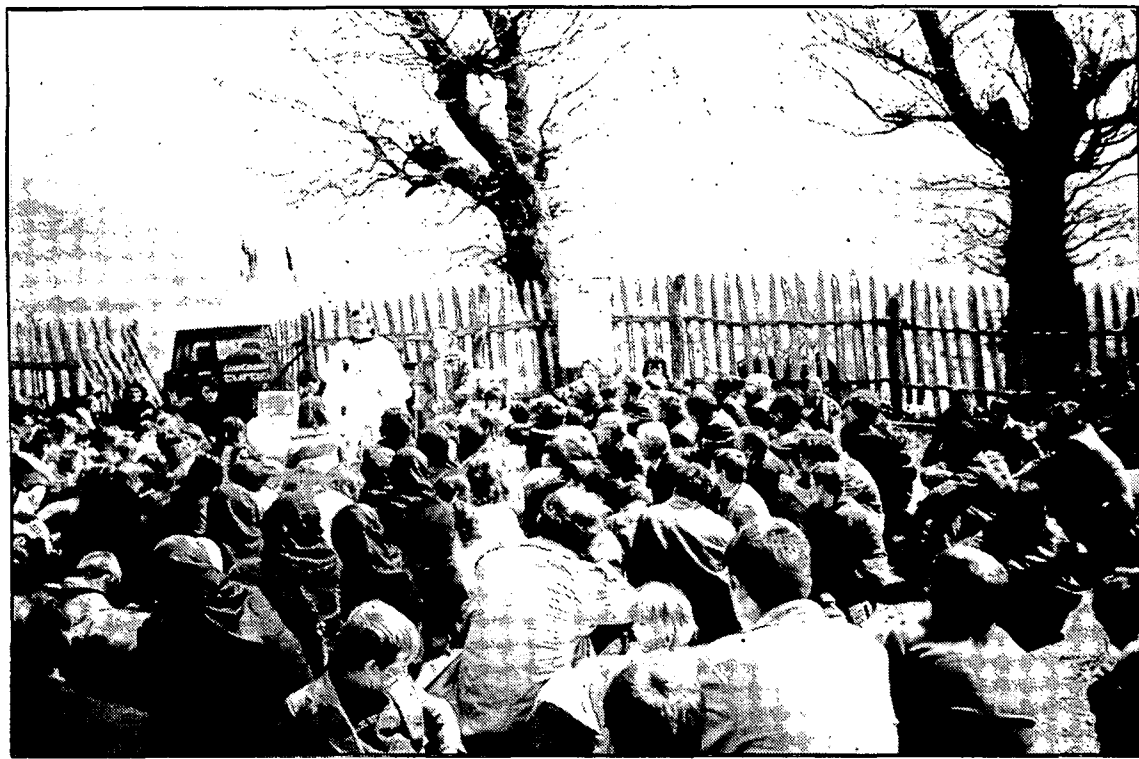
23 DE MAIG: VIDA CONTEMPLATIVA I ACTIVA

A Scutari, visitem les religioses estigmatines, que reconstrueixen l'escola i recuperen la vida contemplativa i activa. Després, amb els pares franciscans, visitem el temple construït l'any 1906, que va ser confiscat per l'antic règim i que ara s'està restaurant amb l'ajuda de tots. Més tard ens reben els pares salesians, que ara ocupen un edifici propietat del govern italià i ens comenten la necessitat de tenir un lloc propi per continuar treballant. Ens ensenyen les seves obres i ens indiquen que per al centre pastoral juvenil no disposen de fons.

Viatgem més tard a Tirana, on ens esperava Mons. Ivan Dias, que amb tota classe d'amabilitats ens va convidar novament a menjar a casa seva. A la tarda, vam viatjar a Elbasan, on visitarem el temple de Sant Pere, únic temple greco-catòlic a tot Albània, al qual també ha arribat l'ajuda dels bene-

D'esquerra a dreta: Alfons Miralles, responsable d'AEN a Catalunya; el pare Luli, jesuïta i màrtir vivent; i Didier Rance, director d'AEN a França

Celebració eucarística a la localitat de Jvalle. S'han destinat 15.000 dòlars per a la construcció del temple

factors, i el temple de Sant Pius X, realitzat amb el suport d'A.E.N.

També, entre d'altres llocs, visitarem aquell dia les religioses orionines, dedicades a l'oració i treball per a invidents.

De tornada a Tirana, ens allotgem aquella nit a les dependències de Càritas diocesana.

24 DE MAIG: P. LULI, JESUÏTA I MÀRTIR VIVENT

Ja a Tirana, vàrem estar al temple del Sagrat Cor, regentat pels pares jesuïtes, únic temple que funciona com a tal a Tirana. A la diòcesi treballen 13 sacerdots, i Mons. Rrok Mirdita, arquebisbe de Duratzzo-Tirana, ens comenta amb alegria que hi ha més de 1.000 adolescents, procedents de famílies musulmanes, que abracen la fe catòlica.

Ens trobem també amb el pare Luli, jesuïta i màrtir vivent, empresonat l'any 1967. Per espai de 22 anys va combinar la cel·la de reclusió amb els treballs forçats. Va ser alliberat el 15 d'abril del 1989. Ell mateix ens comenta l'extrema duresa de les condicions a les quals va ser sotmès juntament amb els seus companys.

Més tard el pare Zef Pllumi, màrtir vivent com el pare Luli, ens informa que en cinc anys ha batejat més de 670 persones procedents de la religió musulmana. Està convençut que amb una bona formació escolar i locals parroquials adequats per impartir la catequesi, l'evangelització seria un fet. El pare Zef va ser arrestat amb Mons. Frano Ilia i, durant 22 anys, també foren condemnats a treballs forçats.

Per ell sabem que el nord del país, el 70 per cent d'habitants són catòlics i que estan abandonats de gairebé tothom per ser pobres i continuen a la pobresa per la manca d'accessibilitat en el seu territori. Entre els pocs que els ajuden hi ha la nostra associació. Al

D'esquerra a dreta: pare Emmerich Tempfli, de Königstein (Alemanya); pare Flavio Cavallini, superior dels franciscans a Scutari; i Alfons Miralles, responsable d'AEN a Catalunya. El vehicle és imprescindible per arribar a a les zones de més difícil accés i poder així evangelitzar

Col·loqui amb els pares salesians a Scutari

sud la situació canvia ja que els catòlics constitueixen l'1 per cent de la població davant el 63 per cent d'ortodoxos i el 36 per cent d'islàmics.

Aquesta nit sopem amb Mons. Rrok Mirdita a l'arquebisbat i ens allotgem de nou en els locals de Càritas diocesana.

25 DE MAIG: PASSAT I PRESENT D'ALBÀNIA

Al matí, veiem a la nunciatura el video informatiu, elaborat per la Conferència Episcopal italiana, que explica la situació d'Albània des del 1967 fins el 1982, i en el qual una vegada més, se'ns explica que la persecució religiosa en aquests anys va ser total.

Mes tard, Mons. Ivan Dias ens ensenya la impremta i el que serà en un proper futur un gran Centre de Formació Professional, tot això coordi-

nat pels pares concepcionistes. També veiem l'ambulatori Luigi Monti, que funciona parcialment però que aviat estarà en condicions d'oferir el que calgui per a una perfecta atenció sanitària.

A la tarda, a Kuçova, vàrem assistir emocionats a la cerimònia de radicació del nou temple de N.S. del Bon Consell, oficiada pel nunci apostòlic Mons. Ivan Dias. Constatem que en mig de tanta destrucció, també hi ha persones que treballen per a un futur millor.

26 DE MAIG: RETORN DE LA DELEGACIÓ

A Berat, les religioses mestres pies filipenses ens mostren la construcció de la residència, el temple i l'escola. Vàrem visitar després el Museu d'Art situat a l'interior del castell de la mateixa població.

Aquesta tarda ens vam adreçar a l'aeroport per tornar a casa.

SUPORT PER CIMENTAR EL FUTUR D'ALBÀNIA

Hem tornat d'aquest viatge per Albània amb un gran equipatge, el de la lliçó apresada ja que ni l'opressió ni la tortura han servit perquè la fe defalleixi. Albània necessita el suport de tots per poder cimentar el seu futur, perquè els més joves puguin creure en la fe de l'Església, la fe en Crist, i els grans continuïn, ja sense obstacles, donant testimoni d'aquesta fe.

A Albània li cal el suport de tots per construir el seu futur, ja que de nosaltres depèn que aquesta fe posi les seves arrels en el cor dels seus habitants.

Per a més informació sobre el treball que desenvolupa Ajuda a l'Església Necessitada, us podeu dirigir a: Filial Catalunya. C/Luis Antúnez, 24, 2n 2a. 08006 Barcelona. Tel. (93) 237 37 63. Fax: 218 75 84.

Cartes

◆ L'anarquisme i la pel·lícula «Libertarias»

Sr. Director,

Lluís Companys, el 27 de desembre del 1936, pronuncià a la Monumental de Barcelona, un discurs, amb exaltats elogis a la Revolució anarquista. La comparà a «una tempesta que arrasa flors i arbres, però que purifica l'atmosfera i fertilitza la terra per a un demà proletari». Les mateixes frases virulentes que usen les protagonistes de la pel·lícula *Libertarias*, per justificar els seus crims i incendis.

Encara viuen, moltes persones que recorren del 19 de juliol del 1936, els escamots de milicians i milicianes que corrien pels carrers de Barcelona i per pobles i ciutats, amb mocador vermell al coll, pistola a la cintura o fusell a l'espatlla, aixecant el puny, cremant esglésies, assassinant religiosos i requisant valors a persones i a comerços. Un gran nombre d'aquelles milicianes eren dones fuetejades per la vida, que des de l'adolescència havien ofert la seva carn al plaer dels homes brutals. Procedien, desgraciadament, la major part, de famílies desunides i desfetes pels vicis, per l'alcohol i per les trampes. Aspiraren l'alliberació personal pels camins de l'anarquisme, i inconscients, destruïen i cremaven els únics valors que les podien deslliurar de l'esclavitud moral a la qual estaven sumides; les ensenyances de la religió catòlica.

Bonaventura Durruti, un ferotge i sanguinari milicià, terrorista d'anys, era el cap dels anarquistes catalans i un líder de gran personalitat que arrossegava les masses. A finals de juliol organitzà una divisió de milicians i milicianes per anar a l'Aragó a reduir i vèncer els militars i requetés sublevats. Al seu pas devastaren, en pobles i ciutats, tots els valors artístics i religiosos que trobaren, però al front de l'Aragó toparen amb un cos d'exèrcit que es defensava, atacava i els barria el pas amb foc de bales.

Durruti, prompte s'adonà que el sentimentalisme i la generositat sexual de les milicianes afeblien l'esperit de lluita dels seus *milicians*, i davant de les derrotes militars i de les malalties venèries que començaven a aflorar entre els milicians, retirà del front les milicianes, les desarmà, les acorralà, i personalment les esbocinà, amb una metralleta, con si fossin xinxes empesades. Així acaba l'alliberació d'aquelles mosses. (A la pel·lícula ho tergiversen i les fan matar pels «moros»).

Durruti, més tard, es traslladà al front de Madrid. El 19 de novembre del 1936, caigué ferit de mort, si bé se sospita que fou assassinat per l'espatlla per algun milicià ressentit que volgué venjar les *llibertàries* crivellades.

En la pel·lícula hi ha incloses algunes històries estúpides i falses, com presentar-nos una monja jove que s'allista també amb les *llibertàries*, quelcom impossible d'imaginar: Pensem que prop de cent monges foren assassinades a Catalunya, moltes d'elles torturades i algunes de ben joves. Voluntàriament s'havien consagrat a Déu

per servir els pobres, els malalts, els vells, els infants i els orfes. Les monges màrtirs per la seva fidelitat a Déu i a l'Església, representen l'alliberació de la dona pels camins de la pau i de l'amor, enfront de l'odi i del crim d'aquelles pobres *llibertàries* que moriren màrtirs de «l'anarquisme», perquè no sabien el què es feien. *Que la Verge Maria vagi tenir compassió d'elles!*

FRANCESC A. PICAS
La Jonquera

◆ Pluralitat d'informacions

Sr. Director,

Sóc fidel lector del seu setmanari i procuro valorar l'esforç que fan per què hi hagi un cert ventall d'opinions a través dels seus habituals redactors.

Dit això, em sembla que, recentment, han aparegut dos articles d'Oriol Camps («Cartes al Director», 21-III-96 i «Cinquanta anys», 28-III-96) que no ajuden a crear una bona sintonia.

En el primer crec que fa uns judicis massa temeraris de culpar pel sol fet de donar a conèixer uns punts de vista que hom pugui donar. («sempre tenen el deix d'ira no continguda, i sempre sonem a exageració» (!)).

En el segon, que em sembla molt bé la lloança que fa dels cinquanta anys de sacerdoci, tanmateix dóna una informació un tant inconcreta, doncs crec que valia la pena de fer una referència al nombre de mossens que enguany celebren les noccs d'or sacer-

dotals en el nostre bisbat, així com també podia haver donat un *currículum* de mossèn Modest Vendrell i Rosell per poder estimar i saber la tasca de tots aquests homes. Aquesta efemèride tampoc ha estat tractada pel setmanari.

Espero que el Sr. Camps no trobarà cap motiu de queixa per les meves exposicions.

JACINT ALCAÑIZ I BARNILS
Barcelona

◆ Citar les fonts de «CC»

Sr. Director,

En el que creiem una modesta contribució al procés renovador i aperturista de *Catalunya Cristiana*, em permeto donar-li constància del fet que, en la seva informació d'esdeveniments o missatge rellevants, com el que figura com a notícia recent (en el seu núm. 868 del 9 de maig actual) ressenyant la conferència del filòsof catòlic, Julian Marías, en Congrés celebrat a Roma sobre l'encíclica *Evangelium Vitae*, no acostumen, generalment, facilitar-se amb la informació, ni amb la data que va tenir lloc l'esdeveniment, ni referència explícita sobre la font d'on procedeixen els fragments del text o conferència recollits en la breu, però substantiva notícia.

Confio en la interpretació, positiva, del modest suggeriment que, en ares d'un major risc informatiu per a la nostra *Catalunya Cristiana*, em permeto fer-la arribar.

RAMÓN M. HUGUET PAREJA
Barcelona

Retalls

Full Dominical de Mallorca (26-V-96)

Cap capellà pot dir «L'Església som jo»

Els dies 10-11 del passat mes d'abril don Pedro Jaramillo, vicari general de Ciutat Real i membre de Càritas Internacional, va dirigir unes jornades de formació permanent per als capellans menorquins al Toro sota el títol *La vida y el ministerio del sacerdote diocesano al servicio de la evangelización*.

Vet aquí algunes de les idees-força d'aquestes jornades que ens podríem aplicar a nosaltres davant la festa de Jesucrist Sacerdot:

1. **Som preveres** (capellans) de l'Església particular de Menorca per a l'Església universal, des d'una unitat pastoral concreta, com pot ser una parròquia, un moviment.

2. **El sagrament de l'Orde** ens fa coparticipants d'una missió compartida amb el Bisbe i els altres preveres. Aquesta és la base d'unes relacions de germanor entre uns i altres.

3. **L'ordenació per al ministeri** ens fa corresponsables, per això cal impulsar la participació en el consell presbiteral i el pastoral i en l'assemblea diocesana. És desitjable fer feina en equip. Queda descartada la mentalitat d'*escalafó*.

4. **Com a ministres d'una Església Apostòlica**, tenim la missió de fer present allò que els apòstols han rebut del Crist, i Crist del Pare. Hem de ser referència al Pare, però en l'estil del servent Jesús.

5. **Cap capellà pot dir «L'Església som jo»**. El nostre carisma no és el d'absorbir tots els carismes, sinó el de la integració de tots els carismes i serveis diversos en la unitat de la comunitat eclesial.

6. **L'Eucaristia dominical**, presidida pel prevere centra la comunitat cristiana. Presidir-la implica estar al servei del memorial del Senyor, de la Paraula i dels pobres. L'Eucaristia ha de crear ambient perquè la diversitat es trobi unida.

7. **La preocupació per una litúrgia digna** i ben celebrada no ens ha de distreure d'unir fe i vida. La transformació dels dons —el pa i el vi— és signe de la transformació del món cap al Regne, que després s'ha de realitzar cada dia.

8. **L'arxiprestat** és un àmbit eclesial que propicia la comunió,

la participació, el repartiment de responsabilitats, el compartir dons i béns, l'eixamplar perspectives més enllà de la parròquia o grup.

9. **La formació permanent** ens ha d'ajudar a créixer i madurar com a persones humanes, com a cristians, com a preveres, dins un projecte obert que no té límit. En aquest procés preguntes i respostes s'han de correspondre equilibradament.

10. **Hem de saber estar en el món**, contents amb la nostra feina, encara que socialment aquesta sigui poc valorada, sense enyorar temps passats, ni cercar sortides evasives.

11. **En la missió evangelitzadora**, hem de donar prioritat als joves, ja que una Església envellida en una societat en procés d'envelliment, aporta poc dinamisme i creativitat.

12. **La integració europea**, el cost social de les reconversions i les víctimes que cauen davall el progrés, les migracions, els fenòmens culturals nous, les noves formes de religiositat, el cristianisme sociològic... són reptes que ens urgeixen a una formació permanent que ens equipi millor per ser interlocutors del món d'avui i bons acompanyants dels creients.

**DESITGEU TENIR
AMB PROU
ANTELACIÓ LA
PARAULA DE DÉU
PER A CADA
DIUMENGE?**

Voleu disposar per a cada setmana de temes de reflexió: respostes a les preguntes que ens acostumem a fer els cristians; anècdotes amenes i encoratjadores de sants del passat i d'homes de la nostra època?

SI ÉS AIXÍ... SUBSCRIVIU-VOS A

ORIENTACIÓ RELIGIOSA

FULL DOBLE MIDA 17 X 24 A DOS COLORS
TOT L'ANY LITÚRGIC EN 13 TRAMESES DE
4 DOMINQUES

SUBSCRIPCIÓ ANUAL: 1.000 Ptes.

Comandes:

**OBRA CULTURAL - Roger de Llúria, 4
Tel. 318 18 96 - 08010 BARCELONA**

Pare Nostre (1)

Pere Tena
Bisbe auxiliar de Barcelona

Pare nostre, que esteu en el cel!...

Vós sou el nostre pare, tots som obra de les vostres mans!
Vos esteu en el cel, habiteu en les altures, en una llum inaccessible..., però us inclineu per mirar la terra, amb una mirada d'amor i de misericòrdia.
Vós estimeu entranyablement tot allò que heu creat!
Com un pare s'apiada dels seus fills, així Vós us apiadeu dels vostres fidels, perquè sabeu de quin fang ens vareu formar, us recordeu que som pols...
Vós sou el nostre Pare del cel, i feu tot el que us proposeu.
Des de sempre ens heu elegit i ens heu estimat en el vostre Fill.
En Ell hem rebut la nostra part de l'herència, perquè Vós heu volgut que fóssim els vostres fills, hereus amb Crist.
Sota l'impuls de l'Esperit que ens heu donat, us diem: Abbà, Pare!
Creiem en l'amor que ens teniu, i que ens heu revelat en enviar-nos el vostre Fill: Vós ens heu estimat primer, quan nosaltres érem encara pecadors.
Creiem que som de veritat fills vostres, encara que no sabem del tot què significa aquest do: sabem que quan es manifestarà

allò que serem, serem semblants a Vós, perquè us veurem tal com sou.
Sí, Pare: així us ha plagut a Vós.
Ningú no us coneix sinó el Fill, i aquells aquí el Fill vulgui revelar-vos: a nosaltres. Veient-lo a Ell us veiem a Vós, perquè Ell i Vós sou u, en la unitat de l'Esperit Sant.

Sigui santificat el vostre nom!

Sant, Sant, Sant sou Vós, Senyor, Déu de l'univers! El cel i la terra són plens de la vostra gloria!
El vostre nom és sant, i la vostra misericòrdia s'estén de generació en generació.
Qui sóc jo per estar a la vostra presència? Aparteu-vos de mi, que sóc un home pecador.
Tanmateix, Vós podeu purificar els meus llavis per lloar el vostre Nom, podeu enviar-me a portar el vostre Nom als homes, el Nom-sobre-tot-altre-nom, Jesucrist, el vostre Fill i el nostre Senyor i Salvador!
Que s'apropi el dia que tots els pobles reconeixeran que el vostre Nom és gran, de llevant fins a ponent, i pertot arreu us oferiran un sacrifici i una oblació purs.
Santifiqueu el vostre gran nom enmig de totes les nacions, malgrat les nostres culpes: feu-ho pel vostre gran nom, perquè tothom sàpiga que vós sou el Senyor.
I nosaltres lloarem el vostre nom per

sempre més.
Servents del Senyor, lloeu-lo; lloeu el nom del Senyor!
Sigui beneït el nom del Senyor, ara i per tots els segles!

Vingui a nosaltres el vostre Regne!

Cal que Vós regneu!
El vostre Regne és justícia, pau i goig en l'Esperit Sant.
El vostre Regne ha arribat ja entre nosaltres amb la presència del vostre Fill fet home: Ell és Rei, i Ell ens ha anunciat la seva proximitat.
Ell ens ha traslladat, amb el preu de la seva sang, al vostre Regne, que és també el seu, el del Fill del vostre amor. Un Regne de santedat i de gràcia. Un Regne que no és d'aquest món. El Regne que no és obra de les nostres mans, sinó el do absolutament gratuït del vostre amor.
El Regne promès als pobres en l'esperit, als qui són perseguits pel fet de ser justos.
Que us enalteixin les vostres criatures, que us beneixin els vostres fidels!
Que proclamïn la glòria del vostre regne, i parlin de la vostra potència: que facin conèixer a tothom les vostres gestes, la majestat gloriosa del vostre regne. El vostre regne s'estén a tots els segles, el vostre imperi a totes les generacions.

Que passi aquest món, i vingui el vostre Regne, i el regne del vostre Crist!
Que sigui destruït el pecat, i sigui vençut del tot l'últim enemic: la mort.
Veniu, Senyor Jesús!

Faci's la vostra voluntat així a la terra com es fa en el cel

Reconec, Senyor, que Vós ho podeu tot, i que no us és impossible cap projecte!
La vostra voluntat és que tots els homes se salvin, i arribin al coneixement de la veritat. Al servei d'aquesta voluntat heu enviat el vostre Fill al món.
Vós heu escoltat les seves paraules d'ofrena, com havíeu escoltat abans les mateixes paraules de llavis de la seva mare, Maria: «Faci's en mi segons la vostra paraula!»
«Aqui em teniu, deia Crist en entrar al món, vull fer la vostra voluntat!». Precisament perquè ell ha complert la voluntat de Déu, nosaltres hem estat santificats per l'ofrena del cos de Jesucrist, una vegada per sempre.
Aquesta és la vostra voluntat: que ens estimem els uns als altres tal com Crist ens ha estimat a tots, i ens estima amb Vós i amb l'Esperit Sant, amb un amor etern.
Aquesta és la vostra voluntat: que visquem santament, perquè Vós, el Senyor, sou Sant.

Lectures bíbliques

Diumenge XII de durant l'any

Primera lectura

Jr 20:10-13

R.: Escolteu-me, Senyor, vós que estimeu tant.

El Senyor salva el pobre
dels qui volen fer-li mal

A vós us prego, Senyor,
en aquesta hora propícia;
escolteu-me, Déu meu, vós que estimeu tant,
vós que sou fidel a salvar els amics.
El vostre amor, Senyor, vessa bondat,
mireu-me, responeu, vós que estimeu tant. R.
Se n'alegraran els humils quan ho vegin;
els qui busquen Déu sincerament diran:
«Tingueu llarga vida».
El Senyor escolta sempre els desvalguts,
no té abandonats els seus captius.
Que el lloïn el cel i la terra,
els mars i tot el que s'hi mou. R.

Segona lectura

Rm. 5:12-15

El do no té comparació amb la caiguda

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, per obra d'un sol home entrà el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort, que s'estengué a tots els homes, atès que tots van pecar. Abans que la Llei fos donada, el pecat ja existia en el món, encara que, mentre no hi ha llei, no consta quina és la pena dels pecats. Així i tot, la mort ja imperava durant tot el temps que va d'Adam fins a Moisès, fins sobre aquells homes que no havien transgredit cap precepte, com ho havia fet Adam. I Adam prefigurava

l'home que havia de venir més tard. Però el do no té comparació amb la caiguda perquè, si tants han mort per haver fallat aquell tot sol, molt més ha abundat la gràcia de Déu i el do generós s'ha estès a tants per la gràcia d'un sol home, Jesucrist.

Al-leluia

Jo 15:26b,27a

L'Esperit de la veritat donarà testimoni de mi, diu el Senyor,
i vosaltres també en donareu testimoni.

Evangelí

Mt 10:26-33

No tingueu por dels qui maten només el cos

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

En aquell temps, Jesús digué als seus apòstols: «No tingueu por dels homes. No hi ha cap secret que tard o d'hora no sigui revelat; no hi ha res amagat que tard o d'hora no sigui conegut. Allò que us dic en la fosca, digueu-ho a plena llum, allò que us dic a cau d'orella, proclameu-ho des dels terrats. I no tingueu por dels qui maten només el cos, però no poden matar l'ànima. Tingueu por més aviat del qui pot perdre a l'infern tant l'ànima com el cos. No venen dos pardals per pocs diners? Doncs, ni un d'ells no cau a terra si no ho permet el vostre Pare. Però a vosaltres, Déu us té comptats cada un dels cabells. No tingueu por: valeu més que tots els ocells plegats. A tothom que em reconegui davant els homes, també jo el reconeixeré davant el meu Pare del cel, però a tothom que em negui davant els homes, també jo el negaré davant el Pare del cel».

Salm responsorial

68:8-10, 14 i 17,33-35 (R.: 14c)

Per vós, Déu meu, he d'aguantar els escarnis,
i abaixo els ulls avergonyit;
els meus germans em consideren foraster.
em desconeixen els meus familiars.
El zel del vostre temple em consumia,
i he hagut de rebre els insults dels qui us ultratgen.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic A; ferial II)
Temps de durant l'any
(Salteri: setmana 4)

JUNY

23. Diumenge XII de durant l'any. Verd. Lectures: Jeremies 20:10-13 / Salm 68 / Romans 5:12-15 / Mateu 10:26-33.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan i Fèlix, prevs. mrs.; Zenon i Zenas, mrs.; Jacob, patriarca; Santa Agripina, vg. mr.

24. Dilluns. El naixement de Sant Joan Baptista (S). Blanc. Lectures: Isaïes 49:1-6 / Salm 138 / Fets 13:22-26 / Lluç 1:57-66.80.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Teodulf i Simplicí, bs.; Aogard i Aglibert, mrs.; Orenç i germans, mrs.

Festa Major: a Alins, Arties, Boí, Campdevàrol, Castellar de N'Hug, Foixà, L'Hospitalet de Llobregat, Lés, Montgat, Olesa de Montserrat, Palamós, Pineda de Mar, La Pobla de Mafumet, Prats de Lluçanès, Sant Hilari Sacalm, Sant Joan les Fonts, Sant Joan de Vilatorrada, La Torre de Claramunt, Vallclara, Valls, Vilada i Vilassar de Mar.

25. Dimarts. Fèria. Verd. Lectures: 2 Reis 19:9b-11.14-21.31-35a.36 / Salm 47 / Mateu 7:6.12-14.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Guillem, ab.; Galicà, cònsul, mr.; Pròsper d'Aquitània, b.; Adelbert, cfr.; Santes, Oròsia, Febrònia, vgs. mrs.; Eva, mja.

26. Dimecres. Fèria. Verd. Lectures: 2 Reis 22:8-13; 23:1-3 / Salm 118 / Mateu 7:15-20. Si es vol: Vermell. Sant Pelai, nen mr. (MLI).

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan i Pau, gns. mrs.; Virgili i Salvi, bs. mrs.; Magenci, prev.; David, erm.; Santa Perseveranda, vg.

27. Dijous. Fèria. Verd. Lectures: 2 Reis 24:8-17 / Salm 78 / Mateu 7:21-29. Si es vol: Sant Ciril d'Alexandria, b. dr. (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu del Perpetu Socors. Sants, Zoilo i comps. mrs.; Ladislau, rei.; Anecte, mr. Samsó, prev. mr.

28. Divendres. Sant Ireneu, b. mr. (MO) Vermell. Lectures: 2 Reis 25:1-12 / Salm 136 / Mateu 8:1-4.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pau I, p.; Argimir, mjo. mr.; Plutarc i comps. mrs.; Santes, Potamiena, vg. mr; Marcel·la, mr.

29. Dissabte. Sant Pere i Sant Pau (S) Vermell. Lectures: Fets 12:1-11 / Salm 33 / 2 Timoteu 4:6-8.17-18 / Mateu 16:13-19

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sir i Cassi, bs.; Marcel, mr.; Santes, Benedicta, vg.; Maria, mare de Marc, deixeble de Jesús.

Festa Major: a Abrera, Albanyà, Alfarràs, Alp, l'Ametlla de Mar, Avinyonet del Penedès, Begur, Bigues, Calafell, Calella de Palafrugell, Cambrils, Canet de Mar, Cornellana, Figueres, Perafità, Perafort, Premià de Dalt, Reus, Riudecols, El Rourell, Rubí, Sant Cugat del Vallès, Sant Pere Pescador, Sant Pere de Ribes, Sant Pere de Torelló, Sant Pere de Vilamajor, Sora i Tossa de Mar.

L'originalitat d'Adam i la novetat de Crist

(Rm 5:12-15)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

«Tots han pecat»

La perícopa que avui proclamem en la lectura apostòlica, la teologia sistemàtica l'ha fet servir secularment per fonamentar la doctrina sobre el pecat d'Adam —el pecat original— i les seves conseqüències sobre tota la humanitat. Realment sant Pau hi parla oposant-los, d'Adam —el pecat— i de Crist —el Salvador—. L'atenció de l'Apòstol, però, no es posa tant sobre Adam i la seva caiguda com en Jesucrist i la seva gràcia. Adam hi és pres sobretot com a punt de partida d'un llarg camí —el camí d'una humanitat pecadora cap a la mort— que contràriament al que cabia esperar en bona lògica humana, desemboca en la inesperada i joiosa novetat de la Bona Nova: de Jesucrist, que en el text paulí és l'autèntic protagonista: «Adam prefigurava l'home que havia de venir més tard» (v. 14). L'Apòstol treu del judaisme del seu temps la doctrina d'un primer pecat de la humanitat que la porta a la mort: «Per obra d'un sol home entrà el pecat en el món, i amb el pecat hi entrà també la mort» (v. 12a). Al principi de la humanitat, ja aquesta hi apareix pecadora i, doncs, abocada a la mort. És realment un contra-sentit del que s'afirma a Gn 1:31a sobre la *bondat* de la creació divina que inclou també l'home, la humanitat. Serà en el segon relat de la creació, de procedència jahvista (Gn 2:4b-25) on se'ns dirà que aquest home és situat per Jahveh en el paradís i se li donen un manament i un advertiment concrets per a la seva supervivència (Gn 2:15-16). La humanitat ens és presentada ara capaç de seguir lliurement l'itinerari de la *bondat* original impresa per Déu en la creació o d'oposar-s'hi també lliurement, si vol. En el c. 3 veiem que l'opció de l'home —ara ja humanitat completa: home-dona— tira pel camí de la desobediència i, doncs, de la mort. És la trista *originalitat* d'Adam-Eva, la genesiaca humanitat inicial. D'acord amb aquesta visió, sant Pau afirma en el nostre text que la humanitat és pecadora des dels orígens i que la pena del pecat és la mort. Aquesta mala originalitat del pecat arrossega els pecadors —tots— a la mort. «La mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots han pecat» (v. 12b). L'Apòstol proclama: tots som pecadors. En som perquè pequem. Tots ens trobem amb el mal a les mans. Cadascú de nosaltres és Adam —l'home pecador— imitador personal i lliure d'aquella luctuosa *originalitat*. No li fem dir aquí a sant Pau que, si tenim la condició de pecadors, és gràcies a la nefasta herència d'Adam i prou, pobres innocents de nosaltres.

L'home, pecador i mortal

En el v. 12 la humanitat ens és presentada formant una unitat compacta —«un sol home»— i alhora pecadora. La condició pecadora d'aquest home-humanitat, però, no se'ns diu amb un

La Bíblia a l'abast

terme generalitzador, sinó concret, més encara: personalitzat —«he amàrtia», *el pecat*—, com un personatge estrany en la creació, que és introduït per l'home en el cosmos. I, enganxat a ell, l'altre personatge sinistre: la mort. Desobeint, la humanitat s'enfronta amb Déu, que li ha donat la vida. Trenca la relació, no sols amb el Déu-creador, sinó també amb la vida que ha rebut. Abandonat a la seva

sort, al seu no-res, l'home cau, doncs, en la no-vida, en la mort. Aquesta realitat és una constant en tota la humanitat des dels orígens: «Amb el pecat entrà també la mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots han pecat» (v. 12). Aquí sant Pau obre un parèntesi en l'exposició del seu pensament, que reprendrà en el v. 15, per fer una reflexió a la inversa. A 13-14, l'Apòstol es fixa en la condició moral de la humanitat entera, no sotmesa durant segles a una llei divina declarada, com ho va estar Adam i des de Moisès, tot el poble de Déu. Fins i tot per als homes *sense Llei*, el pecat —el mal radical— era una realitat encara que d'una qualificació distinta: «Abans que la Llei fos donada, el pecat ja existia en el món, encara que, mentro no hi ha llei, no consta quina és la pena dels pecats» (v. 13). Serà la Llei la que posarà al descobert el pecat i el denunciarà. «Així i tot, la mort ja imperava durant tot el temps que va d'Adam fins a Moisès, fins i tot sobre aquells homes que no havien transgredit cap precepte, com ho havia fet Adam» (v. 14a). La presència de la mort en tota la humanitat sense excepció assenyala l'existència del mal en tothom sigui o no sigui imputable circumstancialment a l'home pecador. Ningú no s'escapa de la mort perquè no hi ha ningú capaç d'escapar-se per ell mateix del domini del pecat.

Gràcia-vida, la novetat de Crist

«Adam —l'home pecador original— prefigurava l'home que havia de venir més tard» (v. 14b). La frase ens retorna a la comparació inicial de la perícopa interrompuda pel parèntesi dels versicles 13-14. Aquí, aquell «un sol home» introductor del pecat i la mort en el món, és designat amb el seu nom —«Adam», el *terros*—, mentre que el nom de Jesucrist, que apareixerà al final del v. 15 és designat simplement per «l'home que havia de venir més tard», del qual, Adam, és vist com a figura profètica. La comparació, però, entre Adam i Crist no és de simple equivalència. El punt de referència està en que ambdós homes són punt d'arrencada d'una humanitat inicial —Adam— i nova —Crist—. L'argument de l'Apòstol és que l'*un* abasta *els molts*, tota la humanitat. La novetat però, de l'acció de Jesucrist, supera infinitament l'originalitat de l'actitud d'Adam. Jesucrist no és simplement un nou Adam, en el sentit d'un Adam en la seva condició paradisiaca original, que ve a posar remei al pecat antic. Jesucrist no retorna la humanitat caiguda al paradís perdut, sinó que la introdueix a la vida nova del paradís increat: a la dreta del Pare. Per això l'Apòstol proclamarà amb fermesa: «El do no té comparació amb la caiguda» —amb el pas donat en fals que ens fa relliscar cap a la mort—, «perquè, si tants —literalment: *els molts*— han mort per haver fallat aquell tot sol, molt més ha abundat la gràcia de Déu i el do generós que s'ha estès a tants per la gràcia d'un sol home, Jesucrist» (v. 15), camí, veritat i vida de la nova creació.

Retrats bíblics intencionats

sistema perquè li arribi la nostra pena pel mal que hem fet, la nostra esperança que no ens abandoni, el nostre agraïment per tot allò que cada dia rebem d'Ell, les nostres súpliques... serà una cosa senzilla. Escolliré la millor peça que hagi capturat, pujaré a una muntanya, encendré foc, la foguera deixarà escapar un núvol gris, hi posaré la carn perquè es consumeixi entre les flames i pugi ben amunt, això voldrà dir que estic disposat a deixar-me consumir, que m'ofereixo a Ell. Estic segur que Déu entendrà allò que vull dir-li!

El seu germà ho observava tot, els mancava el llenguatge, però gaudien de la intuïció que evitava equivocs. S'adonà de la magnitud de l'invent i no va voler que qui habitava a les altures l'ignorés a ell. Va escollir troncs molt secs, espigues grans, una muntanya molt més alta que la del seu germà. Pujà ambició a transmetre el seu gran missatge; era evident que ell era més poderós, més fort, més astut. Qui estigués a dalt s'enteraria del seu valer. Però va observar decepcionat que el vent s'enduia el foc fragant el sòl. Havia fracassat i no volia reconèixer que res no pot arribar al Cel si és tenyit d'orgull. Va sentir odi i rancor...

L'home aquell dia havia inventat el sacrifici, fou un descobriment més important que la roda i que arriba més enllà que la Infovia i la Internet. Fou un gran dia. Però la humanitat també havia rebut la mala herba de l'enveja, un flagell espiritual que encara no hem pogut eradicar.

Més important que la roda

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Tothom sap que moltes coses que inventa l'home li resulten útils i després s'espatllen o es fan antiquades. A vegades algú descobreix que comporten greus danys per a la salut o el medi ambient i cal abandonar-les. Però altres vegades els descobriments resulten definitius, i no estic pensant en el foc o en la roda, exemples emblemàtics, o en el teixit que també ho és, estic pensant en una cosa que pertany a l'àmbit d'aquestes narracions setmanals i d'això escriuré.

En una família hi ha de tot, «cadascú és cadascú i té les seves cadascunes», com deia aquell. Els dos germans eren molt diferents. L'anomenat Abel era introvertit, sortia sol pel bosc, pensava molt, era manyós caçant animals salvatges. L'altre, Caïn, era enginyos en la selecció de les plantes pel sosteniment, per gaudir olorant-les i per a remei dels seus mals.

Els dos germans havien estat instruïts per Adam i Eva, els havien explicat els seus encerts i els seus errors, els seus triomfs i els seus fracassos. Ells mai no havien pecat, però tampoc havien tractat amb Déu, com havien pogut fer-ho els seus pares. Aquesta circumstància intrigava molt a Abel. Sentia una necessitat inte-

rior de comunicar-li la seva satisfacció per no haver exterminat els seus pares després del contratemps. Volia agrair-li la seva pròpia vida, les bèsties que posava al seu abast, la carn que li proporcionaven, els ous, les pells i les plomes. Volia dir-li que el reconeixia com a Senyor seu, que els seus pares se sentien acomplexats i ell els havia d'animar. Ell era el petit, pero sentia necessitat de dir-li que tota la família estava penedida del pecat, però contenta de viure. Volia dir-li tantes coses i no sabia com fer-ho! Un dia va pensar: Segurament que Déu habita al cel, el sol és el seu majordom durant el dia, la lluna governadora de la nit i per no adormir-se té al seu voltant aquests milers de milions de lluernes que veig parpellejar. Veig molts núvols que van i vénen, seran correus que porten y duen missatges i notícies. Pensava així, quan va tenir una idea lluminosa, els ulls se li obriren com unes taronges i als seus llavis aflorà un somriure. Ho havia descobert. Fabricaria un núvol, l'ompliria de bons sentiments i el deixaria fugir. Encara que ell fos molt poca cosa, Déu no podia refusar-lo ni menystenir-lo, li ho diria humilment.

Abel no sabia parlar, les seves comunicacions familiars eren purs sons inarticulats, l'empresa que es proposava era un gran repte que no volia eludir. Pensava íntimament: tot el que tinc ve d'ell, res no puc donar-li que Ell ja no tingui. Però té els meus sentiments, que, si són bons, alegraran la seva existència. El